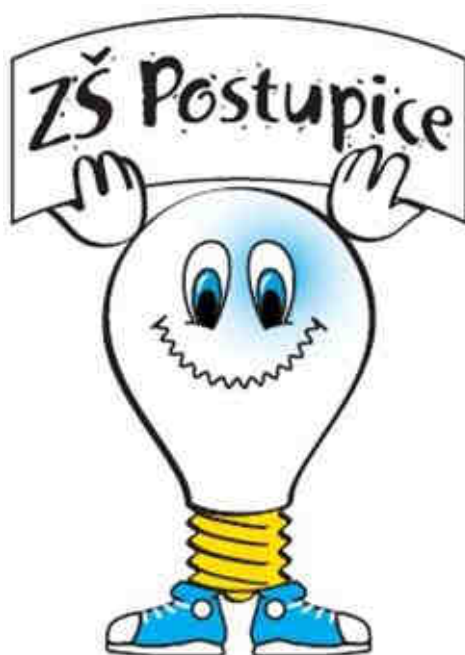

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání podle RVP ZV

"Cesta poznání"

Obsah

[1. Identifikační údaje](#)

[2. Charakteristika školy](#)

[2.1. Úplnost a velikost školy](#)

[2.2. Vybavení školy](#)

[2.3. Charakteristika pedagogického sboru](#)

[2.4. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce](#)

[2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty](#)

[2.6. Volnočasové aktivity a soutěže](#)

[3. Charakteristika ŠVP ZV](#)

[3.1. Zaměření školy](#)

[3.2. Výchovné a vzdělávací strategie](#)

[3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami](#)

[3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných](#)

[3.5. Začlenění průřezových témat](#)[4. Učební plán](#)[4.1. Učební plán 1. stupeň](#)[4.2. Učební plán 2. stupeň](#)[5. Učební osnovy](#)[5.1. Jazyk a jazyková komunikace](#)[5.1.1. Český jazyk a literatura](#)[5.1.2. Anglický jazyk](#)[5.1.3. Německý jazyk](#)[5.2. Matematika a její aplikace](#)[5.2.1. Matematika](#)[5.3. Informační a komunikační technologie](#)[5.3.1. Informatika](#)[5.4. Člověk a jeho svět](#)[5.4.1. Prvouka](#)[5.4.2. Přírodověda](#)[5.4.3. Vlastivěda](#)[5.5. Člověk a společnost](#)[5.5.1. Dějepis](#)[5.5.2. Výchova občanství](#)[5.6. Člověk a příroda](#)[5.6.1. Fyzika](#)[5.6.2. Chemie](#)[5.6.3. Přírodopis](#)[5.6.4. Zeměpis](#)[5.7. Umění a kultura](#)[5.7.1. Hudební výchova](#)[5.7.2. Výtvarná výchova](#)[5.8. Člověk a zdraví](#)[5.8.1. Výchova ke zdraví](#)[5.8.2. Tělesná výchova](#)[5.9. Člověk a svět práce](#)[5.9.1. Pracovní činnosti](#)[6. Hodnocení žáků](#)[6.1. Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků](#)

1. Identifikační údaje

Název: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Cesta poznání“

Předkladatel:

název školy	Základní škola a Mateřská škola Postupice, okres Benešov
REZIDO	600042103
IZO	102002525
IČO	70892598
adresa školy	Školní 153, 257 01 Postupice
ředitelka	Mgr. Miroslava Ottlová
Kontakty:	

telefon 317 796 186
e-mail miroslava.ottlova@zspostupice.cz
www <http://www.zspostupice.cz>

Zřizovatel:

název zřizovatele Obec Postupice
IČO 00232521
adresa zřizovatele Školní 154, 257 01 Postupice

Kontakty:

telefon 317 796 220
e-mail postupice@chopos.cz
www <http://www.chopos.cz>

Platnost dokumentu od: 1.9. 2016
č.j.: 151/2015
schválen ped. radou: srpen 2016
schválen Radou školy: červen 2016

razítko a podpis:

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Naše škola se jmenuje Základní škola a Mateřská škola Postupice, okres Benešov. Pod tímto názvem se skrývá základní škola, mateřská škola, školní družina a školní jídelna. Jako základní škola jsme plně organizovanou školou venkovského typu. Vyučujeme žáky v 1. - 9. postupovém ročníku. Od školního roku 1997/98 spojujeme třídy na 1. stupni a žádáme zřizovatele o výjimku z průměrného počtu dětí ve třídě.

Budova základní školy byla postavena roku 1951, budova mateřské školy v roce 1977. Kapacita základní školy je 230 žáků, mateřské školy 60 dětí, školní družiny 68 žáků a školní jídelny 300 jídel. Naši školu navštěvuje okolo 110 dětí. Většina dětí je přespolečných, sjíždějí se k nám přibližně z 20 osad. Dopravní obslužnost je zajišťována autobusy a vlakem.

Škola je přirozeným centrem života v obci. K silným stránkám školy patří méně početné třídy, domácí prostředí a bohatá mimoškolní činnost. Máme zkušenosti s integrací žáků se SPUCH, dětí s dysfázií a dětí sluchově postižených.

2.2. Vybavení školy

Naše škola byla postavena v 50. letech minulého století na okraji obce v klidném prostředí. Má dva objekty, v prvním se nachází mateřská škola a ve druhém základní škola. Budova ZŠ tvaru L má přízemí, kde je ředitelna, sborovna a odborné učebny 2. stupně - čeština a hudební výchova, jazyková učebna, dějepis a fyzika a chemie. V mezipatře najdete místnosti školní družiny a tělocvičnu. V prvním patře se žáci učí v kmenových třídách 1. stupně a v odborných pracovních přírodopisu a zeměpisu, výtvarné výchovy a v počítačové pracovní. V dalším mezipatře se nachází kmenová třída 1. třídy a vedle školní kuchyňka. Třídy jsou vybaveny standardně. Po škole je rozvedena počítačová síť. K dispozici jsou televize, videa, přehrávače...

V lednu 2009 jsme vybavili třídu českého jazyka interaktivní tabulí a počítači. V dalších letech přibýly ještě dvě interaktivní tabule, z čehož jedna je v multimediální učebně. Materiální vybavení postupně zastarává, snažíme se ho modernizovat. Dbáme na to, aby škola měla čisté a estetické prostory. Na tomto úkolu se podílejí učitelé i žáci. V době přestávek mohou žáci využívat tělocvičnu a oddechové koutky nebo učebnu PC vždy po dohodě s vyučujícím. V posledních letech díky pochopení obecního úřadu jsme provedli řadu oprav a stavebních úprav. Např. celková rekonstrukce rozvodů vody a WC včetně zavedení teplé vody. V roce 2013 celkové zateplení objektu s výměnou střechy, oken, dveří, topení a změnou kotelny z tuhých paliv na plyn.

Škola je umístěna ve výhodné poloze. Patří k ní velký pozemek, kde se pěstují ovocné stromy, 1. i 2. stupeň má své záhonky, za školou je velké hřiště a doskočiště pro skok do dálky a z boku školy také pozemek s parkovou úpravou a lavičkami. Za školou najdeme nově postavenou venkovní učebnu, kde se při hezkém počasí dá také vyučovat a kterou hojně využívá školní družina. Výborně se hodí pro ekologickou výchovu.

Budova mateřské školy má dvě patra. V každém je herna, prostor na spaní, jídelna, malá kuchyňka, šatna a sociální zázemí. Nová třída v zadní části objektu byla kompletně přebudována z bývalé kuchyně. K budově patří venkovní prostor s pískovištěm a dětským hřištěm. Také tato budova prošla celkovým zateplením s výměnou oken, dveří a kotelny.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Na škole pracuje sbor s 11 pedagogy základní školy včetně ředitelky. Dále zaměstnáváme 5 učitelek mateřské školy, 2 vychovatelky, 1 asistenta pedagoga, 1 ekonomku, 1 vedoucí jídelny a 2 kuchařky, 3 uklízečky a 1 školníka. Tři pedagogové a obě vychovatelky jsou přijati na zkrácený úvazek. Kromě jedné síly v MŠ jsou všichni kvalifikovaní. Na škole pracuje vystudovaný výchovný poradce, vyškolený metodik ICT, dále koordinátor EVVO, metodik prevence, paní vychovatelka specializovaná na nápravu dysoblastí. Všichni učitelé se dále vzdělávají.

2.4. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Škola je zapojena do dlouhodobého projektu **EUDAP2**, který mapuje patologické jevy. Již několik let probíhá na škole projekt **Ovoce a zelenina do škol**. Žáci naší školy se účastní i projektů jiných subjektů. V současné době škola nespolupracuje s žádnou školou v zahraničí.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Vedení školy úzce spolupracuje se **zřizovatelem**, jehož představitelé se zúčastňují školních aktivit. Vedení obce se soustavně a intenzivně zajímá o dění ve škole. Tato spolupráce se dá označit jako velmi kvalitní a s velkým pochopením pro potřeby školy. Dále spolupracujeme také s ekocentrem, s místní knihovnou, dětským lékařem, TJ Sokol Postupice, hasiči, sociálním odborem MÚ Benešov a Vlašim,

s Policií ČR, K - centrem, Nemocnicí Rudolfa a Stefanie, Muzeem umění v Benešově, PPP Benešov, regionálním tiskem, ZŠ v okolí a dalšími regionálními institucemi. Mezi nejznámější patří Posázaví o.p.s.

Spolupráci s **rodiči** se snažíme stále prohlubovat. Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání především prostřednictvím žákovských knížek. Školu mohou navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím nebo v době třídních schůzek, které pořádáme minimálně 3x za rok. Jsou pořádány i konzultační dny. O činnosti školy jsou rodiče informováni prostřednictvím dopisů, mailů, ale i webových stránek. Informujeme také prostřednictvím regionálního tisku (Postupický zpravodaj, Jiskra, Benešovský deník, Mladá fronta dnes). Škola pořádá Dny otevřených dveří a akce pro veřejnost. Od roku 2012 je nositelem značky „**Rodiče vítáni**“.

Na škole pracuje od roku 2004 spolek **Záškolák**. Na pravidelných schůzkách 1x měsíčně se scházejí zástupci rodičů z každé třídy. Hlavními cíli sdružení jsou podpora činnosti ZŠ Postupice, podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže, kulturní rozvoj regionu, obnova a zachování lidových tradic regionu, vytváření pozitivního vztahu občanů k regionu a vytváření a podpora tolerantní a kulturní atmosféry v regionu. Aktivity směřující k naplnění cílů jsou podpora, pořádání a vedení kulturních, vzdělávacích a společenských akcí, tvorba a realizace programů pro volný čas dětí a mládeže, práce s dětmi a mládeží, jejich vedení ke společensky a zdravotně nerizikovému chování, spolupráce s organizacemi, jejichž činnost souvisí s cíli sdružení, podpora integrace zdravotně postižených občanů, sociálně slabých občanů a národnostních menšin.

K 1. září 2005 byla dle školského zákona zřízena **Školská rada** při ZŠ Postupice v počtu 3 členů. Na pravidelných schůzkách řeší otázky související s činností školy. Je propojena s OS Záškolák, protože členka ŠR za rodiče je i členkou OS Záškolák.

Pro vedení školy je partnerem také **Rada dětí**, kde své zástupce má 2. – 9. třída.

V otázkách poradenství a diagnostiky žáků se obracíme na Pedagogicko psychologickou poradnu v Benešově a Speciální pedagogické centrum v Benešově.

Poradenské služby na základní škole zajišťuje **výchovný poradce** (s potřebným vysokoškolským vzděláním v oboru výchovné poradenství), školní metodik prevence, vedení školy, třídní učitelé a další pedagogičtí pracovníci. Poradenské služby se zaměřují na:

- poradenství žákům v oblastech učebních postupů, strategií a stylů, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství v případě školní neúspěšnosti, při řešení neprospěchu, při prevenci neúspěchu
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů
- poradenství v obtížných životních situacích žáka, případná pomoc při řešení problémů rodičů v souvislosti s problémy s výchovou dětí
- kariérové poradenství integrující vzdělávání, informační a poradenskou podporu vhodné volby povolání a pozdějšího profesního uplatnění
- poradenství při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků se sociálním znevýhodněním
- poradenství ke vzdělávání žáků talentovaných a mimořádně nadaných
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými pracovišti

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s vedením školy a třídním učitelem zajišťuje a organizuje přihlašování a přestup k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti Svět práce v 8. a 9. ročníku probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, akčnímu plánování a orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je poskytována široká nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, jsou nabízeny informační materiály o středních školách a trhu práce v regionu. Výchovný poradce poskytuje individuální konzultace pro žáky i rodiče dle jejich potřeb a pravidelně informuje rodiče prostřednictvím třídních schůzek a informačních letáků.

Prevence je v naší škole vnímána jako nezbytná a přirozená součást každodenní výuky a výchovy dětí a neformálně prolíná celým životem školy. Cíle preventivního působení jsou zaměřeny na tyto základní oblasti:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí
- posilování sebedůvěry, vytváření kladných životních postojů a hodnotových žebříčků
- rozvoj dovedností, které vedou k odmítání všech forem sebeustrukce, projevů agresivity a porušování zákona

Školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními pedagogy vytváří Minimální preventivní program školy pro daný rok a koordinuje jeho realizaci. Prevence probíhá v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat. Velký důraz je kladen na třídnické hodiny (mapování problémů třídy, vztahů ve třídě, otevřená komunikace o problému...), důležitou součástí preventivního programu je zapojení žáků do volnočasových aktivit. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a v případech varovných signálů metodik prevence koordinuje postup, svolává setkání s rodiči, konzultuje s žáky, nabízí pomoc a poradenství. Při řešení problémů spojených s drogami bude škola postupovat dle doporučeného materiálu MŠMT. Preventivní strategie zahrnuje i případnou spolupráci s institucemi a organizacemi pracujícími v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

2.6. Volnočasové aktivity a soutěže

Dlouhodobou součástí působení školy je zapojení dětí 1. - 9. třídy do **volnočasových aktivit**. Rozvíjíme tak základní dovednosti a komunikační schopnosti žáků, podporujeme tvůrčí činnost talentovaných žáků, kroužky vedou k porozumění sobě samému i druhým, napomáhají ke zvládnutí vlastního chování, učí žáky vzájemné spolupráci, formují studijní dovednosti, napomáhají primární prevenci sociálně patologických jevů. Děti mají k dispozici výběr z 20 aktivit - patří sem kroužky jazykové, hudební, vzdělávací, sportovní, PC kroužek, ruční práce nebo semináře jako příprava na střední školy. Aktivity se vztahují k průřezovým tématům: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova. Aktivity probíhají v jednotlivých zájmových útvarech v odpoledních hodinách. Jsou dlouhodobé – nejméně jedno pololetí školního roku.

Nedílnou součástí výuky jsou **soutěže**. Do těchto aktivit se můžou dobrovolně zapojit žáci všech ročníků. Soutěže jsou aktivity krátkodobého a střednědobého charakteru, které napomáhají rozvíjet a prohlubovat studijní dovednosti, rozvíjí spolupráci při řešení problémových a aplikovaných úloh a důvěru ve vlastní schopnosti. Zapojujeme se např. do těchto soutěží:

Matematická olympiáda, Pythagoriáda, Klokán

Olympiáda z dějepisu

Olympiáda z anglického jazyka

Olympiáda z českého jazyka

Výtvarné soutěže

Soutěže vztahující se k výchově k občanství (pořádají různé nadace, DDM, Policie ČR...)

Sportovní soutěže (např. Mc Donalds Cup, Coca Cola Cup, Neveklovský měsíc, O pohár Posázaví...)

Tyto aktivity se vztahují k těmto průřezovým tématům: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

K životu školy patří **charitativní činnost**. Zasahuje zaměstnance školy i žáky. Tato aktivita nezasahuje do vyučovacího procesu, spočívá ve shromažďování dobrovolných příspěvků. Každým rokem pořádáme Běh Terryho Foxe, následně Běh naděje pro získání peněz na výzkum rakoviny. Spolupracujeme s Fondem Sidus, spolky Život dětem, Benkon a Cpk Chrpa. Posilujeme u žáků pozitivní postoj k životu, vedeme žáky ke štedrosti a uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci.

Dobrovolnou aktivitou pro žáky 1. – 9. ročníku je **sběr surovin**. Probíhá po celý školní rok, nezasahuje do přímé výuky. Spočívá ve sběru starého papíru, elektropřístrojů, baterií, mobilů a

rostlinného oleje. Tato aktivita vede žáky k ochraně životního prostředí a k péči o něj a učí žáky vzájemné pomoci. Přirozenou součástí je i třídění odpadu na škole. Názorově se sbírají víčka od petlahví jako pomoc s charitativním podtextem.

3. Charakteristika ŠVP ZV

ŠVP ZV – 1.verzi schválila pedagogická rada dne 18. 6. 2007, školská rada dne 12. 9. 2007

2.verzi schválila pedagogická rada dne 26. 8. 2013, školská rada dne 27. 6. 2013

3.verzi schválila pedagogická rada dne 25. 8. 2016, školská rada dne 24. 6. 2016

Koordinátorka programu: Mgr. Miroslava Ottlová

3.1. Zaměření školy

Školní vzdělávací program Základní školy Postupice vychází ze všeobecných cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z dlouhodobé koncepce naší školy, která navazuje na tradice školy a prosazuje modernizaci pedagogického procesu i pracovního prostředí. Filosofii vzdělávacího programu je vybavit každého žáka „klíčovými kompetencemi“, které představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích. Jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě.

Základním cílem koncepce naší školy je poskytnout každému jedinci vzdělání, které rozvine jeho schopnosti a bude kultivovat jeho charakter a postoje. Budeme usilovat o to, abychom každého vybavili základními znalostmi a dovednostmi, aby se v životě uplatnil, aby dokázal plnit povinnosti svobodného a zodpovědného občana v demokratické společnosti.

Na utváření klíčových kompetencí se podílí 9 vzdělávacích oblastí s jednotlivými vzdělávacími obory. Realizace výuky v ZŠ probíhá v konkrétních vyučovacích předmětech, které respektují cílová zaměření, očekávané kompetence a učivo všech vzdělávacích oborů. Výuka v jednotlivých vyučovacích předmětech (s možností integrace očekávaných kompetencí a učiva jednotlivých vzdělávacích oborů) ve svém souhrnu směřuje k očekávaným výstupům vzdělávacích oblastí a tedy i k dosažení klíčových kompetencí stanovených v RVP.

Název ŠVP „Cesta poznání“ vyjadřuje myšlenku naší **vize**:

Vzdělávat a vychovávat žáka připraveného pro život v příjemné atmosféře a ve spolupráci s rodiči. Čeho tedy chceme dosáhnout a kam směřujeme?

- Chceme, aby v naší škole bylo vytvořeno především vstřícné a bezpečné prostředí pro žáky. Pocitem bezpečí chápeme, že žák přichází do školy s důvěrou a beze strachu, že se může svěřit, a vstřícnost znamená, že mu nasloucháme, snažíme se ho pochopit a snažíme se mu pomoci s problémy a starostmi.
- Chceme být otevřenou školou, komunikovat a připravit žáky pro celoživotní vzdělávání.
- Chceme, aby naše škola byla centrem vzdělanosti a kultury v obci.
- Naše žáky povedeme k zodpovědnosti a spolupráci, naučíme je respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- Chceme navázat na dobré tradice naší školy a budeme usilovat o získání prestiže mezi širokou veřejností. Chceme dál rozvíjet silné stránky naší školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky.
- Budeme udržovat a upevňovat školní tradice i tradice regionu s aktivním zapojením našich žáků.
- Budeme u žáků rozvíjet vnímavost k lidem, podporovat kladný vztah k životu a k životnímu prostředí, povedeme je k pozitivním projevům chování, jednání a prožívání životních situací.
- Považujeme za nutné naznačit cestu ke zdravému životnímu stylu, vést ke schopnosti kulturního a estetického prožitku, vlastní tvořivosti i zájmu o věci veřejné. Program sleduje rozvíjení klíčových kompetencí žáků, důležitých pro život každého jedince, které tvoří základ celkové vzdělanosti žáků.
- Budeme učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické i duševní zdraví a být za ně odpovědný.
- Budeme žáky učit pěstovat a rozvíjet sociální vztahy s osobní zodpovědností.

- Budeme podporovat multikulturní cítění žáků, čtenářskou gramotnost, komunikaci v cizích jazycích a počítačovou gramotnost.
- Budeme podněcovat žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování, k zodpovědnému a sebekritickému řešení problémů tak, aby byli schopni uplatňovat demokraticky a svobodně svá práva a povinnosti.
- Povedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám. Budeme je učit toleranci a pomoci k seniorům a handicapovaným občanům.
- Důraz budeme klást na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, protože pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině – žáci s různými vlohami, vlastnostmi, s různou úrovní nadání.
- Chceme, aby žáci získali takové znalosti a dovednosti, které dobře uplatní v životě – tzn. méně encyklopedických poznatků a více činnostního učení se zaměřením na praxi.
- Do výuky budeme zavádět efektivní metody práce, povedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu.
- Povedeme žáky ke správné orientaci při výběru svého budoucího povolání.
- Povedeme žáky k využívání všech dostupných komunikačních a informačních technologií, budeme podporovat využívání výpočetní techniky ve všech předmětech.
- Povedeme žáky k dodržování stanovených pravidel - zejména pravidel školního řádu, pravidel vzájemného soužití, pravidel silničního provozu.
- Budeme vést žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost vzdělání a budeme usilovat o to, aby se naše škola stala místem, na které si každý rád po letech vzpomene a kam se rád vrací.

Prostředky dosažení našich cílů:

A. Výchova

- Školní řád
- Školní logo, sounáležitost se školou
- Rada dětí
- Estetika prostředí
- Nástěnky
- Mimořádné dny školního roku
- Vyhodnocování nejlepších žáků
- Třídění odpadu, sběr starého papíru, elektropřístrojů, rostlinného oleje
- Charita

B. Vzdělávání

- Školní vzdělávací program
- Systém péče o žáky se speciálními výchovně vzdělávacími potřebami
- Systém soutěží
- Nabídka cizích jazyků
- Využívání didaktické techniky
- Počítačová vybavenost a počítačová gramotnost
- Testy – 3., 5., 9. roč.

C. Výchova ke zdravému životnímu stylu

- Školní družina
- Zájmové útvary
- Přestávkové hrací plochy
- Venkovní parkové prostory, stolní tenis, hřiště, altán, ohniště
- Ekologie, pozemky s vlastními výpěstky
- Minimální preventivní program

D. Styk s rodiči, jinými institucemi, propagace

- Systém třídních schůzek
- Den otevřených dveří
- Prezentace školy
- Společenské a kulturní aktivity
- Spolupráce s MŠ a ZŠ regionu

- Spolupráce s Obcí Postupice, TJ Sokol Postupice, Jednotkou dobrovolných hasičů Postupice, Posázaví o.p.s. atd.
- Dopisy, maily informační letáky

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou souborem postupů, metod, pravidel a aktivit, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Zároveň tvoří důležitý základ pro celoživotní vzdělávání žáků. Za pomoci osvojených vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot je tak každému žákovi umožněno se vhodným způsobem prosadit v osobním životě i pracovním procesu. Klíčové kompetence, které mají pomáhat žákům při získávání základu všeobecného vzdělávání, jsou podrobně zpracovány u jednotlivých předmětů. Jedná se o následující klíčové kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ

- vhodně motivujeme žáky
- vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky svého vzdělání
- učíme žáky najít smysl celoživotního vzdělávání, učíme je vytvářet pozitivní přístup k učení
- při zvládání učiva využíváme různé metody a formy práce
- k lepšímu a snadnějšímu pochopení učiva využíváme didaktické pomůcky, AV techniku, informační a mediální technologie
- učíme žáky systematicky plánovat a organizovat, vyhodnocovat výsledky své práce i práce druhých, přijmout kritiku
- vedeme žáky k pochopení a vyhledávání informací a souvislostí
- uplatňujeme individuální přístup k žákům
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení a sebehodnocení, k obhájení vlastního názoru
- učíme žáky pracovat trpělivě, poučit se z vlastních chyb
- dáváme žákům prostor na vlastní názor, postupy, nápady

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- učíme žáky najít správné postupy v řešení problému
- podporujeme kreativitu každého jedince
- vybíráme vhodné metody postupů se zřetelem na věk a zkušenosti žáků
- učíme žáky předcházet problémům
- vedeme žáky k vyhodnocování správného postupu, k neopakování chyb
- propojujeme teorii a praxi v souvislosti s řešenými problémy, úkoly
- oceňujeme samostatnost, kreativitu, netradiční způsoby učení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k otevřené a správné komunikaci
- rozvíjíme u žáků komunikativní dovednosti a návyky
- učíme žáky komunikovat v různých životních situacích
- podporujeme zdravé kritické myšlení, sebekritiku
- učíme žáky prezentovat své názory, zhodnotit výsledky své práce
- důraz klademe na schopnost obhájit svůj názor
- rozvíjíme u žáků schopnost vést dialog, diskutovat o problému
- klademe důraz na jasné, stručné, logické a srozumitelné vyjadřování
- učíme žáky umění naslouchat druhým
- seznamujeme žáky s prostředky verbální i nonverbální komunikace
- rozvíjíme u žáků kulturu projevu a komunikace v mateřském i cizím jazyce

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- učíme žáky spolupracovat v týmu, ve dvojicích, ve skupině

- učíme vzájemné pomoci, ohleduplnosti, toleranci
- rozvíjíme mezilidské vztahy
- řídíme se společně vytvořenými pravidly
- dodržujeme jejich plnění
- učíme žáky zastávat ve skupině, týmu rozlišné role
- netolerujeme projevy nesnášenlivosti, rasismu, šikany, násilí
- učíme žáky kriticky myslet , přijmout kritiku svoji i druhých
- podporujeme asertivní chování

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- podporujeme účast žáků na akcích pořádané školou, obcí
- podporujeme účast žáků v soutěžích a olympiádách
- společně vytváříme pocit sounáležitosti se školou, rodinou, veřejností
- vychováváme svobodného, demokratického občana s vlastním názorem
- učíme žáky toleranci, ohleduplnosti, zodpovědnosti
- netolerujeme projevy sociálně patologických jevů, rasismu, agresivity a hrubého chování
- nabízíme žákům širokou škálu pozitivních aktivit
- společně řešíme různé životní situace
- pomáháme najít žákům správné stanovisko v dané situaci
- učíme žáky řešit a zvládnout problémy, předcházet jim
- vedeme žáky k nastavení správného žebříčku životních hodnot, k sebeúctě a k úctě k ostatním
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování
- učíme žáky citlivému vnímání situací
- pozitivně působíme na utváření vztahů k ostatním lidem, k přírodě, společnosti
- učíme žáky nebát se přiznat svoji vlastní chybu ,otevřeně o ní hovořit, nacházet východisko a poučení

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky hledat a vytvářet si správné pracovní návyky a postupy
- vedeme žáky ke správnému posouzení kvality práce
- snažíme se žáky vhodně motivovat pro určitou činnost
- odměňujeme, chválíme za dobře odvedenou práci
- zajišťujeme žákům tvořivé a bezpečné pracovní prostředí
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- vedeme žáky k umění prezentace svých výrobků, prací
- učíme žáky objektivnímu hodnocení ostatních, sebehodnocení
- cíleně motivujeme žáky při výběru povolání

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s Doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Podpůrná opatření ve škole spočívají v:

- a) poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- b) úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky,
- c) úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
- d) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- e) úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,
- f) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- g) využití asistenta pedagoga,
- h) využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů
- i) poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami může probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace za pomoci podpůrných opatření. Pedagogové neustále diagnostikují své žáky. Pokud si všimnou některých příznaků vývojové poruchy učení, chování nebo toho, že se žáci dostanou do situací odchylojících se od normy, kdy nepodávají svůj optimální výkon, jsou povinni jim nabídnout pomoc. Pokud má žák potíže pouze v jednom předmětu, zvolí přiměřený postup pro nápravu. Zároveň informují třídního učitele a výchovného poradce.

Pokud má žák potíže ve více předmětech, svolá třídní učitel schůzku dotčených učitelů. Společně prodiskutují pomoc žákovi. Ta bude spočívat v sestavení Plánu pedagogické podpory (PLPP). PLPP sestavuje třídní učitel za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu v předepsaném formuláři. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Vyhodnocení PLPP proběhne vždy po měsíci práce s ním. Podílí se na něm všichni dotčení učitelé, zápis provede třídní učitel. Závěrečné hodnocení, které práci s PLPP uzavře, nastane po 3 měsících. Pokud se žák nezlepšil, svolá třídní učitel a výchovný poradce schůzku s rodiči žáka, kde je informují o výsledku práce s PLPP a dohodnou se s rodiči na vyšetření v PPP. Dále se bude postupovat podle Doporučení, které PPP vydá. Do té doby stále platí PLPP.

Pokud bude mezi podpůrnými opatřeními individuální vzdělávací plán (IVP), budou se žáci vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě IVP. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Ve spolupráci a na Doporučení příslušných speciálně pedagogických center nebo pedagogicko-psychologických poraden budou realizovány změny, týkající se těchto žáků. O povolení IVP musí rodiče požádat ředitelku školy, která ho povolí zpravidla na dobu jednoho školního roku. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. IVP sestavuje třídní učitel za pomoci výchovného poradce, má písemnou podobu v předepsaném formuláři. Po povolení IVP všechny údaje zaznamená do školní matriky. Doba realizace IVP je dána platností Doporučení PPP. Při klasifikaci těchto dětí zohledníme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění a hodnotíme je s tolerancí dle školského zákona. Respektujeme individualitu žáka, uplatňujeme diferenciaci a individualizaci vzdělání, spolupracujeme s odborníky. IVP se vyhodnocuje pravidelně na pedagogických radách s pedagogy a na třídních schůzkách s rodiči.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. U těchto žáků lze nahradit části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah

nahradiť vzdělávacím obsahem jiného oboru. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Podpurná opatření ve škole budou spočívat v:

- a. předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- b. vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- c. účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- d. obohacování vzdělávacího obsahu;
- e. zadávání specifických úkolů, projektů;
- f. příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- g. nabídka zájmových aktivit.

Pokud takového žáka pedagog identifikuje, postupuje obdobně jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka jsou stejná jako u těchto žáků.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata daná RVP ZV jsou realizována začleněním do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a také do jednotlivých akcí na 1. i 2. stupni.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah osobnostní a sociální výchovy k oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, seberegulaci a k udržení psychického zdraví, tj. „psychohygienu, komunikace, role a situace“. Osobnostní a sociální výchova navazuje na vzdělávací obsah této oblasti a prohlubuje jej. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to zejména k Výchově k občanství a k jejím částem „Člověk ve společnosti“ a „Člověk jako jedinec“. Konkrétně k tématům „lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití“ (Člověk ve společnosti) a „podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj“ (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na učení se praktickým dovednostem spjatým s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a příroda se týká

evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na oblast Umění a kultura se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimoměleckého estetického - jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví je vhodné v tématech reflektujících sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž výrazně přispívá k oblasti Člověk a svět práce, zejména vybavením dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

1. stupeň Prvouka 2. ročník

2. stupeň Výchova ke zdraví 7. ročník

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Průřezové téma Výchova demokratického občana má interdisciplinární a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje hodnotový fenomén reprezentující syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Občanskou gramotností rozumíme „orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech otevřeně, demokratické a pluralitní společnosti“, přičemž tato orientace není samoučelná, ale má vyústit ve způsobilost konstruktivně řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobodou a odpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, nýbrž i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní budou žáci více motivováni k diskusím a projevům svých názorů a budou si tak moci vyzkoušet, co obnáší demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. V oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech reflektujících vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

1. stupeň Prvouka 3. ročník

2. stupeň Výchova k občanství 6. ročník

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi. Tu je třeba chápat jako princip prostupující celým základním vzděláváním, který podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Podstatnou součástí

evropské dimenze v základním vzdělávání je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě.

Průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Průřezové téma prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve výuce se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni navazuje průřezové téma na vzdělávací oblast Člověk a společnost, využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy a světa, měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Podstatným základem průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství. Průřezové téma akcentuje v jeho vzdělávacím obsahu sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se průřezové téma uplatňuje při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě.

Významnou oblastí pro realizaci průřezového tématu se stává oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro práci s originálními zdroji poznávání života a kultury evropské a světové. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, zejména při práci s internetem, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o životě a událostech v nich. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání mezikulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje smysl zachrany a uchování světového kulturního dědictví. Posiluje se emotivnost a prožitkovost v daném tématu a vícezdrojovost kulturního poznání. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v kulturně odlišném životním stylu, prostředí a v méně obvyklých situacích. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů a idejí olympismu, významu etického a čestného chování v soutěžích.

1. stupeň Vlastivěda 5. ročník

2. stupeň Zeměpis 9. ročník

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur - tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrozličnějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Takové klima přispěje ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova svojí podstatou prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, ICT, Umění a kultura, z oblasti Člověk a příroda se dotýká např. zeměpisu. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

1. stupeň Anglický jazyk 3. ročník

2. stupeň Anglický jazyk 8. ročník

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něž je považováno vše - od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje tak hlediska přírodovědná, sociální, technicko-ekonomická i estetická.

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. V oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. V oblasti Člověk a příroda zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. V oblasti Člověk a společnost téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. V oblasti Člověk a zdraví se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s globálními jevy a problémy současného světa vede k péči o základní podmínky života. V oblasti Informační a komunikační technologie umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku (internet) při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat jejich propojenost. Komunikační technologie podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možností navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky i EU a světa. Oblast Umění a kultura poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu s oblastí Člověk a svět práce se realizuje prostřednictvím

konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

1. stupeň Přírodověda 4. ročník
2. stupeň Přírodopis 6. ročník

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což se stále více rovná schopnostem zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - zatím především z tisku, rozhlasu a televize, ve stále větší míře však i z „nových“ médií, která se stávají součástí veřejné komunikace (elektronické deníky a časopisy apod.). Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiím nabízena, mají velmi nestejnorodý charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře a fungování), jednak získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení s oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Přiblížení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. V rámci Informační a komunikační technologie se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah k oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média využívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Umožňuje seznámení se základními pravidly „filmové“ a „televizní“ řeči, a tím přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit i filmové a televizní artefakty.

1. stupeň Český jazyk 5. ročník
2. stupeň Český jazyk 6. ročník

4. Učební plán

Cíle a obsah základního vzdělání jsou naplňovány ve vzdělávacích oblastech. Ty zahrnují vzdělávací obory a jim odpovídající předměty, kterým se bude vyučovat a které budou hodnoceny.

Poznámky k učebnímu plánu:

Učební plán ŠVP byl vytvořen v souladu se závaznými pravidly danými RUP (rámcový učební plán). Celková časová dotace je na 1. stupni 118 hodin, na 2. stupni 122 hodin, přičemž nebyla překročena maximální hodinová dotace povolená pro jednotlivé ročníky. Výsledkem základního vzdělání podle naší koncepce bude - umět číst, psát, počítat, orientovat se v cizím jazyce a ovládat práci na počítači. Tomuto jsme přizpůsobili i náš učební plán. Výuka je realizována ve vyučovacích hodinách trvajících 45 minut. Na druhém stupni jsou naukové předměty (Chemie, Fyzika, Přírodopis, Zeměpis, Dějepis) zpravidla realizovány ve dvou hodinách týdně na žádost učitelů.

Jazyk a jazyková komunikace: vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy, realizuje se zpravidla v menších časových celcích, než je vyučovací hodina.

Cizí jazyk: vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk má týdenní časovou dotaci 3 hodiny a je zařazen povinně do 3. - 9. ročníku. Přednostně je žákům nabídnuta výuka Anglického jazyka.

Další cizí jazyk: vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je nabízen žákům od 7. ročníku s dotací 2 hodiny týdně. Jedná se o povinný předmět Německý jazyk.

Matematika a její aplikace: vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.

Informační a komunikační technologie: vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie je realizován na 1. i 2. stupni základního vzdělávání.

Člověk a jeho svět: vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je realizován ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání.

Člověk a společnost: vzdělávací obsah vzdělávací oblasti je realizován ve všech ročnících 2. stupně základního vzdělávání.

Člověk a příroda: vzdělávací obsah vzdělávací oblasti je realizován ve všech ročnících 2. stupně základního vzdělávání.

Umění a kultura: vzdělávací obsah vzdělávací oblasti je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.

Člověk a zdraví: vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání, jeho součástí je i tematický okruh Zdravotní tělesná výchova, vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání, na 1. stupni je vzdělávací obsah zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Člověk a svět práce: vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je realizován na 1. i 2. stupni základního vzdělávání.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání, všechna jsou zařazena na 1. i 2. stupeň do jednotlivých předmětů. Průřezová témata jsou integrována do povinných vyučovacích předmětů podle ŠVP ZV „Cesta poznání“.

4.1. Učební plán 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	dispon. hod.	dotace	dotace
Vzdělávací obory (předměty)	1.	2.	3.	4.	5.		ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace							42 + 11	42
Český jazyk a literatura	7 + 2	6 + 3	7 + 2	6 + 2	7 + 2	11	33 + 11	33
Cizí jazyk	X	X	3	3	3	0	9	9
Matematika a její aplikace							20 + 5	20
Matematika	4+1	4 + 1	4+1	4+1	4 + 1	5	20 + 5	0
Inform. a komunik. technologie							1	1
Informatika	X	X	X	X	1	0	1	0

Člověk a jeho svět							12	12
Prvouka	1	2	3	X	X	0	6	0
Přírodověda	X	X	X	1	1	0	2	X
Vlastivěda	X	X	X	2	2	0	4	X
Umění a kultura							12	12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5	0
Výtvarná výchova	1	2	1	2	1	0	7	0
Člověk a zdraví							10	10
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	10
Člověk a svět práce							5	5
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5	0
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	P	P	P	P	P			
CELKEM ZÁKLADNÍ	17	18	22	22	23		102	102
CELKEM DISPONIBILNÍ	3	4	3	3	3	16	16	16
CELKEM V ROČNÍKU	20	22	25	25	26		118	118

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň:

- **Český jazyk (Čj):** Povinný předmět. V 1.ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. do 5. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. V 1.-5. ročníku je předmět posílen vždy o 2 hodiny z disponibilní časové dotace, pouze ve 2. ročníku je předmět posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace, tj.celkem o 11 hodin. Časová dotace je upravena v souvislosti s podpůrným opatřením dle § 16 odst. 2 písm. b). 2 vyučovací hodiny týdně mohou být využity k zajištění předmětů speciálně pedagogické péče.
- **Anglický jazyk(Aj):** Povinný cizí jazyk. Je nabízen od 3. ročníku, žák v 3 hodinové dotaci týdně absoluuje jeho výuku v každém ročníku až do 9. třídy.
- **Matematika (M):** Povinný předmět. V 1.- 5. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, tj. celkem o 5 hodin. Disponibilní hodiny budou využity především k zařazování počítačových programů do výuky a k procvičování a fixaci učiva.
- **Informatika (I):** Povinný předmět v 5. ročníku s hodinovou dotací 1 hodina týdně. Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a v praktickém životě.
- Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována v 1.-3. ročníku v předmětu Prvouka, ve 4. a 5. ročníku v předmětech Přírodověda a Vlastivěda. **Prvouka (Prv):** Povinný předmět s dotací 1, resp. 2, resp.3 hodin týdně (celkem 6 hodin). **Vlastivěda (Vl):** Povinný předmět. Ve 4. i 5. ročníku s 2 hodinovou týdenní dotací (celkem 4 hodiny). **Přírodověda (Přv):** Povinný předmět. Ve 4. i 5. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací (celkem 2 hodiny). Do této oblasti je v každém ročníku začleněno 6 hodin tématu **Ochrana člověka za mimořádných událostí-** Prv1, Prv2, Prv3, Přv4, Přv5.
- **Hudební výchova (Hv):** Povinný předmět v 1. – 5. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací (celkem 5 hodin).
- **Výtvarná výchova (Vv):** Povinný předmět v 1. – 5. ročníku s jednohodinovou týdenní dotací v 1., 3. a 5. ročníku a dvouhodinovou dotací ve 2. a 4. ročníku (celkem 7 hodin).
- **Tělesná výchova (Tv):** Povinný předmět v 1. – 5. ročníku se základní 2 hodinovou dotací týdně pro všechny žáky, ve 2. a 3. ročníku probíhá výuka plavání.
- **Pracovní činnosti (Pč):** Povinný předmět v 1. – 5. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací (celkem 5 hodin).
- **Vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními:** Podpůrná opatření, případně IVP se zařazují na doporučení PPP, podle doporučení se realizují i předměty speciálně pedagogické péče. Jejich osnovy se rozpracují v konkrétních přílohách ŠVP.

- Akce doplňující vzdělávání: Školní výlety, exkurze, výchovné koncerty, divadelní představení, přednášky, soutěže mohou probíhat v týdnu i o víkendech. Na tyto akce je možné žádat rodiče o finanční příspěvek.
- Průřezová témata: Jsou integrována do povinných předmětů. Rozvíjejí postoje a hodnoty žáků, proto se hodnotí dovednosti žáků, a ne jejich znalosti.
- Ochrana člověka za mimořádných událostí: Vyučována minimálně 6 hodin v každém ročníku- Prv1, Prv2, Prv3, Prv4, Prv5.

4.2. Učební plán 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	ročník	ročník	ročník	ročník	dispon. hod.	dotace	dotace
Vzdělávací oblasti (obory)	6.	7.	8.	9.		ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						33 + 4	33
Český jazyk a literatura	3 + 3	4	4+1	4	4	15 + 4	15
Cizí jazyk A	3	3	3	3	0	12	12
Cizí jazyk N	0	2	2	2	0	6	6
Matematika a její aplikace						15 + 3	15
Matematika	3 + 1	4	4 + 1	4 + 1	3	15 + 3	0
Inform. a komunik. technologie						1 + 4	1
Informatika	1 + 1	0 + 1	0 + 1	0 + 1	4	1 + 4	0
Člověk a společnost						11 + 1	11
Dějepis	1 + 1	2	2	2	1	7 + 1	0
Výchova k občanství	1	1	1	1	0	4	0
Člověk a příroda						21 + 4	21
Fyzika	2	2	1	2	0	7	0
Chemie	X	X	2	2	0	4	0
Přírodopis	1 + 1	2	2	1	1	6 + 1	0
Zeměpis	1 + 1	1 + 1	1	1+1	3	4 + 3	0
Umění a kultura						10	10

Hudební výchova	1	1	1	1	0	4	0
Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	6	0
Člověk a zdraví						10 + 1	10
Výchova ke zdraví	X	0 + 1	1	1	1	2 + 1	0
Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8	0
Člověk a svět práce						3 + 1	3
Pracovní činnosti	0 + 1	1	1	1	1	3 + 1	0
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	P	P	P	P			
CELKEM ZÁKLADNÍ	21	27	28	28		104	104
CELKEM DISPONIBILNÍ	9	3	3	3	18	18	18
CELKEM V ROČNÍKU	30	30	31	31		122	122

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň:

- Český jazyk (Čj): Povinný předmět ve všech ročnících. Je členěn na složky Jazyková výchova, Literární výchova a Komunikační a slohová výchova, které se vzájemně prolínají. V 6. a 8. ročníku je předmět posílen o 3, resp. o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, tj. celkem o 4 hodiny. Důvodem je pokračování v rozvoji čtenářské gramotnosti, rozvoj komunikačních kompetencí a seznámení se s vývojem literatury.
- Anglický jazyk (Aj): Povinný cizí jazyk. Je nabízen od 3. ročníku, žák v 3 hodinové dotaci týdně absoluuje jeho výuku v každém ročníku až do 9. třídy.
- Další cizí jazyk (Nj): Povinný předmět, je vyučován jako Německý jazyk od 7. do 9. ročníku ve 2 hodinách týdně. Časová dotace může být upravena, popř. může být celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru nahrazen jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP, v souvislosti s příznanými podpůrnými opatřeními dle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. § 16 odst. 2 písm. b) (od 3. stupně podpůrných opatření).
- Matematika (M): Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících, ve 6., 8. a 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, tj. celkem o 3 hodiny. Disponibilní hodiny budou využity hlavně na procvičení a fixaci učiva, ale také na zlepšení vztahu k předmětu.
- Informatika (I): Povinný předmět. V každém ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, tj. celkem o 4 hodiny. Přípravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a v praktickém životě.
- Vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizována v předmětech Dějepis a Výchova k občanství. Dějepis (D): Povinný předmět ve všech ročnících. V 6. ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v souladu s přáním učitelů na dvouhodinové týdenní dotace naukových předmětů. Výchova k občanství (Vo): Povinný předmět ve všech ročnících s dotací 1 hodina týdně.
- Vzdělávací oblast Člověk a příroda je realizována v předmětech Chemie, Fyzika, Přírodopis a Zeměpis. Přírodopis (Př): Povinný předmět ve všech ročnících. V 6. ročníku je Přírodopis posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Zeměpis (Z): Povinný předmět ve všech ročnících. V 6., 7. a 9. ročníku je Zeměpis posílen vždy o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, tj. celkem o 3 hodiny. Důvodem jsou dvouhodinové týdenní dotace předmětů dle přání učitelů. Fyzika (F): Povinný předmět ve všech ročnících. Tyto tři předměty mají dotaci celkem 7 hodin. Chemie (Ch): Povinný předmět v 8. a 9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 4 hodiny).
- Hudební výchova (Hv): Povinný předmět v 6. – 9. ročníku s 1 hodinovou dotací týdně (celkem 4 hodiny). Jednohodinové týdenní dotace Hv a např. Vv, Pč lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.

- Výtvarná výchova (Vv): Povinný předmět v 6. – 9. ročníku. Týdně 2 hodiny v 6. a 7. ročníku, 1 hodina

týdně v 8. a 9. ročníku (celkem 6 hodin). Jedn hodinové týdenní dotace Vv a např. Pč, Hv lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.

- Tělesná výchova (Tv): Povinný předmět v 6. – 9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 8 hodin).

Dělí se na Tv pro dívky a pro chlapce, vyučuje se tedy ve skupinách s věkově různými žáky. Součástí může být i sportovní akce, např. lyžařský kurz, bruslení, plavání atd. Na tyto akce je možné žádat rodiče o finanční příspěvek.

- Výchova ke zdraví (Vz): Povinný předmět v 7. – 9. ročníku s 1 hodinovou dotací týdně (celkem 3 hodin), v 7. ročníku je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

- Pracovní činnosti (Pč): Povinný předmět v 6. – 9. ročníku s 1 hodinovou dotací týdně (celkem 4 hodiny), předmět je realizován v tematických okruzích Svět práce, Pěstičské práce, Chovatelství a Příprava pokrmů v plném rozsahu, částečně v tematickém okruhu Provoz a údržba domácnosti. V 6. ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Jedn hodinové týdenní dotace Pč a např. Vv, Hv lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.

- Vzdělávání žáků s priznanými podpurnými opatřeními: Podpurná opatření, případně IVP se zařazují na doporučení PPP, podle doporučení se realizují i předměty speciálně pedagogické péče. Jejich osnovy se rozpracují v konkrétních přílohách ŠVP.

- Akce doplňující vzdělávání: Školní výlety, exkurze, výchovné koncerty, divadelní představení, přednášky, soutěže, zahraniční zájezdy mohou probíhat v týdnu i o víkendech. Na tyto akce je možné žádat rodiče o finanční příspěvek.

- Průřezová témata: Jsou integrována do povinných předmětů. Rozvíjejí postoje a hodnoty žáků, proto se hodnotí dovednosti žáků, a ne jejich znalosti.

- Ochrana člověka za mimořádných událostí: Vyučována minimálně 6 hodin v každém ročníku- Vo6, Vo7, Vz7, Vz8, Vz9, Pč9, Ch9.

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

5.1.1. Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dovednosti získané v předmětu Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Při realizaci tohoto předmětu se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Mezi těmito složkami nejsou ostré hranice, ale jejich vzdělávací obsah se vzájemně prolíná.

Předmět Český jazyk a literatura je realizován prostřednictvím vyučovacích hodin se začleněním krátkodobých projektů. Vyučovací předmět český jazyk je dotován **osmi až devíti** vyučovacími hodinami na 1. stupni, **čtyřmi až šesti** hodinami na druhém stupni. Vyučování předmětu probíhá v kmenové učebně třídy, nebo multimediální a počítačové učebně. Žáci navštíví alespoň jedno divadelní představení či jinou kulturní akci spojenou s probíraným obsahem literární výchovy ročně. Žáci si osvojené dovednosti a znalosti vyzkoušejí v činnostech organizovaných pro školu a komunitu rodičů a obce.

- V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.
- V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Prohlubují se i obecné intelektové dovednosti žáků, např. dovednost porovnávat různé jevy, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění.
- V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory na přečtené dílo. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Získané poznatky a prožitky mohou pozitivně ovlivnit postoje žáků, jejich životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svěbytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, jako sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k učení a hledáme společně s nimi smysl učení
- předkládáme žákům možnosti využívat dovednosti z jazykového vyučování v jiných oblastech
- zařazujeme činnosti, při kterých žáci plánují, organizují a hodnotí své učení, vedeme žáky k sebehodnocení
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a zpracují informace

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme situace, kdy žáci samostatně hledají pravidla, kterými se řídí dané mluvnické jevy

- vedeme žáky k tomu, aby našli chyby v textu a odůvodnili správné řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dalšími dospělými ve škole i mimo školu
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vytváříme situace, kdy žáci naslouchají druhým lidem a snaží se jim porozumět
- vytváříme situace, kdy žáci prezentují výsledky své práce před okolím
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků prostřednictvím literárního i gramatického učiva

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme činnosti, kdy žáci pracují ve dvojicích či v týmech
- vytváříme příležitosti, kdy si žáci sami stanovují roli v týmu, hodnotí svůj vlastní přínos a práci ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků a vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

Kompetence občanské

- vytváříme situace, kdy se žáci mohou aktivně zapojit do kulturních aktivit školy, obce a regionu
- prostřednictvím četby demonstrujeme pozitivní a negativní chování lidí a důležitost pravidel chování
- prostřednictvím četby rozvíjíme u žáků schopnost empatie

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky ocenit jak svoji práci, tak práci druhých
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu
- Fungování a vliv médií ve společnosti

1. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 3, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti A</p> <p>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti B</p>	<p>Dokáže číst s porozuměním jednoduché texty.</p> <p>Rozumí mluveným i písemným pokynům přiměřené náročnosti.</p>	<p>Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>Naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)</p>

<p>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích C</p> <p>na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev D</p> <p>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru E</p>	<p>Dokáže volit vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích.</p> <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.</p> <p>Dodržuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</p>	<p>Ů mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba,</p>
<p>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním F</p>	<p>Sedí správně při psaní. Drží správně tužku. Dodržuje správné umístění sešitu a jeho sklon. Provádí přípravné cviky pro uvolňování ruky. Provádí kresebné cviky velkých tvarů.</p>	<p>Ů písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)</p>
<p>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev G</p>	<p>Obtahuje a píše jednotlivé prvky písmen a číslic (čáry, zátrhy, ovály, klíčky, vlnovky). Rozlišuje písmeno psací a tiskací. Píše psací písmena velké a malé abecedy. Píše slabiky, jednoduchá slova a věty. Dokáže přepsat tiskací písmo do psací podoby. Dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět. Dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu.</p>	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky H</p> <p>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen CH</p>	<p>Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky (písmena). Skládá a rozkládá věty, slova, slabiky. Určuje počet slabik ve slově, počet slov ve větě. Rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky.</p> <p>Dokáže používat správné tvary podstatných a</p>	<p>Ů zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p>

<p>odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat I</p>	<p>přídavných jmen podle významu věty.</p> <p>Píše velká písmena u typických vlastních jmen, osob, zvířat.</p> <p>Píše velká písmena na počátku věty.</p>	
--	---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku J</p> <p>vyjadřuje své pocity z přečteného textu K</p> <p>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších L</p>	<p>Hlasitě čte slova a jednoduché věty se správnou intonací.</p> <p>Pečlivě vyslovuje.</p> <p>Dokáže zopakovat přečtenou větu a rozumí jejímu významu.</p> <p>Recituje kratší básnický text a vyjadřuje své pocity z přečteného.</p> <p>Zná některá rozpočítadla, hádanky, říkanky.</p> <p>Recituje kratší básnický text.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramaturgie, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec; verš, rým

2. ROČNÍK - DOTACE: 6 + 3, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti</p> <p>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p>	<p>Snaží se plynule číst s porozuměním jednoduché texty.</p> <p>Dokáže seřadit ilustrace a vypráví podle obrázkové osnovy.</p> <p>Rozumí mluveným i písemným pokynům přiměřené náročnosti. Reaguje otázkami.</p> <p>Ovládá základní formy společenského styku a respektuje komunikační pravidla.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné) • naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) • mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry:

<p>pečlivě vyslovuje</p> <p>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev</p> <p>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena; kontroluje vlastní písemný projev</p>	<p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou výslovnost.</p> <p>Vypráví vlastnímu slovy pohádku, příběh.</p> <p>Dokáže vyprávět vlastní zážitek. Dodržuje posloupnost dějů.</p> <p>Dbá na celkovou úpravu projevu i hygienické pracovní návyky.</p> <p>Zvládá správné tvary písmen abecedy a číslic. Snaží se psát čitelně a úhledně.</p>	<p>pozdrav, oslovení, omluva, prosba, zdvořilé vystupování)</p> <ul style="list-style-type: none"> • písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní úhledný, čitelný písemný projev; žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis, vypravování, jednoduchý popis
--	--	---

JAZYKOVÁ VÝCHOVA 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rolišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená</p> <p>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami</p> <p>rozlišuje v textu druhy vět</p>	<p>Dělí slova na slabiky, určuje počet slabik a dělí slova na konci řádku. Rozděluje slova na samohlásky a souhlásky. Rozpozná slabikotvorné r, l. Odlišuje, správně vyslovuje a píše dlouhé a krátké samohlásky, dvojhásky. Odůvodňuje a správně píše ú/ů. Rozděluje souhlásky na tvrdé, měkké a obojetné.</p> <p>Vyhledává a třídí slova nadřazená, podřazená, souřadná. Umí porovnat významy slov zvláště slova opačného významu.</p> <p>Dokáže utvořit jednoduchá souvětí s použitím vhodných spojek.</p> <p>Rozpoznává druhy vět podle postoje mluvčího,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek • slovní zásoba a tvoření slov - slova • párové souhlásky na konci slov • tvarosloví - slovní druhy • skladba - věta jednoduchá, jednoduché souvětí

<p>odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě; velká písmena na začátku věty a vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<p>zdůvodňuje psaní znamének na konci věty.</p> <p>Umí zdůvodnit pravopis daných jevů a správně píše. Rozlišuje obecná a vlastní jména.</p> <p>Píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • slabiky s -ě- • pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách
---	---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>přednáší z paměti</p> <p>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších</p>	<p>Recituje z paměti krátké texty pro děti.</p> <p>Domýšlí jednoduchý příběh.</p> <p>Vyjadřuje pocity z četby. Hodnotí vlastnosti postav.</p> <p>Rozlišuje poezii a prózu. Dbá na správnou intonaci. Účastní se dramatizace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy - literární druhy a žánry: hádanka, báseň; kniha, čtenář; divadelní představení, herec; verš, rým

3. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 3, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti A</p> <p>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh B</p> <p>na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev C</p> <p>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti D</p>	<p>Snaží se plynule číst s porozuměním jednoduché texty.</p> <p>Vypravuje jednoduchý příběh podle obrázkové osnovy.</p> <p>Vypravuje na základě vlastních zážitků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čtení - praktické čtení (plynulé) • naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) • mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, výslovnost); komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a

<p>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru E</p> <p>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost F</p> <p>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči G</p> <p>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích H</p> <p>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení CH</p> <p>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním I</p> <p>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev J</p>	<p>Rozumí mluveným i písemným pokynům přiměřené náročnosti. Reaguje otázkami.</p> <p>Volí vhodné jazykové prostředky.</p> <p>Dbá na správnou výslovnost a tempo řeči.</p> <p>Správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.</p> <p>Procvičuje členění projevu.</p> <p>Dokáže vytvořit jednoduchý vzkaz.</p> <p>Umí slušně pozdravit, oslovit a omluvit se.</p> <p>Dbá na celkovou úpravu svého písemného projevu.</p> <p>Upevňuje správné tvary písmen a číslic.</p> <p>Hledá a opravuje chyby ve svém písemném projevu.</p>	<p>ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)</p> <ul style="list-style-type: none"> • písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný písemný projev); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin; dopis, popis, vypravování
--	---	---

JAZYKOVÁ VÝCHOVA 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky K</p> <p>porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná L</p> <p>odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných</p>	<p>Odlišuje, správně vyslovuje a píše dlouhé a krátké samohlásky, dvojhásky.</p> <p>Dokáže porovnat slova podle významu.</p> <p>Umí vyhledat v textu slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova příbuzná. Rozlišuje ve slově kořen, tvoří a vyhledává slova příbuzná.</p> <p>Odůvodňuje a správně píše i, y po obojetných souhláskách.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka)

<p>souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování M</p> <p>porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost N</p> <p>rozdílí slovní druhy v základním tvaru O</p> <p>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves P</p> <p>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy R</p> <p>rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky S</p> <p>odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování T</p>	<p>Umí zdůvodnit pravopis daných jevů a správně píše. Píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p> <p>Snaží se porovnávat a třídit slova podle významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.</p> <p>Seznamuje se s názvy slovních druhů. Poznává podstatná jména, přídavná jména, slovesa...</p> <p>Rozlišuje mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves.</p> <p>Odlišuje větu jednoduchou od souvětí. Spojuje věty do souvětí. Určuje počet vět v souvětí.</p> <p>Rozpoznává druhy vět podle postoje mluvčího, zdůvodňuje psaní znamének na konci věty.</p> <p>Odůvodňuje a správně píše i, y po obojetných souhláskách. Umí zdůvodnit pravopis daných jevů a správně píše. Píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví - slovní druhy, tvary slov • skladba - věta jednoduchá a souvětí
---	---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku U</p>	<p>Čte s porozuměním literární texty přiměřené náročnosti. Čte přiměřeně rychle potichu i nahlas. Přednáší básně.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu,

<p>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností V</p> <p>vyjadřuje své pocity z přečteného textu X</p> <p>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění Z</p>	<p>Orientuje se v textu knih pro děti. Hledá smysl příběhu.</p> <p>Dokáže vyjádřit své pocity z poslechu a četby.</p> <p>Vypráví pohádku a povídku. Účastní se dramatizace pohádky.</p>	<p>dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec; verš, rým
---	---	--

4. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 2, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p> <p>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p>posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě</p> <p>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p>	<p>Čte se správným přízvukem, intonací a frázováním.</p> <p>Umí odlišit podstatné a okrajové informace v textu.</p> <p>Snaží se posoudit úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení.</p> <p>Dokáže reprodukovat obsah sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.</p> <p>Výstižně a stručně vyřizuje písemné i telefonické vzkazy, vede správně dialog.</p> <p>Dokáže se orientovat v manipulativních informacích z reklam a z masmédií.</p> <p>Dokáže hovořit se správným přízvukem, intonací a frázováním.</p> <p>Volí vhodné slovní formulace v různých situacích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) • naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení; základní komunikační pravidla (oslovení,

<p>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti</p>	<p>Napíše dopis s vhodným oslovením a adresou.</p> <p>Sestavuje osnovu, tvoří nadpis, člení text na odstavce.</p> <p>Popisuje podle osnovy osoby, věci, děje a činnosti.</p>	<p>zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <ul style="list-style-type: none"> • písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, postup činnosti; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování
--	--	---

JAZYKOVÁ VÝCHOVA 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p> <p>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p>	<p>Rozlišuje synonyma. Orientuje se ve významu slov více významových.</p> <p>Rozlišuje u jednoduchých slov kořen, část příponou a předponovou.</p> <p>Dokáže odlišit slova spisovná a nespisovná.</p> <p>Uvědoměle používá i, y po obojetných souhláskách.</p> <p>Určuje vyjádřený podmět a přísudek. Využívá shody přísudku s holým podmětem při psaní.</p> <p>Vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Užívá vhodné spojovací výrazy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka) • tvarosloví - slovní druhy, tvary slov • skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

LITERÁRNÍ VÝCHOVA 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Dokáže reprodukovat své dojmy z četby, poslechu, pořadu, představení a zaznamenává je.	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec; verš, rým

5. ROČNÍK - DOTACE: 8 + 1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p> <p>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p>posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě</p> <p>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p>	<p>Čte se správným přízvukem, intonací a frázováním.</p> <p>Umí odlišit podstatné a okrajové informace v textu.</p> <p>Snaží se posoudit úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení.</p> <p>Dokáže reprodukovat obsah sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.</p> <p>Výstižně a stručně vyřizuje písemné i telefonické vzkazy, vede správně dialog. Snaží se rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě.</p> <p>Vhodně intonuje v komunikaci.</p> <p>Využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta)

<p>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti</p>	<p>projevu dorozumívání ve škole i v běžném životě.</p> <p>Dokáže vybrat vhodné jazykové prostředky v jednoduchých komunikačních žánrech. Sestavuje osnovu, tvoří nadpis, člení text na odstavce. Popisuje podle osnovy osoby, věci, děje a činnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, postup činnosti; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování
--	---	---

JAZYKOVÁ VÝCHOVA 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p> <p>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p>	<p>Odvozuje slova příponami a předponami, rozlišuje koncovku.</p> <p>Dokáže určovat slovní druhy a správně používat jejich tvary v psaném i mluveném projevu.</p> <p>Uvědoměle používá i, y po obojetných souhláskách.</p> <p>Dokáže si zdůvodnit pravopis daných jevů.</p> <p>Vyhledává základní větné členy – přísudek, podmět (holý, rozvitý, několikanásobným, nevyjádřený).</p> <p>Dokáže odlišit větu jednoduchou od souvětí. Spojuje věty do souvětí. Určuje počet vět v souvětí.</p> <p>Vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka) • tvarosloví - slovní druhy, tvary slov • skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice • pravopis - lexikální a základy syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Užívá vhodné spojovací výrazy.	
---	--------------------------------	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Hovoří souvisle o přečteném textu, vyjadřuje své názory a pocity a dokáže je zaznamenat.	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Podle svých schopností reprodukuje přečtený text. Snaží se tvořit jednoduché literární texty na dané téma.	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Na základě vlastních zkušeností rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	<ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy - literární druhy a žánry: bajka, povídka; spisovatel, básník; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Snaží se vyjádřit svůj názor při jednoduchém rozboru literárních textů. Používá elementární literární pojmy.	

6. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 3, POVINNÝ**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA 6**

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí čtenému textu - vyhledá klíčová slova - vyhledá hlavní myšlenku v textu - vyhledá a vypíše základní údaje <ul style="list-style-type: none"> -vyhledá v textu klíčová slova 	<ul style="list-style-type: none"> -zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu -projev připravený i nepřipravený -psaný a mluvený projev -dopis, adresa <ul style="list-style-type: none"> -výpisky, výtah -zpráva, oznámení

<p>využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p>	<p>-posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu -vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku - kriticky hodnotí informace -vyhledá doplňující informace -vytvoří vhodný text</p>	<p>-referát, diskuse</p>
<p>samostatně připraví a s oporou o text přednese referát rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<p>- vyjadřuje se souvisle - vybírá vhodná slova</p>	<p>-přání, pozvánka, -telefonování</p>
<p>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p>	<p>-analyzuje text a vyvodí závěr vyplývající z textu -rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek -sestaví rozhovor -pozná působení reklamy a reklamních triků</p>	<p>-inzerát, reklama</p>
<p>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	<p>- uvědomí si tvary spisovného a nespisovného jazyka - najde slovo nevhodně užitě -dokáže odlišit přímou a nepřímou řeč -rozliší základní slohové útvary -sestaví osnovu -zvládá grafickou úpravu textu</p>	<p>-přímá, nepřímá řeč, uvozovací věta -popis předmětu, popis osoby, popis děje, popis pracovního postupu -vypravování</p>

JAZYKOVÁ VÝCHOVA 6

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p>	<p>-odliší spisovný a nespisovný jazyk -rozumí různým významům slov -vysvětlí známá lidová rčení -utvoří správně nová slova -určí stavbu slova -vytvoří české synonymum k cizím slovům</p>	<p>-zvuková stránka řeči -nahrazování nespisovných slov spisovnými -rozvrstvení národního jazyka, obecná čeština, nářečí -tvorba slov-odvozování -rozbor morfemický a tvaroslovný - pravopis morfologický</p>
<p>samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se</p>	<p>-orientuje se v jazykových příručkách -vyhledává v příručkách</p>	<p>-jazykové příručky</p>

<p>Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> -rozlišuje slovní druhy -určí jejich mluvnické kategorie -řadí zájmena a číslovky ke druhům -vystupňuje přídavná jména -ovládá základní pravopis českých slov -rozpozná větu jednoduchou a souvětí -vyhledá větné členy -ovládá shodu podmětu s přísudkem 	<ul style="list-style-type: none"> -druhy slov -podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková -pravopis - lexikální, morfologický -střídání hlásek při odvozování -pravopis skupin hlásek -tvoření vět -věta a souvětí -stavba věty, větné členy základní i rozvíjející -pořádek slov ve větě -pravopis syntaktický
---	--	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA 6

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p>	<ul style="list-style-type: none"> -rozlišuje prózu, drama a poezii -zvládá základní znaky poezie, prózy -recituje -reprodukuje přečtený text -vyjadřuje své pocity z přečteného textu a návštěvy divadelního představení -odliší báji, bajku, pověst a pohádku -literární žánry 	<ul style="list-style-type: none"> -literární druhy a žánry – poezie, próza, drama -třídění literárních textů -struktura literárního díla: námět, téma, hrdina, verš, rým, sloka -nácvik recitace -čtení, kritické čtení -prožitkové naslouchání -volná reprodukce textu -interpretace literárního textu -dramatizace -ilustrace -báje, bajky, pověsti, pohádky -populárně naučná, dobrodružná a humoristická literatura

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA 7

výstupy	konkretizované výstupy	učivo

<p>uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p>-uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel -předvede samostatný souvislý projev ústní i písemný -kultivovaně a výstižně komunikuje</p>	<p>-připravený, nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek -referát, diskuse -oficiální dopis -žádost, objednávka</p>
<p>využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>-dokáže popsat své nálady, city</p>	<p>-vyjádření objektivní a subjektivní -sběr informací - knihovna -vlastní tvořivé psaní -zpravodajství, reportáže</p>
<p>odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>	<p>-používá vhodné jazykové prostředky ve slohových útvarech -dokáže vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby -vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného textu -vyhledá klíčová slova -využívá přímou řeč k vytvoření dramatické zápletky</p>	<p>-výpisky, výklad -charakteristika -popis, líčení -vypravování -spisovná a nespisovná mluva -odstavec, stavba textu</p>

JAZYKOVÁ VÝCHOVA 7

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>-tvoří, rozlišuje a správně používá homonyma, antonyma, synonyma -pozná odborné názvy a sousloví -vysvětlí slova mnohoznačná -rozumí lidovým rčením -obohacuje vlastní slovní zásobu</p>	<p>- slovní zásoba a tvoření slov -význam slova, homonyma, synonyma, antonyma, odborné termíny -způsoby tvoření slov -jazykověda -pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický</p>
<p>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>	<p>-zvládá slovní druhy -rozezná neohebné slovní druhy a správně je určí -určí správně slovesný rod -dovede stupňovat příslovce. -řadí příslovce ke druhům -ovládá rozvíjející větné členy</p>	<p>-interview -komunikace verbální a neverbální -slovní druhy - mluvnické významy a tvary slov -slovesa – třída, rod, vid -druhy příslovčí</p>

rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	-rozliší hlavní a vedlejší věty -rozezná věty jednočlenné a dvojčlenné -správně používá interpunkci	- rozvíjející větné členy, doplněk -souvětí- věty hlavní a vedlejší, interpunkce -věty jednočlenné a dvojčlenné
---	---	---

LITERÁRNÍ VÝCHOVA 7

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	-čte s porozuměním -uceleně reprodukuje přečtený text -učí se jednoduše popsat strukturu a jazyk literárního díla -interpretuje smysl díla vlastními slovy -recituje	-tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu -záznam a reprodukce hlavních myšlenek - interpretace literárního textu -struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) -jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: verš, rým, sloka, rytmus; přirovnání, volný verš)
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	-samostatně tvoří vlastní texty	-dramatizace -vytváření vlastních textů -vlastní výtvarný doprovod k literárním textům - způsoby interpretace literárních a jiných děl
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	-seznájí se s literárními žánry	-populárně-naučná literatura -literatura faktu - fantazy, sci-fi, epos, legenda, romance

8. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA 8**

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně	-napíše objednávku, inzerát, stížnost, žádost -zapojuje se do diskuse	-zásady správného dorozumívání a kultivovaného projevu

<p>užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p>	<p>-využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p>	<p>-zvukové prostředky jazyka – výslovnost, přízvuk, frázování -prostředky verbální a neverbální -připravený i nepřipravený projev -asertivní chování</p>
<p>zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p>	<p>-s pomocí osnovy dovede vypracovat výklad -sestaví a napíše vlastní životopis -používá vhodné jazykové prostředky pro výklad, výtah, úvahu -umí vyjádřit svůj názor odpovídajícími jazykovými prostředky</p>	<p>-referát, diskuse, dialog -vlastní tvořivé psaní: strukturovaný životopis, výklad, úvaha</p>

JAZYKOVÁ VÝCHOVA 8

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p>	<p>-spisovně vyslovuje a píše česká a běžně užívaná cizí slova -tvoří správné tvary slov přejatých</p>	<p>-pravopis a skloňování cizích slov</p>
<p>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejběžnější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov -rozpoznává přenesená pojmenování</p>	<p>- slovní zásoba a její obohacování -vtip, anekdota -synonyma, synonymie</p>
<p>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	<p>-určuje slovní druhy a jejich mluvnické významy -rozpozná v textu přechodníkové konstrukce -správně tvoří vidové dvojice u sloves -určí druhy vedlejších vět -určí poměry mezi větami hlavními - určí druhy souvětí -ovládá interpunkci</p>	<p>- pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický -druhy spojek -částice -citoslovce – vyjádření expresivity, přísudek -rozvíjející větné členy -věta, souvětí -pravidla interpunkce -stavba textu -pořádek slov ve větě</p>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA 8

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
---------	------------------------	-------

rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	-vyhledává informace a klíčová slova v textu -hodnotí získané informace -reprodukuje hlavní myšlenky	-rozbor díla – námět, téma, hrdina, kompozice, jazyk, prostředky
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	-uvádí základní literární směry a jejich významné představitele české a světové literatury do konce 19. století	-literární druhy a žánry – v proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury do 19. století, typické žánry a jejich představitele

9. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	-rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	-pozitivní a konfliktní komunikace -zdvořilá komunikace -stavba textu – zápor, ironie -pořádek slov
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	-rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích -zaujímá kritický postoj k manipulaci	-reklama, média
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	-v mluveném projevu vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči -využívá zásad komunikace a pravidel dialogu v diskusi – zapojuje se do diskuse, řídí ji -dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci -odlišuje spisovný a nespisovný projev -vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- neverbální komunikace -obohacování slovní zásoby -veřejná prezentace projevu -vytvoření projektů na zadané téma -moderování -funkční styly češtiny -vypravování - výklad -úvaha -komentář, fejeton -životopis -dopis, žádost, objednávka, referát, -popis osoby, charakteristika -diskuse, polemika, asertivita

JAZYKOVÁ VÝCHOVA 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
	-v písemném projevu zvládá pravopis	-pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický

<p>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<ul style="list-style-type: none"> -zvládá všechny slovní druhy a jejich mluvnické kategorie -orientuje se ve složeném souvětí -používá neúplné věty, vsuvky a samostatné větné členy -rozpozná přechodníkové konstrukce v textu a umí je nahradit výrazem současného jazyka -rozpozná slovanské a světové jazyky -rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu -zdůvodní jejich použití -samostatně pracuje s jazykovými slovníky a příručkami -spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova -sezná se s vývojem českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> -přejatých slova -tvoření slov -stavba slova -slovní druhy -větné vzorce -vsuvka, samostatný větný člen, věta neúplná -interpunkce -přechodníky -obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové) -rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) -jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) - kultura jazyka a řeči - původ a základy vývoje češtiny -jazykové příručky
--	---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>	<p>-rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 20. a 21. století</p>	<ul style="list-style-type: none"> -jazyk literárních děl – obrazná pojmenování -přednes vhodných literárních textů -volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu -záznam a reprodukce hlavních myšlenek -dramatizace, vytváření vlastních textů -na základě osvojených znalostí literární teorie a podle svých schopností tvoří vlastní literární text -recituje -literární druhy a žánry – hlavní vývojová období národní a světové literatury ve 20. a 21. století -typické žánry a jejich představitelé -literatura faktu

vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	-vyhledává informace v knihovně i v různých dalších informačních zdrojích	-knihovna, katalogizace -internetové portály o literatuře
---	---	--

5.1.2. Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk je vyučován od 3. do 9. ročníku, Německý jazyk od 7. do 9. ročníku.. Hlavním cílem je poskytnout žákům nástroj pro komunikaci při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem a využití internetu. Prostřednictvím cizího jazyka je žák seznamován s realitami anglicky a německy mluvících zemí, což ho vede k pochopení jiných kultur. Důraz je proto kladen především na stránku komunikační, která napomáhá tomuto chápání a prohlubuje tak žákovu toleranci k odlišnostem cizojazyčných kultur. Gramatická část předmětu je podřízena části komunikační. Žák je seznamován především s britským modelem angličtiny, ale průběžně také se zvláštnostmi angličtiny americké, a klasickou němčinou.

V počátečním období je nejdůležitější pro probuzení zájmu o výuku cizích jazyků a vytváření pozitivního vztahu k osvojování si cizího jazyka, proto musí být vyučovací hodiny prostoupeny zajímavostmi pro žáky, poutavými činnostmi, hrami a písničkami. V prvním období se snažíme o to, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby přečetl základní slova a jednoduché věty a zapsat je, případně dle instrukcí nakreslit obrázek. Současně s vytvářením jednoduchých vět je vyučována i gramatika a fonetický přepis, žáci procvičují potřebné výrazy a spojení, učí se jím rozumět, číst je, opakovat a obměňovat. Při výuce vhodně využíváme časopisy, videa, práci s počítačem, audiokazety a jiné názorné pomůcky, pro větší přitažlivost výuky jsou i v tomto období zařazovány hry, soutěže, dramatizace a krátkodobé projekty. Při výuce ve třetím období opakujeme, shrnujeme a prohlubujeme vědomosti z předchozích období, procvičuje se větná skladba, velká pozornost se věnuje poslechu a porozumění a komunikaci v běžných životních situacích.

Hodinová dotace Anglického jazyka na 1. i 2. stupni je po třech hodinách týdně. Hodinová dotace druhého cizího jazyka- Německý jazyk je od 7. ročníku po dvou hodinách týdně.

Výuka probíhá ve vyučovacích hodinách se zařazováním krátkodobých, individuálních nebo skupinových projektů, k čemuž slouží nové zdroje a způsoby získávání informací vedoucí žáka k aktivnímu užití získaných vědomostí (internet, výukové programy na PC, časopisy, knihy, videozáznamy, TV).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- prostřednictvím úkolů a cvičení v učebnici a pracovním sešitě seznamujeme žáka s různými učebními strategiemi cizojazyčného učení
- žákům jsou předkládány různé způsoby a strategie učení, které můžou využít v dalším samostatném studiu jazyka
- poznáváním gramatického systému rozvíjíme jeho abstraktní myšlení a vytvářením portfolia vedeme žáky k sebereflexi v procesu učení

Kompetence k řešení problémů

- tuto kompetenci je rozvíjíme především prostřednictvím projektových úkolů, vyhledáváním informací v referenčních zdrojích (dvojazyčný slovník, internet, časopisy.) a při dílčích aktivitách a cvičeních , kdy žáci nemají úplné informace a vlastními otázkami a uvažováním musí dojít k výsledku (např. práce s textem jsou žáci vedeni k odhadování neznámých slov apod.)

Kompetence komunikativní

- výuku primárně zaměřujeme na rozvoj cizojazyčných komunikativních dovedností, rovnoměrně zařazujeme poslech, čtení s porozuměním, mluvení i psaní, a to prostřednictvím celé řady aktivit v učebnici, pracovním sešitě při kterých žáky vedeme k vyjadřování vlastních názorů a naslouchání a názorů druhých a adekvátním reakcím na ně

Kompetence sociální a personální

- v řadě aktivit navozujeme situace vedoucí k párové či skupinové spolupráci žáků. Žáky učíme reagovat na rozdílné názory a prosazovat svá řešení a zároveň naslouchat druhým
- při spolupráci je učíme postupně docházet k cíli, soustředit se na důležité a spolupracovat s různorodými skupinami lidí
- prostřednictvím sebehodnocení vedeme žáka k identifikaci svých slabých a silných stránek

Kompetence občanské

- při výuce představujeme žákům kulturu anglicky a německy mluvících zemí a životem jejich vrstevníků v těchto zemích a rozvíjíme uvažování nad rozdílností kultur, nad občanskými právy a povinnostmi, nad právy a povinnostmi dětí a vztahem k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- žákům předkládáme úkoly při kterých jsou žáci nuceni využívat dosavadní zkušenosti a v časovém limitu reagovat na nové požadavky. prostřednictvím vytváření portfolia žáky vedeme k bilancování, plánování, stanovování cílů a soustředění na způsoby dosažení těchto cílů
- v průběhu studia cizího jazyka posilujeme u studentů uvědomění si důležitosti znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní diference
- Multikulturalita

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ**ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI 3**

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p>	<p>Snaží se porozumět jednoduchým instrukcím učitele a adekvátně na ně reaguje.</p> <p>Začíná se učit základní slovní zásobu. Snaží se použít slovní zásobu v jednoduchých spojeních.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
<p>přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p> <p>rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu,</p>	<p>Rozumí přepisu výslovnosti.</p> <p>Snaží se porozumět obsahu jednoduchého krátkého sdělení s vizuální oporou.</p> <p>Snaží se porozumět jednoduchému krátkému textu, je – li pronášen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

<p> který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p> píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p> <p> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p> vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p> napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p> pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností. Používá vizuální oporu.</p> <p> S vizuální předlohou se snaží psát krátké věty.</p> <p> Snaží se krátce popisovat běžné životní situace s vizuální oporou.</p> <p> Na základě vlastních zážitků se snaží vyprávět jednoduchý příběh. Snaží se hovořit o osobách, místech a věcech z každodenního života.</p> <p> Jednoduše popisuje události týkající se rodiny, školy, volného času,...</p> <p> Tvoří a píše jednoduché věty o sobě, kamarádovi, členech rodiny,...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, kalendářní rok (svátky), zvířata
---	---	---

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností A</p> <p> rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu B</p> <p> rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu C</p>	<p> Rozumí jednoduchým instrukcím učitele a adekvátně na ně reaguje.</p> <p> Snaží se porozumět obsahu jednoduchého krátkého sdělení s vizuální oporou.</p> <p> Snaží se porozumět jednoduchému krátkému textu, je – li pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností. Používá vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, volný čas, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí

MLUVENÍ 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo

<p>se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se D</p> <p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat E</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá F</p>	<p>Rozumí známým slovům a jednoduchým větám k danému tématu. Dokáže pozdravit a rozloučit se.</p> <p>Jednoduše sdělí informace týkající se rodiny, školy, volného času,...</p> <p>Tvoří jednoduché věty o sobě, kamarádovi, členech rodiny,...</p> <p>Porozumí jednoduché otázky a dokáže na ni odpovědět. Je schopen tvořit jednoduché otázky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí je používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, volný čas, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
--	---	--

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům G</p> <p>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu H</p>	<p>Pracuje s jednoduchým textem a snaží se mu porozumět. V textu je schopen vyhledat potřebnou informaci. Pochopí obsah krátkého textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • tematické okruhy – domov, volný čas, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí

PSANÍ4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CH</p> <p>Vyplní osobní údaje do formuláře I</p>	<p>Dokáže napsat několika větami krátký text popisující běžné životní situace. Sestaví a zapíše krátký text týkající se osob, míst, věcí a událostí týkajících se každodenního života. Zná své osobní údaje a dokáže je zapsat do daného formuláře.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • tematické okruhy – domov, volný čas, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v probíraných tematických okruzích, práce se slovníkem

- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět

5. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností A</p> <p>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu B</p> <p>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu C</p>	<p>Rozumí jednoduchým instrukcím učitele a adekvátně na ně reaguje.</p> <p>Snaží se porozumět obsahu jednoduchého krátkého sdělení s vizuální oporou.</p> <p>Snaží se porozumět jednoduchému krátkému textu, je – li pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností. Používá vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, volný čas, škola, rodina, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, dny v týdnu, měsíce), zvířata

MLUVENÍ 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se D</p> <p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat E</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá F</p>	<p>Rozumí známým slovům a jednoduchým větám k danému tématu. Dokáže pozdravit a rozloučit se. Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace.</p> <p>Jednoduše sdělí informace týkající se rodiny, školy, volného času,...</p> <p>Tvoří jednoduché věty o sobě, kamarádovi, členech rodiny,...</p> <p>Porozumí jednoduché otázce a dokáže na ni odpovědět. Je schopen tvořit jednoduché otázky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí je používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • tematické okruhy – domov, volný čas, škola, rodina, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky,

		kalendářní rok (svátky, dny v týdnu, měsíce), zvířata
--	--	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům G</p> <p>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu H</p>	<p>Zdokonaluje se v práci s jednoduchým textem a snaží se mu porozumět. V textu je schopen vyhledat potřebnou informaci.</p> <p>Pochopí obsah krátkého textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov tematické okruhy – domov, volný čas, škola, rodina, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, dny v týdnu, měsíce), zvířata

PSANÍ5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CH</p> <p>Vyplní osobní údaje do formuláře I</p>	<p>Dokáže napsat několika větami krátký text popisující běžné životní situace.</p> <p>Sestaví a zapíše krátký text týkající se osob, míst, věcí a událostí týkajících se každodenního života.</p> <p>Zná své osobní údaje a dokáže je zapsat do daného formuláře.</p>	<ul style="list-style-type: none"> grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v probíraných tematických okruzích, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, volný čas, škola, rodina, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, dny v týdnu, měsíce), zvířata mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ**POSLECH S POROZUMĚNÍM 6**

výstupy		učivo
<p>žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p>	<p>- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (<i>obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci

<p>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět - porozumí tématu krátkého textu</p>	<p>vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas, řadové číslovky, názvy měsíců, vyjádření blízké budoucnosti, počítatelnost- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • práce se slovníkem • tematické okruhy – popis lidí, počasí, škola, školní rok v Británii, zvířata, nemoci, pocity, nálady, jídlo, nákupy
---	---	--

MLUVENÍ 6

výstupy		učivo
<p>žák</p> <p>se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích</p> <p>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>vypráví jednoduchý příběh či událost</p>	<p>-osloví neznámého, reaguje na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování -omluví se, reaguje na omluvu - poděkuje a reauje na poděkování - požádá o pomoc, službu, informaci -vyjádří své přání, souhlas/ nesouhlas</p> <p>-popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <i>v minulosti, přítomnosti nebo plánované budoucnosti.</i></p> <p>- vypráví jednoduchý příběh či událost ze svého života či života rodiny nebo školy - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas, řadové číslovky, názvy měsíců, vyjádření blízké budoucnosti, počítatelnost- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • práce se slovníkem

<p>popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>- popíše plány, minulé zážitky</p> <p>- popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije</p> <p>- charakterizuje každodenní činnosti a potřeby a způsob života</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – popis lidí, počasí, škola, školní rok v Británii, zvířata, nemoci, pocity, nálady, jídlo, nákupy
--	--	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM 6

výstupy		učivo
<p>žák</p> <p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>- porozumí tématu textu</p> <p>- porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět</p> <p>- porozumí tématu krátkého textu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas, řadové číslovky, názvy měsíců, vyjádření blízké budoucnosti, počitatelnost- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • práce se slovníkem • tematické okruhy – popis lidí, počasí, škola, školní rok v Británii, zvířata, nemoci, pocity, nálady, jídlo, nákupy

PSANÍ 6

výstupy		učivo
---------	--	-------

<p>žák</p> <p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>-pochopí, jak vyplnit kolonky jméno, příjmení, pohlaví, věk, povolání, bydliště, země</p> <p>-seznámí se se základními typy formulářů</p> <p>- představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a jaké jsou jeho zájmy</p> <p>- představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní, umí a jaké jsou jejich zájmy</p> <p>- napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz</p> <p>- sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá</p> <p>- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka – ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas, řadové číslovky, názvy měsíců, vyjádření blízké budoucnosti, počítatelnost- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • práce se slovníkem • tematické okruhy – popis lidí, počasí, škola, školní rok v Británii, zvířata, nemoci, pocity, nálady, jídlo, nákupy
--	---	---

7. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM 7

výstupy		učivo
<p>žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (<i>obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah</i>).</p> <p>- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje)</p> <p>- porozumí významu slov,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, vyjádření

	slovních spojení a jednoduchých vět - porozumí tématu krátkého textu	blízké budoucnosti, čas budoucí, stupňování přídavných jmen, příslovce, modální slovesa- can, must, should, předložky času a místa- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <ul style="list-style-type: none"> • práce se slovníkem • tematické okruhy – rodina, domov, bydlení, kulturní život, oblečení, sport, volný čas, záliby, život v budoucnosti, cestování, moderní technologie a média, USA
--	---	--

MLUVENÍ 7

výstupy		učivo
<p>žák</p> <p>se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích</p> <p>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>vypráví jednoduchý příběh či událost</p>	<p>-osloví neznámého, reaguje na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování</p> <p>-omluví se, reaguje na omluvu</p> <p>- poděkuje a reaguje na poděkování</p> <p>- požádá o pomoc, službu, informaci</p> <p>-vyjádří své přání, souhlas/ nesouhlas</p> <p>-popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <i>v minulosti, přítomnosti nebo plánované budoucnosti.</i></p> <p>- vypráví jednoduchý příběh či událost ze svého života či života rodiny nebo školy</p> <p>- vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí</p> <p>- popíše plány, minulé zážitky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, vyjádření blízké budoucnosti, čas budoucí, stupňování přídavných jmen, příslovce, modální slovesa- can, must, should, předložky času a místa- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • práce se slovníkem

<p>popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>- popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije - charakterizuje každodenní činnosti a potřeby a způsob života</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – rodina, domov, bydlení, kulturní život, oblečení, sport, volný čas, záliby, život v budoucnosti, cestování, moderní technologie a média, USA
--	---	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM 7

výstupy		učivo
<p>žák</p> <p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>- porozumí tématu textu</p> <p>- porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět</p> <p>- porozumí tématu krátkého textu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, vyjádření blízké budoucnosti, čas budoucí, stupňování přídavných jmen, příslovce, modální slovesa- can, must, should, předložky času a místa- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • práce se slovníkem • tematické okruhy – rodina, domov, bydlení, kulturní život, oblečení, sport, volný čas, záliby, život v budoucnosti, cestování, moderní technologie a média, USA

PSANÍ 7

výstupy		učivo
<p>žák</p> <p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>-pochopí, jak vyplnit kolonky jméno, příjmení, pohlaví, věk, povolání, bydliště, země</p> <p>-seznámí se se základními typy formulářů</p> <p>- představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a jaké jsou jeho zájmy</p> <p>- představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní, umí a jaké jsou jejich zájmy</p> <p>- napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz</p> <p>- sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá</p> <p>- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, vyjádření blízké budoucnosti, čas budoucí, stupňování přídavných jmen, příslovce, modální slovesa- can, must, should, předložky času a místa- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • práce se slovníkem • tematické okruhy – rodina, domov, bydlení, kulturní život, oblečení, sport, volný čas, záliby, život v budoucnosti, cestování, moderní technologie a média, USA

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ**POSLECH S POROZUMĚNÍM 8**

výstupy		učivo
<p>žák</p> <p>rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p>	<p>- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (<i>obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní

<p>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět - porozumí tématu krátkého textu</p>	<p>i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, budoucí čas, vyjádření blízké budoucnosti, čas předpřítomný, modální slovesa "can", "must", frázová slovesa, přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti, velká čísla rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • práce se slovníkem • tematické okruhy – volba povolání, nákupy, móda, oblečení, život v minulosti, péče o zdraví, stravovací návyky, slavné osobnosti, plány do budoucna, Londýn, New York, Kanada, Spojené království
---	---	---

MLUVENÍ 8

výstupy		učivo
<p>žák</p> <p>se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích</p> <p>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p>	<p>-osloví neznámého, reaguje na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování -omluví se, reaguje na omluvu - poděkuje a reauje na poděkování - požádá o pomoc, službu, informaci -vyjádří své přání, souhlas/ nesouhlas -zeptá se na cestu -popíše trasu cesty</p> <p>-popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <i>v minulosti, přítomnosti nebo plánované budoucnosti.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, budoucí čas, vyjádření blízké budoucnosti, čas předpřítomný, modální slovesa "can", "must", frázová slovesa, přítomný čas průběhový pro vyjádření

<p>vypráví jednoduchý příběh či událost</p>	<p>- vypráví jednoduchý příběh či událost ze svého života či života rodiny nebo školy - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí - popíše plány, minulé zážitky</p>	<p>budoucnosti, velká čísla rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</p>
<p>popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>- popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije - charakterizuje každodenní činnosti a potřeby a způsob života</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce se slovníkem • tematické okruhy – volba povolání, nákupy, móda, oblečení, život v minulosti, péče o zdraví, stravovací návyky, slavné osobnosti, plány do budoucna, Londýn, New York, Kanada, Spojené království

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM 8

výstupy		učivo
<p>žák</p> <p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p>	<p>- porozumí tématu textu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slov osvojené slovní zásoby
<p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>- porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět - porozumí tématu krátkého textu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, budoucí čas, vyjádření blízké budoucnosti, čas předpřítomný, modální slovesa "can", "must", frázová slovesa, přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti, velká čísla rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění • práce se slovníkem

		<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – volba povolání, nákupy, móda, oblečení, život v minulosti, péče o zdraví, stravovací návyky, slavné osobnosti, plány do budoucna, Londýn, New York, Kanada, Spojené království
--	--	---

PSANÍ 8

výstupy		učivo
<p>žák</p> <p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>-pochopí, jak vyplnit kolonky jméno, příjmení, pohlaví, věk, povolání, bydliště, země</p> <p>-seznámí se se základními typy formulářů</p> <p>- představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a jaké jsou jeho zájmy</p> <p>- představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní, umí a jaké jsou jejich zájmy</p> <p>- napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz</p> <p>- sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá</p> <p>- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka – ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, budoucí čas, vyjádření blízké budoucnosti, čas předpřítomný, modální slovesa "can", "must", frázová slovesa, přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti, velká čísla rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • práce se slovníkem • tematické okruhy – volba povolání, nákupy, móda, oblečení, život v minulosti, péče o zdraví, stravovací návyky, slavné osobnosti, plány do budoucna, Londýn, New York, Kanada, Spojené království

POSLECH S POROZUMĚNÍM 9

výstupy		učivo
<p>žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat</p>	<p>- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (<i>obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah</i>).</p> <p>- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje)</p> <p>- porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět</p> <p>- porozumí tématu krátkého textu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, budoucí čas, vyjádření blízké budoucnosti, čas předpřítomný, modální slovesa "can", "must", frázová slovesa, přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti, první kondicionál, trpný rod- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění • práce se slovníkem • tematické okruhy – život mladých lidí, záliby, příroda a město, realie VB, Austrálie a USA, počasí, ochrana života na zemi, společnost a její problémy

MLUVENÍ 9

výstupy		učivo
<p>žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích</p>	<p>-osloví neznámého, reaguje na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování</p> <p>-omluví se, reaguje na omluvu</p> <p>- poděkuje a reaguje na poděkování</p> <p>- požádá o pomoc, službu, informaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným

<p>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>vypráví jednoduchý příběh či událost</p> <p>popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>-vyjádří své přání, souhlas/nesouhlas</p> <p>-zeptá se na cestu</p> <p>-popíše trasu cesty</p> <p>-popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <i>v minulosti, přítomnosti nebo plánované budoucnosti.</i></p> <p>- vypráví jednoduchý příběh či událost ze svého života či života rodiny nebo školy</p> <p>- vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí</p> <p>- popíše plány, minulé zážitky</p> <p>- popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije</p> <p>- charakterizuje každodenní činnosti a potřeby a způsob života</p>	<p>tematickým okruhům a komunikačním situacím</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, budoucí čas, vyjádření blízké budoucnosti, čas předpřítomný, modální slovesa "can", "must", frázová slovesa, přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti, první kondicionál, trpný rod- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění • práce se slovníkem • tematické okruhy – život mladých lidí, záliby, příroda a město, realie VB, Austrálie a USA, počasí, ochrana života na zemi, společnost a její problémy
--	---	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM 9

výstupy		učivo
<p>žák</p> <p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>- porozumí tématu textu</p> <p>- porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět</p> <p>- porozumí tématu krátkého textu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, budoucí čas, vyjádření blízké budoucnosti, čas předpřítomný, modální slovesa "can", "must", frázová slovesa, přítomný čas průběhový pro vyjádření

		<p>budoucnosti, první kondicionál, trpný rod- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce se slovníkem • tematické okruhy – život mladých lidí, záliby, příroda a město, realie VB, Austrálie a USA, počasí, ochrana života na zemi, společnost a její problémy
--	--	--

PSANÍ 9

výstupy		učivo
<p>žák</p> <p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>-pochopí, jak vyplnit kolonky jméno, příjmení, pohlaví, věk, povolání, bydliště, země</p> <p>-seznámí se se základními typy formulářů</p> <p>- představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a jaké jsou jeho zájmy</p> <p>- představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní, umí a jaké jsou jejich zájmy</p> <p>- napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz</p> <p>- sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá</p> <p>- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, budoucí čas, vyjádření blízké budoucnosti, čas předpřítomný, modální slovesa "can", "must", frázová slovesa, přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti, první kondicionál, trpný rod- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění • práce se slovníkem • tematické okruhy – život mladých lidí, záliby, příroda a město, realie VB, Austrálie a USA, počasí, ochrana života na zemi, společnost a její problémy

5.1.3. Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk je součástí vzdělávacího oboru Další cizí jazyk v oblasti doplňujících vzdělávacích oborů. Doplňuje a rozšiřuje základní vzdělávání. Je realizován formou povinně volitelného předmětu. Výuka je zaměřena na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky a umožňuje žákům osvojit si vedle hlubších znalostí jednoho cizího jazyka základy komunikace v dalším cizím jazyce.

Učební plán školy vyčleňuje na tento předmět následující časovou dotaci:

7. ročník 2 hodiny týdně

8. ročník 2 hodiny týdně

9. ročník 2 hodiny týdně

Obsahem výuky je rozvíjení řečových dovedností, které se realizuje na základě osvojení přiměřeného rozsahu jazykových prostředků a zeměvědných poznatků. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Důraz je kladen na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní a písemný projev. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu a imitaci. Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce se slovníkem apod.). Při výuce jsou využívány příležitostně cizojazyčné texty z časopisů a audionahrávky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů
- motivujeme žáky v jejich práci potřebou naučit se určité výrazy
- žákům pomáháme zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly (snažit se zareagovat, i když ne všemu rozumím, cvičením dosahovat zlepšení)
- učíme žáky nechápat chybu jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- umožňujeme žákům základní pochopení systému gramatiky
- vytváříme s žáky portfolio

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby při odvozování nových výrazů z kontextu
- vytváříme modelové situace k orientaci žáka v cizím jazykovém prostředí
- podporujeme u žáků snahu řešit úkoly v učebnici a v pracovním sešitě podle zadání samostatně.

Umožňujeme jim spolupracovat při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům formulovat a vyjadřovat myšlenku a sdělit ji tak, aby partner rozuměl
- zařazujeme cvičení k rozšiřování slovní zásoby
- učíme žáky schopnosti reakce na slyšené a psané
- vedeme žáky k využití intonace, důrazu a melodie hlasu

Kompetence sociální a personální

- podporujeme týmovou spolupráci, práci ve dvojicích a ve skupinách
- zařazujeme cvičení na rozlišení a respektování rolí
- motivujeme žáky k sebehodnocení a hodnocení druhých

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- umožňujeme jim uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- vybízíme k dodržování pravidel

Kompetence pracovní

- umožňujeme vyhledávání informací a materiálů potřebných pro práci v hodinách
- začleňujeme do hodin práci se slovníkem a schématem

- podporujeme formování pracovních návyků – vedení sešitu, psaní slovíček, portfolio, ...
- začleňujeme hodnocení vlastní práce žáka a práce jeho skupiny

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI 7

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby A</p> <p>- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám B</p> <p>- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje C</p> <p>- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku D</p> <p>- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník E</p>	<p>Poslech: Rozumí některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají žáka, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, mluví-li lidé pomalu a zřetelně.</p> <p>Čtení: Rozumí některým známým názvům, slovům a velmi jednoduchým větám, například v oznámeních, na plakátech nebo v katalogích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování • slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu • základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI 7

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů F</p> <p>- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace G</p>	<p>Konverzace: dospěje k jednoduchému způsobu konverzace za předpokladu, že protějšek je připraven věci opakovat v pomalejším tempu nebo je vyjádřit jinými slovy a pomůže formulovat, co se pokouším říci. Postupně klade a zodpovídá jednoduché otázky o bezprostředních záležitostech nebo známých tématech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování • slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu • základní gramatické struktury a typy vět, základy

	<p>Souvislý mluvený projev: vypráví jednoduchým způsobem o sobě, své rodině, kamarádech a svých koníčcích</p> <p>Psaní: napíše krátké jednoduché vzkazy a stručná sdělení</p>	<p>lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě</p>
--	---	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI 8

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby A</p> <p>- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám B</p> <p>- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje C</p> <p>- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku D</p> <p>- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník E</p>	<p>Poslech: Rozumí některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají žáka, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, mluví-li lidé pomalu a zřetelně.</p> <p>Čtení: Rozumí některým známým názvům, slovům a velmi jednoduchým větám, například v oznámeních, na plakátech nebo v katalogích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost • tématické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje • slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu • základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI 8

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů F</p> <p>- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace G</p> <p>- napíše jednoduchá sdělení a odpoví na sdělení za</p>	<p>Konverzace: dospěje k jednoduchému způsobu konverzace za předpokladu, že protějšek je připraven věci opakovat v pomalejším tempu nebo je vyjádřit jinými slovy a pomůže formulovat, co se pokouším říci. Postupně klade a zodpovídá jednoduché otázky o bezprostředních záležitostech nebo známých tématech.</p> <p>Souvislý mluvený projev: vypráví jednoduchým způsobem o sobě, své rodině, kamarádech a svých koníčcích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost • tématické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje • slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu • základní gramatické struktury a typy vět, základy

správného použití základních gramatických struktur a vět H	Psaní: napíše krátké jednoduché vzkazy a stručná sdělení	lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě
---	---	--

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI 8

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace CH</p>		<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost • tématické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje • slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu • základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby A</p> <p>- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám B</p> <p>- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje C</p> <p>- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku D</p>	<p>Poslech: Rozumí některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají žáka, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, mluví-li lidé pomalu a zřetelně.</p> <p>Čtení: Rozumí některým známým názvům, slovům a velmi jednoduchým větám, například v oznámeních, na plakátech nebo v katalozích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tématické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje • slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu • základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník E		
--	--	--

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace F</p> <p>- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět G</p>	<p>Konverzace: dospěje k jednoduchému způsobu konverzace za předpokladu, že protějšek je připraven věci opakovat v pomalejším tempu nebo je vyjádřit jinými slovy a pomůže formulovat, co se pokouším říci. Postupně klade a zodpovídá jednoduché otázky o bezprostředních záležitostech nebo známých tématech.</p> <p>Souvislý mluvený projev: vypráví jednoduchým způsobem o sobě, své rodině, kamarádech a svých koníčcích</p> <p>Psaní: napíše krátké jednoduché vzkazy a stručná sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tématické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje • slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu • základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace H</p>		<ul style="list-style-type: none"> • tématické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje • slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu • základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

5.2. Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak

získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů.

Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.1. Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí v běžném reálném světě, uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Žáci pracují s tabulkami, diagramy a grafy.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině a v prostoru, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah, povrch a objem a zdokonalovat svůj grafický projekt.

V tematickém okruhu Nestandardní aplikační úlohy a problémy uplatňují žáci logické myšlení. Tyto úlohy by se měly prolínat všemi tematickými okruhy. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z

běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné práci a v práci se zdrojem informací.

Vyučovací předmět má časovou dotaci **čtyři nebo pět** hodin týdně na prvním i druhém stupni. 2. stupeň navazuje na 1. stupeň, žáci si prohlubují a rozšiřují učivo ve všech čtyřech tématických okruzích. Předmět směřuje k využívání matematických poznatků a dovedností v praktickém životě. Výuka je realizována především ve vyučovacích hodinách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění, k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití, k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi, poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu a jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dalšími dospělými ve škole i mimo školu
- podporujeme přátelské vztahy mezi žáky ve třídách a mezi třídami
- vedeme žáky k otevřenému a kultivovanému vyjadřování svých názorů
- umožňujeme žákům obhajovat své názory, vhodně argumentovat a zároveň naslouchat druhým lidem a snažit se jim porozumět
- zapojujeme žáky do diskusí a vedeme je k dodržování pravidel diskuse
- vedeme žáky k porozumění různých komunikačních prostředků - verbálních i nonverbálních
- jdeme žákům příkladem vlastních chováním

Kompetence sociální a personální

- vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce
- podporujeme práci ve dvojicích, v týmech
- umožňujeme hodnotit práci týmu, zároveň jejich vlastní přínos a práci ostatních členů týmu

- vedeme žáky k vytváření pravidel práce v týmu, podporujeme příjemnou atmosféru, ohleduplnost a respekt

- integrujeme žáky se SVP

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání důležitosti pravidel chování a k jejich dodržování
- stanovujeme pravidla chování žáků
- vedeme žáky k chápání jejich práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozvíjíme u žáků schopnost empatie
- podněcujeme k respektování druhého člověka, přestože nesouhlasí s jeho názorem
- vedeme žáky k sebeúctě, upřednostňujeme pozitivní hodnocení, všímáme si pokroků, nepoužíváme nálepky
- motivujeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vybízíme k ocenění práce své ale i druhých
- vedeme k bezpečnému používání nástrojů, pomůcek a materiálů, dodržujeme daná pravidla, dbáme na bezpečnost svoji i druhých, dbáme na ochranu materiálních hodnot a ochranu životního prostředí
- vedeme žáky k posuzování vlastních možností a schopností při rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření

1. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků A</p> <p>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti B</p> <p>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose C</p> <p>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech D</p>	<p>Dokáže počítat předměty v daném souboru. Vytváří soubory s daným počtem prvků.</p> <p>Zná a porovnává číslice 1–20, umí je napsat a přečíst. Používá znaménka <, >, =.</p> <p>Umí seřadit čísla podle velikosti. Zobrazí čísla do 20 na číselné ose.</p> <p>Používá a rozlišuje matematické symboly +, -.</p>	<p>Ÿ obor přirozených čísel do 20 bez přechodu desítky</p> <p>Ÿ zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa</p> <p>Ÿ vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p>

<p>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace E</p>	<p>Umí zapsat a vyřešit na sčítání. Zapisuje a řeší příklady na odčítání. Provádí rozklad na desítky a jednotky. Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání. Využívá ve slovních úlohách vztahu o n-více, o n-méně.</p>	
---	--	--

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci F</p>	<p>Rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geometrické útvary. Modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině. Poznává geometrická tělesa: krychle, koule, válec, kvádr. Geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev a rozeznává trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Vyhledává určité tvary v okolí. Orientuje se v prostoru – nahore, dole, před, za.... .</p>	<p>Ů geometrické pojmy - vpravo, vlevo... Ů základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Ů základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, válec</p>

2. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p>	<p>Provádí rozklad na desítky a jednotky. Procvičuje nácvik rozkladu s přechodem přes desítku. Počítá a řadí čísla do 100. Vytváří soubory na počítadle, s penězi, apod. Umí řadit čísla vzestupně i sestupně. Umí zapsat a přečíst čísla do 100. Porovnává čísla do 100 a zapisuje vztahy mezi nimi pomocí symbolů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obor přirozených čísel do 20 s přechodem desítky • zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa • násobilka v oboru do 5 • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly v oboru do 100 • slovní úlohy • měrné jednotky - l • porovnávání čísel

<p>užívá lineární uspořádání</p> <p>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech</p> <p>řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace</p>	<p>Orientuje se na číselné ose.</p> <p>Sčítá a odčítá čísla do 100. Sčítá a odčítá dvojciferné číslo s jednociferným. Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku. Seznámí se s násobením jako opakovaným sčítáním. Seznámí se s principem násobilky v oboru do 50. Užívá spojů násobitek 2, 3, 4, 5.</p> <p>Řeší praktické úlohy s užitím sčítání a odčítání.</p>	
---	--	--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>orientuje se v čase</p>	<p>Používá a rozezná čas. jednotky, přečte časové údaje o hodinách. Sleduje závislosti na čase – délka dne, hodiny, přestávky, doba oběda apod.</p>	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti- rok, měsíc, den, hodina, minuta

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>měří délku úsečky</p>	<p>Umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko). Zná pojem bod, přímka, čára, úsečka. Narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky. Zná rozdíl mezi přímkou, přímkou a křivou čarou. Poznává geometrická tělesa - krychli, kvádr, kouli, válec.</p> <p>Umí změřit úsečku v cm. Měří a odhaduje délku úsečky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině - bod, lomená čára, křivá čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, válec délka úsečky; jednotky délky - m, cm, mm tabulky

3. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech</p> <p>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>Vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků.</p> <p>Čte a zapisuje trojčiferná čísla. Počítá a řadí čísla po jedné, deseti, sto. Seřazuje vzestupně a sestupně čísla do 1000. Porovnává čísla v oboru do 1000.</p> <p>Přiřazuje čísla na číselné ose. Zakresluje obraz daného čísla.</p> <p>Sčítá o odčítá dvojciferná čísla z paměti. Písemně sčítá dva sčítance a kontroluje výsledky záměnou sčítanců. Písemně odčítá a kontroluje výsledky sčítáním. Sčítá a odčítá trojčiferná čísla z paměti. Užívá pojmy součin, podíl. Automaticky užívá všech spojů násobílek.</p> <p>Řeší úlohy na porovnávání čísel. Řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání, o n-více, o n-méně. Užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh. Řeší a vytváří slovní úlohy na násobení a dělení. Používá vztah n-krát více, n-krát méně.</p>	<p>učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • obor přirozených čísel do 1000 • násobilka v oboru od 6 do 10 • dělení v oboru násobilky, dělení se zbytkem • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa • slovní úlohy

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>orientuje se v čase, převádí jednotky času</p>	<p>Používá a rozezná čas. jednotky, přečte časové údaje o hodinách.</p>	<p>učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • závislosti a jejich vlastnosti • tabulky, jízdní řády

	Sleduje závislosti na čase – délka dne, hodiny, přestávky, doba oběda apod. Umí převádět jednotky času.
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Používá vztahy násobení, dělení, sčítání, odčítání v praktických situacích (nákupy, měření délek, apod.).
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Užívá tabulkové zápisy v praxi (ceny zboží, vzdálenosti apod.).

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rýsuje přímky a polopřímky. Určuje vzájemnou polohu dvou přímek. Označuje je a popisuje správnými body a písmeny, zná průsečík přímek.	<ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, válec délka úsečky; jednotky délky a jejich převody vzájemná poloha dvou přímek v rovině - různoběžky
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Odhaduje délky úseček. Provádí odhad vzdálenosti. Zná jednotky délky. Používá jednotky délky k měření.	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozezná a popíše souměrné útvary v rovině.	
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník ve čtvercové síti)	Kreslí a rýsuje rovin. obrazce do čtvercové sítě.	

4. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Využívá komutativnost a asociativnost při kontrolách výpočtů. Umí počítat po statisících, desetitisících, tisících.	<ul style="list-style-type: none"> obor přirozených čísel do 1 000 000 přirozená čísla, celá čísla, zlomky zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) násobilka

<p>provádí pamětné a písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p>	<p>Čte a zapisuje čísla do 1 000 000. Porovnává čísla do 1 000 000.</p>	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti početních operací s přirozenými čísly písemné algoritmy početních operací
<p>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p>	<p>Rozkládá čísla v desítkové soustavě. Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce. Používá zaokrouhlování na jednoduchých příkladech v praxi a slovních úlohách.</p>	
<p>řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace oboru přirozených čísel do 1 000 000</p>	<p>Řeší slovní úlohy vedoucí k provádění početních výkonů s čísly v daném oboru na vztahy o n-více a o n-méně.</p>	
<p>modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p>	<p>Používá pojmy celek, část, zlomek. Využívá názorných obrázků k určování zlomků. Zná pojmy čitatel, jmenovatel, zlomková čára. Dokáže dané zlomky zapsat a přečíst.</p>	
<p>porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p>	<p>Umí sčítat, odčítat zlomky se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech. Umí porovnávat zlomky se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech.</p>	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
vyhledává, sbírá a třídí data	Dokáže se orientovat v jízdnicích řádech apod.	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdnicí řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	Určuje vzájemnou polohu dvou přímek. Vyznačuje průsečík Rýsuje libovolný obdélník Pracuje s kružítkem, vytváří obrazce z kružnic	<ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník

<p>sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<p>Zná rozdíl mezi kruhem a kružnicí</p> <p>Rýsuje kružnice s daným středem a poloměrem</p> <p>Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou</p> <p>Vyhledává kolmice na předmětech</p> <p>Sestrojí kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou</p> <p>Určuje obsah rovinných obrazců</p> <p>Rozezná a popíše osově souměrné útvary.</p> <p>Dokáže utvořit osu souměrnosti rovinného útvaru pomocí překládáním papíru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, válec • délka úsečky; jednotky délky a jejich převody • obsah obrazce • vzájemná poloha dvou přímek v rovině (různoběžky a rovnoběžky)
---	---	---

5. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>provádí písemné a pamětné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p>	<p>Využívá komutativnost a asociativnost při kontrolách výpočtů.</p> <p>Umí zapsat a přečíst všechna přirozená čísla.</p> <p>Orientuje se na číselné ose.</p> <p>Umí sčítat a odčítat i písemně v oboru přirozených čísel.</p> <p>Umí násobit deseti, stem, tisícem.</p> <p>Násobí písemně trojciferným činitelem.</p> <p>Dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem.</p> <p>Zná římské číslice I – X, L, C, D, M.</p> <p>Umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce, statisíce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obor přirozených čísel • přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky • zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) • násobilka • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • písemné algoritmy početních operací

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší slovní úlohy v oboru přirozených čísel.
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Zná pojem zlomek. Pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu.
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Sčítá a odčítá zlomek se stejným jmenovatelem.
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Čte a zapisuje desetinná čísla (desetiny, setiny). Vyznačí desetinné číslo na číselné ose. Převádí desetinná čísla na zlomek a opačně. Provádí početní operace s desetinnými čísly.
porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose teploměru.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji.	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	Umí narýsovat čtverec, obdélník (a jejich úhlopříčky), trojúhelník, kruh. Pozná a umí sestrojít pravý úhel. Zná pojmy rovina, polorovina.	<ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině - čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec obvod a obsah obrazce osově souměrné útvary
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Dokáže sčítat a odčítat graficky úsečky. Vypočítá obvod čtverce a obdélníku.	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	Umí sestrojít rovnoběžky a kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou.	

určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Vypočítá obsah čtverce a obdélníků pomocí čtvercové sítě.
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Rozezná a popíše osově souměrné útvary. Dokáže utvořit osu souměrnosti rovinného útvaru pomocí překládáním papíru.

6. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ 6

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor A modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel B	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně provádí odhady a kontrolu výpočtů zaokrouhluje zobrazí přir. číslo na čísel. ose zná pojem násobek, dělitel umí použít znaky dělitelnosti rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené rozloží číslo na součin prvočísel určuje a užívá násobky a dělitele určí nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele modeluje a zapisuje zlomkem část celku zapiše daný zlomek různými způsoby provádí početní operace +, -, řeší jednoduché slovní úlohy převádí zlomky na deset. čísla a naopak	Ď dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti Ď desetinná čísla - základní početní výkony, desetinné zlomky, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU 6

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku C charakterizuje a třídí základní rovinné útvary D	užívá a rozlišuje pojmy- přímka, polopřímka, úsečka rýsuje lineární útvary převádí jednotky délky, hmotnosti, času umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktic. problémů	Ď rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (rovnoběžník), vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost Ď metrické vlastnosti v rovině - druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost

<p>určuje velikost úhlu měřením a výpočtem E</p> <p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů F</p> <p>načrtne a sestrojí rovinné útvary G</p> <p>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar H</p> <p>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti CH</p> <p>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles I</p> <p>načrtne a sestrojí síť základních těles J</p> <p>načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině K</p>	<p>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>rozumí pojmu</p> <p>narýsuje a změří daný úhel</p> <p>umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu</p> <p>rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů</p> <p>provádí početní operace s velikostmi úhlů</p> <p>(ve stupních i minutách)</p> <p>pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností</p> <p>rozumí pojmu mnohoúhelník, umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník</p> <p>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti</p> <p>pozná útvary osově souměrné a shodné útvary</p> <p>zná jednotky obsahu, umí je převádět</p> <p>umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku</p> <p>využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců</p> <p>charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle)</p> <p>umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat</p> <p>načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání</p> <p>vypočítá povrch krychle, kvádrů</p> <p>užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí</p> <p>odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádrů</p> <p>určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastností</p> <p>pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...)</p> <p>umí sestrojít těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku</p> <p>umí sestrojít trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou</p>	<p>Ÿ prostorové útvary - kvádr, krychle</p>
--	--	---

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ 7

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel A</p>	<p>rozlišuje kladná a záporná čísla</p> <p>umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose</p> <p>chápe pojem opačné číslo</p>	<p>Ÿ celá čísla - čísla navzájem opačná, číselná osa</p>

<p>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor B</p> <p>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) C</p> <p>řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů D</p> <p>řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) E</p> <p>analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel F</p>	<p>určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam</p> <p>provádí početní operace s celými čísly</p> <p>analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru celých čísel</p> <p>modeluje a zapisuje zlomkem část celku</p> <p>převádí zlomky na des. čísla a naopak</p> <p>porovnává zlomky</p> <p>provádí početní operace s rac. čísly</p> <p>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem</p> <p>analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel</p> <p>užívá základní pojmy procentového počtu</p> <p>vyjádří část celku pomocí procent</p> <p>řeší slovní úlohy</p> <p>vyřeší úlohy na procenta se změnou základu</p> <p>ovládá vzorce na výpočet procent</p> <p>chápe pojem promile</p> <p>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností</p> <p>umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami</p> <p>zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru</p> <p>dělí celek na části v daném poměru</p> <p>pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem</p> <p>rozumí a využívá pojmu úměra</p> <p>využívá trojčlenku při řešení slovních úloh</p> <p>určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti</p>	<p>Ÿ desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek</p> <p>Ÿ poměr - měřítko, úměra, trojčlenka</p> <p>Ÿ procenta - procento, promile; základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování</p>
---	--	--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY 7

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti G</p>	<p>umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami</p> <p>zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru</p> <p>dělí celek na části v daném poměru</p> <p>pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem</p> <p>rozumí a využívá pojmu úměra</p>	<p>Ÿ pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost</p>

	využívá trojčlenku při řešení slovních úloh určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti	
--	---	--

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU 7

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary H</p> <p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů CH</p> <p>užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků I</p> <p>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa – krychle, kolmý hranol), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítává objem a povrch hranolu, načrtne a sestrojí síť hranolu J</p>	<p>pozná shodné útvary</p> <p>užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách</p> <p>umí sestrojít trojúhelník z daných prvků</p> <p>dbá na kvalitu a přesnost rýsování</p> <p>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti</p> <p>určí středově souměrný útvar</p> <p>umí charakterizovat pojem rovnoběžníku</p> <p>rozlišuje různé typy rovnoběžníků</p> <p>umí sestrojít rovnoběžník</p> <p>odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku</p> <p>odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku</p> <p>narýsuje a určí obvod a obsah pravidelného šestiúhelníku, osmiúhelníku, dvanáctiúhelníku, vypočte objem a povrch hranolu, sestrojí síť hranolu</p>	<p>Ÿ rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)</p> <p>Ÿ konstrukční úlohy - středová souměrnost</p>

8. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ**ČÍSLO A PROMĚNNÁ 8**

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu A</p> <p>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor B</p> <p>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; C</p> <p>určí hodnotu výrazu D</p> <p>sčítá a násobí mnohočleny E</p>	<p>zapiše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo</p> <p>provádí početní operace s mocninami</p> <p>s přirozeným mocnitelem</p> <p>rozumí pojmu výraz</p> <p>matematizuje jednoduché reálné situace</p> <p>s využitím proměnných</p> <p>určí hodnotu číselného výrazu</p> <p>zapiše pomocí výrazu s proměnnou slovní text</p> <p>umí dosadit do výrazu s proměnnou</p> <p>provádí početní operace s výrazy</p> <p>odliší mnohočlen od jiného typu výrazu</p> <p>upraví mnohočlen na jednodušší tvar</p> <p>sčítá, odčítá a násobí mnohočleny</p>	<p>Ÿ mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina</p> <p>Ÿ výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny</p> <p>Ÿ rovnice - lineární rovnice</p>

<p>provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním F</p> <p>formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic G</p>	<p>rozloží mnohočleny na součin vytýkáním</p> <p>vyjádří neznámou ze zadaného vzorce</p> <p>užívá a zapisuje vztah rovnosti</p> <p>řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav</p> <p>provádí zkoušku řešení</p> <p>matematizuje jednoduché reálné situace</p> <p>vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...)</p>	
---	---	--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY 8

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data H</p> <p>porovnává soubory dat CH</p>	<p>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p> <p>zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek</p> <p>vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách</p>	<p>Ÿ závislosti a data - příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky;</p> <p>četnost znaku, aritmetický průměr</p>

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU 8

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů I</p> <p>využívá potřebnou matematickou symboliku J</p> <p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů K</p> <p>využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh L</p> <p>načrtne a sestrojí rovinné útvary M</p>	<p>rozliší odvěsny a přepony</p> <p>rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty</p> <p>využívá poznatků při výpočtu délek stran pravouhého trojúhelníku</p> <p>umí využít poznatky ve slovních úlohách</p> <p>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností</p> <p>určí vzájemnou polohu přímky a kružnice</p> <p>určí vzájemnou polohu dvou kružnic</p> <p>vypočítává obvod a obsah kruhu</p> <p>načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině</p> <p>načrtne a narýsuje síť, válce</p> <p>charakterizuje válec</p> <p>odhadne a vypočítá povrch a objem válce</p> <p>využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách</p> <p>rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti</p>	<p>Ÿ metrické vlastnosti v rovině - Pythagorova věta</p> <p>Ÿ prostorové útvary - rotační válec</p> <p>Ÿ konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice)</p> <p>Ÿ rovinné útvary – přímka, úsečka, kruh, kružnice</p>

<p>odhaduje a vypočítává objem a povrch těles - kolmý hranol, válec N</p> <p>načrtne a sestrojí sítě základních těles – válec O</p> <p>načrtne a obraz jednoduchých těles v rovině P</p> <p>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu Q</p>		
--	--	--

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY 8

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací R</p>	<p>zdůvodní zvolený postup řešení ověří výsledek řešení užívá logickou úvahu a kombinační úsudek nalézá různá řešení</p>	<p>Ÿ číselné a logické řady Ÿ číselné a obrázkové analogie</p>

9. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; A</p> <p>určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny B</p> <p>provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním C</p> <p>formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav D</p>	<p>pozná lomený výraz, určí jeho definiční obor rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic</p>	<p>Ÿ výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny Ÿ rovnice - lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</p>

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti – funkce E</p> <p>vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem F</p>	<p>zakreslí bod v PSS chápe pojem funkce rozlišuje lineární a kvadratickou funkci sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce užívá funkční vztahy při řešení úloh</p>	<p>Ÿ funkce - pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce kvadratická funkce</p>

matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů G		
---	--	--

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků H odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - jehlan, kužel, koule CH	rozliší shodné a podobné útvary užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách vyjádří vztahy v pravoúhlém trojúhelníku odpovídajícími funkcemi Charakterizuje jednotlivá tělesa umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat vypočítá povrch a objem těles	Ÿ shodnost a podobnost (věty podobnosti trojúhelníků) Ÿ prostorové útvary - jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí I řeší úlohy z oblasti financí a porovnává jejich výsledky – úrokování, půjčky J	užívá funkční vztahy při řešení úloh řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	Ÿ logické a netradiční geometrické úlohy Ÿ finanční matematika

5.3. Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

5.3.1. Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět naplňuje základní východiska charakteristiky vzdělávací oblasti.

Vzdělávací obsah předmětu Informatika je obsahově rozdělen na 1. stupni na tři tematické okruhy Základy práce s počítačem, Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací. Na 2. stupni je rozdělen do dvou tematických okruhů Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací.

Časově je učivo na 1. stupni dotováno **jednou** hodinou týdně v 5. ročníku. 2. stupeň je dotován **jednou** hodinou týdně, pouze v 6. ročníku **dvěma** hodinami týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému organizování různých akcí, umožňujeme jim realizovat jejich nápady
- učíme žáky samostatně vyhledávat, zpracovávat a používat informace

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme problémové úlohy
- učíme žáky poznat a pochopit problém
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací vhodných k řešení problému, hledat a zkoušet různé způsoby řešení problému
- učíme žáky pracovat s chybou
- při řešení problémů podporujeme samostatnost i spolupráci

Kompetence komunikativní

- učíme žáky obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat a zároveň naslouchat názoru druhých
- učíme žáky zapojovat se do diskuze a dodržovat pravidla diskuse
- učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky před třídou

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci ve dvojicích, v týmech
- učíme žáky hodnotit práci týmu, zároveň jejich přínos a práci ostatních členů týmu
- vedeme žáky k vytváření pravidel práce v týmu
- integrujeme žáky s SVP

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat druhého člověka, přestože nesouhlasí s jeho názorem

Kompetence pracovní

- učíme žáky ocenit jak svoji práci, tak práci druhých

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE 5**

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty</p> <p>vyhledává informace na portálech</p> <p>komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</p> <p>využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</p>	<p>umí prohlížet webové stránky - zadává adresu - umí pracovat s nabídkou historie a oblíbené - vyhledává informace na internetu - je seznámen s věrohodností informací na internetu - zná nebezpečí ze sítě - umí vysvětlit virtuální svět - umí zkopírovat informace z webové stránky do souboru</p> <p>rozlišuje základní způsoby moderní komunikace – telefon, e-mail, chat</p> <p>aktivuje školní e-mailovou schránku a pošle e-mail</p>	<p>společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)</p> <p>základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)</p> <p>metody a nástroje vyhledávání informací</p> <p>formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy</p>

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM 5

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</p> <p>respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady</p> <p>chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</p>	<p>umí se přihlásit k počítači a zná prostředí práce - používá myš ke své práci - umí spouštět aplikace a přepínat mezi nimi - ovládá práci s okny - pamatuje si význam jednotlivých kláves a přepínačů na klávesnici - umí psát české znaky - je seznámen s jazykem a významem všech kláves na počítači - umí opravovat chyby při psaní - umí nakreslit jednoduchý obrázek - zná panel kreslicích nástrojů - dokáže stornovat předchozí krok - zobrazí webovou stránku - dokáže prohlížet webové stránky a orientovat se v nich - umí přejít na další stránky nebo se vrátit na předchozí stránku - zastaví a obnoví načítání webových stránek - dokáže vytvořit a vymazat složky - pochopí strukturu složek a umí se v nich orientovat - uloží svoji práci do složky - dokáže kopírovat text, obrázky v rámci jedné i mezi více</p>	<p>základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce</p> <p>struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení</p> <p>operační systémy a jejich základní funkce</p> <p>seznámení s formáty souborů (doc, gif)</p> <p>multimediální využití počítače</p> <p>jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software</p> <p>zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky</p>

	aplikacemi - umí využívat výukové programy pro ostatní předměty - využívá náповědu - zná a respektuje hygienu práce u počítače - umí najít soubor v počítači	
--	--	--

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ 5

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>vyhledává informace na portálech</p> <p>využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</p> <p>pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru</p> <p>prezentace</p>	<p>- umí formátovat písmo - dokáže formátovat odstavec - zná možnosti profesionálních textových editorů - dokáže zpracovat jednoduchý text na počítači</p> <p>- pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru - umí v grafické aplikaci mazat, nastavovat barvy, tloušťku čar</p> <p>animace v prezentaci</p>	<p>základní funkce textového a grafického editoru</p>

6. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE 6

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů</p> <p>pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p>	<p>porovná získané informace z několika zdrojů</p> <p>vysvětlí, jak se bránit proti počítačovým virům</p> <p>dodržuje informační etiku, chrání autorská práva</p>	<p>internet</p>

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ 6

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p>	<p>- je seznámen s druhy počítačové grafiky - umí v grafické aplikaci mazat, nastavovat barvy a tloušťky čar, pracovat s lupou, nastavit režim průhlednosti, kreslit křivky, vkládat texty, pracovat s fotografiemi</p>	<p>počítačová grafika, rastrové a vektorové programy textový editor</p>

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM 6

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</p>	<p>- dokáže vysvětlit pojmy software a hardware - rozdělí hardware dle přístupu informací - umí vysvětlit funkci a důležitost</p>	<p>Počítač a jeho příslušenství hardware a software periferie Práce se soubory</p>

respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	vstupních zařízení, prvků na vlastním počítači, výstupních zařízení, komunikačních zařízení - zná základní typy souborů, velikosti souborů a zobrazení souborů ve složkách - umí otevírat, vytvářet, kopírovat, přesouvat, přejmenovávat a odstraňovat soubory - vysvětlí pojem cesta k souboru - najde soubor nebo složku - udržuje pořádek mezi soubory	soubory – tvorba názvu nástroje – Možnosti složky data a aplikace. přípony a ikony souborů. velikost souboru, jednotky informace průzkumník. organizace programů a dat v počítači. složky – stromová struktura. disky práce se složkami cesta k souboru, hledání souborů a složek
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím		

7. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE 7

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	porovná získané informace z několika zdrojů - vysvětlí, jak se bránit proti počítačovým virům - dodržuje informační etiku, chrání autorská práva	hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ 7

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	dovede požadovaným způsobem zformátovat odstavec - změní vzhled stránky vytvoří číslovaný seznam a seznam s odrážkami - využívá další funkce editoru (kontrola pravopisu, hledání) - dodržuje základní typografická a estetická pravidla - vloží do textu obrázek - vloží do textu speciální znak či symbol - vloží do textu tabulku a zformátuje – vytváří prezentace	počítačová grafika, rastrové a vektorové programy, úprava fotografií textový editor, tvorba a úpravy textu prezentace informací (prezentační programy)

8. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE 8

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo

<p>ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p> <p>pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p> <p>používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p>	<p>uvede možnosti uplatnění výpočetní techniky v současném světě</p> <p>vysvětlí, jak se bránit proti počítačovým virům - dodržuje informační etiku, chrání autorská práva</p>	<p>vývojové trendy informačních technologií</p> <p>hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování</p> <p>internet</p>
--	--	--

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ 8

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>ovládá práci s textovými a grafickými editory i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p> <p>zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p>	<p>uvede rozdíly mezi vektorovou a rastrovou grafikou</p> <p>uvede příklady použití grafických programů</p> <p>upraví fotografii ve vhodném programu</p> <p>- vytváří multimediální prezentaci - prezentuje a zpracuje na uživatelské úrovni informace v multimediální podobě</p> <p>orientuje se v prostředí Excelu</p> <p>ovládá pohyb po dokumentu</p> <p>formátuje požadovaným způsobem buňku</p> <p>vloží do buňky text či hodnotu</p> <p>vloží do sešitu nový list, přejmenuje jej</p> <p>vytvoří nový sešit, uloží jej a znovu otevře</p> <p>opraví obsah buňky</p> <p>vloží, odstraní a vymaže řádek či sloupec</p> <p>změní rozměr řádku či sloupce</p> <p>vloží jednoduchou matematickou funkci</p> <p>nastaví vzhled stránky</p>	<p>počítačová grafika, rastrové a vektorové programy, úprava fotografií</p> <p>tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, grafy prezentace informací (prezentační programy, multimédia)</p>

9. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
---------	------------------------	-------

<p>ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p> <p>pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p> <p>používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p>	<p>- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - je seznámen s ochranou práv k duševnímu vlastnictví, copyright a zásadami počítačové etiky</p>	<p>vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet</p>
--	---	--

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>ovládá práci s textovými a grafickými editory i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p> <p>zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p>	<p>vytváří multimediální prezentaci - prezentuje a zpracuje na uživatelské úrovni informace v multimediální podobě upraví fotografii ve vhodném programu formátuje požadovaným způsobem buňky vloží složitější matematickou funkci vytvoří ze zadané tabulky graf samostatně zpracuje data ze statistického šetření</p>	<p>počítačová grafika, rastrové a vektorové programy, úprava fotografií tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika</p>

5.4. Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor je naplňován v 1. – 3. ročníku vyučovacím předmětem Prvouka, ve 4. a 5. ročníku vyučovacími předměty Přírodověda a Vlastivěda.

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem

a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu. Součástí tohoto okruhu jsou i témata finanční gramotnosti – umění poznat peníze, znát jejich cenu a umět je použít při nákupu, vědět, co jsou příjmy a výdaje a sestavit jednoduchý rozpočet.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- k osvojení si základních pojmů z oblasti finanční gramotnosti
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů), předcházení úrazů, chování za mimořádných událostí
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

5.4.1. Prvouka

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Cílem je probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi. Poznávají, jak lidé vytvářejí kulturu a seznamují se se základními právy a povinnostmi. Součástí tohoto okruhu jsou i témata finanční gramotnosti – umění poznat peníze, znát jejich cenu a umět je použít při nákupech.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sami sebe jako živé bytosti, které mají své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Ve výuce pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

V tomto vyučovací oboru je výuka organizována zejména ve vyučovacích hodinách propojených s diskusemi, cvičeními a pozorováním v terénu, školními exkurzemi. Při výuce jsou používány texty, poznámkové a pracovní sešity, soubory map, nástěnné mapy a encyklopedie.

Vyučovací předměty mají časovou dotaci:

1. ročník Prvouka 1 hodiny týdně

2. ročník Prvouka 2 hodiny týdně
3. ročník Prvouka 3 hodiny týdně
4. ročník Přírodověda, Vlastivěda 3 hodiny týdně
5. ročník Přírodověda, Vlastivěda 3 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k učení a hledáme spolu s nimi smysl učení, posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit jejich učení
- zadáváme žákům referáty, k nimž samostatně vyhledávají, zpracovávají a používají informace, vyjadřují své myšlenky

Kompetence k řešení problémů

- usilujeme o pojmenování a nelebení podstatných problémů přírodních a společenských. Při řešení podporujeme samostatnost i spolupráci

Kompetence komunikativní

- učíme žáky prezentaci svých názorů a myšlenek před okolím

Kompetence sociální a personální

- rozdělujeme práci do skupin a společně vytváříme pravidla práce v týmu
- podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učíme žáky hodnotit svou práci a práci ostatních

Kompetence občanské

- vedeme žáky chápání důležitosti pravidel chování a k jejich dodržování
- v jednotlivých třídách žáci společně stanovují pravidla chování
- upřednostňujeme pozitivní hodnocení
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturních aktivit školy, obce a regionu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky ocenit jak svoji práci, tak práci druhých

Ochrana člověka za mimořádných událostí: Realizováno po 6 hodinách ročně v Prvouce v 1. až 3. ročníku, Přírodovědě ve 4. a v 5. ročníku

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Seberegulace a sebeorganizace
- Kooperace a kompetice

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>vyznačí místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času</p>	<p>Zná cestu do školy a zpět. Zná název školy. Zná jméno třídní učitelky a ředitele školy. Chová se ukázněně ve škole i mimo školu.</p> <p>Orientuje se v okolní krajině svého domova a okolí školy. Všimá si rozmanitostí přírody. Dokáže rozlišit nežádoucí formy chování.</p>	<p>_ domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště</p> <p>_ škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; obec (město), místní krajina - její části</p> <p>riziková místa a situace</p>

LIDÉ KOLEM NÁS 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>odvodí význam a potřebu různých povolání</p> <p>odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy</p>	<p>Zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta,...). Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jejich přednostem i nedostatkům. Uplatňuje elementární poznatky o sobě a o rodině.</p> <p>Zná zaměstnání rodičů a dokáže ho stručně charakterizovat.</p> <p>Uvědomuje si cenu peněz. Dokáže odhadnout své možnosti při nakupování. Umí zaplatit a přepočítat si vrácené peníze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, • soužití lidí - mezilidské vztahy, zájmové spolky, pomoc nemocným • chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie • právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání • kultura - podoby a projevy kultury • práce fyzická a duševní, zaměstnání • komunikace, obchod, firmy

LIDÉ A ČAS 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
---------	------------------------	-------

<p>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, zvycích a o práci lidí</p>	<p>Orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina. Vymenuje dny v týdnu. Vymenuje měsíce jednotlivých ročních období.</p> <p>Časově zařadí Vánoce a Velikonoce. Zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, denní režim dne, roční období • současnost a minulost v našem životě - bydlení, předměty denní potřeby • báje, mýty, pověsti - domov, vlast, rodný kraj • státní svátky a významné dny
--	--	--

ROZMANITOST PŘÍRODY 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>Zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat. Popíše změny v přírodě podle ročního období. Má elementární znalosti o přírodninách, dokáže je rozlišit podle určujících znaků. Poznává základní druhy živočichů a rostlin vyskytujících se v místě bydliště a školy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a Země - roční období • rostliny, živočichové - stavba těla u některých nejznámějších druhů • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana rostlin a živočichů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>Dodržuje základní hygienické návyky. Pojmenuje části lidského těla. Zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim... Zná zásady správného chování u lékaře.</p> <p>Ve volném čase i při hře se snaží vyvarovat nebezpečí různého charakteru. Volí vhodná místa pro hru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy člověka • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních; osobní, intimní a duševní hygiena • návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém

<p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>Orientuje se v základních pravidlech silničního provozu. Chová se tak, aby neohrožoval zdraví své ani ostatních.</p> <p>Zná pravidla při setkání s neznámými lidmi. V případě potřeby dokáže požádat o pomoc pro sebe i ostatní. Zná čísla tísňového volání a v případě potřeby je dokáže použít.</p> <p>Při mimořádných událostech správně reaguje na pokyny dospělých.</p>	<p>prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
--	---	--

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci</p> <p>rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času</p>	<p>Orientuje se v obci a okolí a dokáže najít na jednoduchém plánu důležitá místa. Je schopen podle plánu najít cestu do školy, k lékaři...</p> <p>Všimá si změn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Dokáže popsat změny v obci a nejbližším okolí.</p> <p>Dokáže rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině. Všimá si změn v nejbližším okolí. Neznečišťuje přírodu odpady.</p> <p>Chová se tak, aby neohrožoval zdraví své ani ostatních. Zná pravidla při setkání s neznámými lidmi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola - okolí školy, bezpečná cesta do školy • obec, místní krajina - význačné budovy, dopravní síť

LIDÉ KOLEM NÁS 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<p>Zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta ...).</p> <p>Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě a o rodině.</p>	<ul style="list-style-type: none"> rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy soužití lidí - mezilidské vztahy, pomoc nemocným chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování právo a spravedlnost - práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy kultura - podoby kultury
<p>odvodí význam a potřebu různých povolání</p>	<p>Zná zaměstnání rodičů a dokáže ho stručně charakterizovat.</p> <p>Dokáže vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič, apod...) a jejich význam a potřebu.</p> <p>Váží si práce a jejich výsledků.</p>	
<p>odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<p>Orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí.</p> <p>Je schopen komunikovat s prodávacem.</p> <p>Hospodaří s přidělenými penězi.</p>	

LIDÉ A ČAS 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p>Rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost.</p> <p>Orientuje se v čase – kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty.</p> <p>Má stanoven a dodržuje denní režim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> určování času, letopočet, denní režim dne, roční období
<p>pojmenuje historické památky, interpretuje některé pověsti spjaté s místem, v němž žije</p> <p>na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>Zná historické památky ve svém okolí.</p> <p>Zná pověsti týkající se nejbližšího okolí.</p> <p>Umí reprodukovat pověsti přečtené v dětské literatuře.</p>	<ul style="list-style-type: none"> současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, technika, práce

	Dokáže zhodnotit současné změny ve svém okolí.	
--	--	--

ROZMANITOST PŘÍRODY 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>pozoruje, popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků</p> <p>provádí jednoduché pokusy, určuje jejich rozdílné vlastnosti</p>	<p>Všimá si změn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Dokáže změny popsat a porovnat. Rozlišuje a zná charakteristické znaky, roztřídí a pojmenuje přírodniny v jednotlivých přírodních společenstvech. Zná a umí pojmenovat běžně pěstované pokojové rostliny.</p> <p>Na jednoduchých pokusech dokazuje zákonitosti přírody (vliv vody, světla, tepla na růst rostlin,...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • den a noc, roční období • rostliny, živočichové - stavba těla u některých nejznámějších druhů • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - ochrana rostlin a živočichů • naše okolí

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>Dodržuje základní hygienické návyky. Pojmenuje části lidského těla. Zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim... Zná zásady správného chování u lékaře. Odmítá návykové látky, hrací automaty a ostatní závislosti. Zná a dodržuje základní pravidla pro chodce. Přechází správně vozovku. Zná vybrané dopravní značky. Rozlišuje dopravní prostředky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo - vývoj jedince • rodičovství - rodina • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních; osobní, intimní a duševní hygiena • návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém

<p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>Zná a umí pojmenovat základní části vybavení jízdního kola. Předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat.</p> <p>Zná pravidla při setkání s neznámými lidmi. V případě potřeby dokáže požádat o pomoc pro sebe i ostatní. Zná čísla tísňového volání a v případě potřeby je dokáže použít.</p> <p>Při mimořádných událostech správně reaguje na pokyny dospělých.</p>	<p>prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
--	---	--

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>začlení svou obec do oblužného centra ČR (Benešov Vlašim), pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>	<p>Orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině. Orientuje se podle plánu obce. Dokáže předvídat různá nebezpečí. Určuje hlavní a vedlejší světové strany. V přírodě se umí orientovat podle světových stran. Dokáže začlenit svou obec do příslušného kraje. Všímá si změn v nejbližším okolí. Dokáže rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině. Všímá si změn v nejbližším okolí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola - okolí školy, bezpečná cesta do školy • obec, místní krajina - její části, poloha v krajině, význačné budovy, dopravní síť • naše vlast - domov, krajina, národ, státní symboly

rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Neznečistuje přírodu odpadky. Chová se tak, aby neohrožoval zdraví své ani ostatních. Zná pravidla při setkání s neznámými lidmi.	<ul style="list-style-type: none"> • okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času		

LIDÉ KOLEM NÁS 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Zná vztahy mezi rodinnými příslušníky. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jejich přednostem i nedostatkům. Uplatňuje elementární poznatky o sobě a o rodině.	<ul style="list-style-type: none"> • rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny • soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, pomoc nemocným, sociálně slabým • chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání • kultura - podoby a projevy kultury
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Zná zaměstnání rodičů a dokáže ho stručně charakterizovat. Dokáže vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič, apod...) a jejich význam a potřebu. Váží si práce a jejich výsledků.	<ul style="list-style-type: none"> • práce fyzická a duševní, zaměstnání
odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	Orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí. Je schopen komunikovat s prodávacem. Hospodaří s přidělenými penězi.	<ul style="list-style-type: none"> • obchod, firmy

LIDÉ A ČAS 3

--	--	--

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě</p>	<p>Rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost. Orientuje se v čase – kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty. Má stanoven a dodržuje denní režim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, letopočet, generace, denní režim dne, roční období současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, významné dny
<p>pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</p>	<p>Zná některé významné rodáky. Pozná kulturní či historické památky v okolí svého bydliště. Pojmenuje významné události regionu. Interpretuje některé místní pověsti nebo báje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> domov, vlast, rodný kraj
<p>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí</p>	<p>Respektuje příbuzenské vztahy, účastní se důležitých oslav. Časově zařadí Vánoce a Velikonoce. Zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice.</p>	

ROZMANITOST PŘÍRODY 3

výstupy	konkretizované učivo	učivo
<p>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>Dokáže rozlišit a popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost,...</p> <p>Rozlišuje přírodniny, lidské výtvoř, suroviny. Zná základní rozdělení živočichů. Pojmenuje hlavní rozlišovací znaky. Dokáže pojmenovat části rostlin. Snaží se popsat projevy života rostlin. Poznává vybrané druhy plodů a semen. Rozlišuje vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> látky a jejich vlastnosti voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam Země - den a noc, roční období rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

<p>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek. Snaží se určit jejich společné a rozdílné vlastnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy • třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
---	---	--

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá</p>	<p>Dodržuje základní hygienické návyky. Pojmenuje části lidského těla. Zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim... Zná zásady správného chování u lékaře. Odmítá návykové látky, hrací automaty a ostatní závislosti.</p> <p>Zná a dodržuje základní pravidla pro chodce. Přechází správně vozovku. Zná vybrané dopravní značky. Rozlišuje dopravní prostředky. Zná a umí pojmenovat základní části vybavení jízdního kola. Předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat.</p> <p>Zná pravidla při setkání s neznámými lidmi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince • rodičovství, rodina • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena • návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

<p>způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>V případě potřeby dokáže požádat o pomoc pro sebe i ostatní. Zná čísla tísňového volání a v případě potřeby je dokáže použít.</p> <p>Při mimořádných událostech správně reaguje na pokyny dospělých.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
---	---	---

5.4.2. Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Cílem je probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi.

Poznávají, jak lidé vytvářejí kulturu a seznamují se se základními právy a povinnostmi. Součástí tohoto okruhu jsou i témata finanční gramotnosti od znalosti peněz po zvládnutí jednoduchého rozpočtu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti.

Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sami sebe jako živé bytosti, které mají své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Ve výuce pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

V tomto vyučovacím oboru je výuka organizována zejména ve vyučovacích hodinách propojených s diskusemi, cvičeními a pozorováním v terénu, školními exkurzemi. Při výuce jsou používány texty, poznámkové a pracovní sešity, soubory map, nástěnné mapy a encyklopedie.

Vyučovací předměty mají časovou dotaci:

1. ročník Prvouka 1 hodiny týdně
2. ročník Prvouka 2 hodiny týdně

3. ročník Prvouka 3 hodiny týdně
4. ročník Přírodověda, Vlastivěda 3 hodiny týdně
5. ročník Přírodověda, Vlastivěda 3 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k učení a hledáme spolu s nimi smysl učení, posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit jejich učení
- zadáváme žákům referáty, k nimž samostatně vyhledávají, zpracovávají a používají informace, vyjadřují své myšlenky

Kompetence k řešení problémů

- usilujeme o pojmenování a nelebení podstatných problémů přírodních a společenských. Při řešení podporujeme samostatnost i spolupráci

Kompetence komunikativní

- učíme žáky prezentaci svých názorů a myšlenek před okolím

Kompetence sociální a personální

- rozdělujeme práci do skupin a společně vytváříme pravidla práce v týmu
- podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učíme žáky hodnotit svou práci a práci ostatních

Kompetence občanské

- vedeme žáky chápání důležitosti pravidel chování a k jejich dodržování
- v jednotlivých třídách žáci společně stanovují pravidla chování
- upřednostňujeme pozitivní hodnocení
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturních aktivit školy, obce a regionu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky ocenit jak svoji práci, tak práci druhých

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Základní podmínky života

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY 4

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p> <p>zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách</p>	<p>-vysvětlí propojenost prvků živé a neživé přírody.</p> <p>-rozliší skupenství látek a jejich vlastnosti.</p> <p>-aplikuje měření veličin a uvede základní jednotky.</p> <p>-objasní výskyt a vlastnosti vody, její oběh v přírodě, složení vzduchu a jeho význam pro život.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život • nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam

<p>regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>porovnáva na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <p>zhodnotí některé konkrétní ČINNOSTI člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p> <p>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>-rozlišuje základní společenstva regionu a vzájemné vztahy uvnitř i vně společenstev</p> <p>-umí porovnat na základě pozorování základní projevy života</p> <p>-umí rozlišit vhodné a nevhodné chování člověka v přírodě</p> <p>-charakterizuje rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p> <p>-umí založit pokus a vyvodit z něj závěry, stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit .</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a Země - den a noc, roční období • rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí • rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy . rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
--	--	--

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ 4

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní</p>	<p>-popíše základní stavbu lidského těla.</p> <p>-vysvětlí funkce jednotlivých orgánových soustav.</p> <p>-určí etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte.</p> <p>-aplikuje znalosti při péči o zdraví.</p> <p>-analyzuje denní režim a využití času</p> <p>-uvede vliv návykových látek na zdraví a boj proti nim</p> <p>-vysvětlí péči o zdraví a zdravou výživu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy

<p>situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p> <p>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p> <p>stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p>	<p>-udá a aplikuje základy první pomoci a obvažové techniky, důležitá telefonní čísla</p> <p>-uplatňuje pravidla bezpečného chování .</p> <p>-rozliší základní formy vlastnictví.</p> <p>-aplikuje znalosti o peněžích do běžného života. Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácených peněz. Porovná svá přání se svými finančními možnostmi.</p> <p>-pomocí dramatizace předvede odmítání návykových látek.</p> <p>-určí život ohrožující zranění a umí je ošetřit. Zná základy 1. pomoci.</p> <p>-posoudí nebezpečnost v dané situaci a ví jak se zachovat, aby ochránil své zdraví a bezpečí.</p> <p>-posoudí zda je jedná o mimořádnou událost, vysvětlí jaká jsou rizika a jak se má v dané situaci zachovat.</p>	<p>v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality</p> <ul style="list-style-type: none"> • formy vlastnictví, oběh peněz, výdaje a příjmy domácnosti, spoření, půjčování peněz, vrácení dluhů • návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnosti prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
---	--	--

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY 5

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
	-popíše sluneční soustavu.	

<p>vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p> <p>zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <p>zhodnotí některé konkrétní ČINNOSTI člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p>	<p>-vysvětlí střídání dne a noci, ročních období.</p> <p>-rozpozná základní organismy – rostliny, houby a živočichy.</p> <p>-dokáže vysvětlit základní projevy života.</p> <p>-zná hospodaření v regionu</p> <p>-umí podat informace o zážitcích z cest po republice a po jiných zemích s ohledem na přírodu.</p> <p>-zná pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině ve městě.</p> <p>-dokáže vystihnout rozdíly mezi životem na venkově a ve městě</p> <p>-obhájí svůj názor, případně dokáže připustit svůj omyl, dohodne se na společném postupu</p> <p>-rozpozná chování, které nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p> <p>-poukáže na změny a problémy ve společenském a přírodním prostředí, navrhne možnosti řešení</p> <p>-využívá časové údaje k pochopení vztahů mezi ději a jevy</p> <p>-zná princip rovnováhy v přírodě, umí najít souvislosti s konečným vzhledem přírody a činností člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období • rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí • rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy . rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
--	--	---

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ 5

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní</p>	<p>-popíše základní stavbu lidského těla</p> <p>-vysvětlí funkce jednotlivých orgánových soustav</p> <p>-aplikuje znalosti při péči o zdraví.</p> <p>-analyzuje denní režim a využití času</p> <p>-využívá účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví</p> <p>-zvládne poskytnout první pomoc při drobných poraněních.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních,

<p>situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>	<p>-orientuje se v dopravních situacích, aplikuje pravidla silničního provozu do svého chování a bezpečnosti -užívá základy sexuální výchovy. -rozlišuje etickou stránku vztahů a sexuality a aplikuje ji v běžném životě</p>	<p>osobní, intimní a duševní hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
<p>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy</p>	<p>-rozlišuje základní formy vlastnictví. -aplikuje znalosti o penězích do běžného života -odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácených peněz -sestaví jednoduchý rozpočet, ví, co jsou příjmy a výdaje domácnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formy vlastnictví, oběh peněz, výdaje a příjmy domácnosti, spoření, půjčování peněz, vrácení dluhů
<p>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<p>-posoudí proč je vhodné spořit, kdy si peníze půjčovat a jak vrátet dluhy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
<p>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<p>-uvede vliv návykových látek na zdraví a boj proti nim -předvede odmítání návykových látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí,
<p>rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>-vysvětlí péči o zdraví a zdravou výživu</p>	<ul style="list-style-type: none"> označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
<p>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<p>-udá a aplikuje základy první pomoci a obvazové techniky, důležitá telefonní čísla -uplatňuje pravidla bezpečného chování -orientuje se v problematice bezpečného sexuálního chování k opačnému pohlaví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
<p>stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p>	<p>-posoudí zda je jedná o mimořádnou událost, vysvětlí jaká jsou rizika a jak se má v dané situaci zachovat -v modelové situaci předvede jak se má zachovat</p>	

5.4.3. Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Cílem je probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi.

Poznávají, jak lidé vytvářejí kulturu a seznamují se se základními právy a povinnostmi.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sami sebe jako živé bytosti, které mají své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Ve výuce pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

V tomto vyučovací oboru je výuka organizována zejména ve vyučovacích hodinách propojených s diskusemi, cvičeními a pozorováním v terénu, školními exkurzemi. Při výuce jsou používány texty, poznámkové a pracovní sešity, soubory map, nástěnné mapy a encyklopedie.

Vyučovací předměty mají časovou dotaci:

1. ročník Prvouka 1 hodiny týdně
2. ročník Prvouka 2 hodiny týdně
3. ročník Prvouka 3 hodiny týdně
4. ročník Přírodověda, Vlastivěda 3 hodiny týdně
5. ročník Přírodověda, Vlastivěda 3 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k učení a hledáme spolu s nimi smysl učení, posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit jejich učení
- zadáváme žákům referáty, k nimž samostatně vyhledávají, zpracovávají a používají informace, vyjadřují své myšlenky

Kompetence k řešení problémů

- usilujeme o pojmenování a nelebení podstatných problémů přírodních a společenských. Při řešení podporujeme samostatnost i spolupráci

Kompetence komunikativní

- učíme žáky prezentaci svých názorů a myšlenek před okolím

Kompetence sociální a personální

- rozdělujeme práci do skupin a společně vytváříme pravidla práce v týmu
- podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učíme žáky hodnotit svou práci a práci ostatních

Kompetence občanské

- vedeme žáky chápání důležitosti pravidel chování a k jejich dodržování
- v jednotlivých třídách žáci společně stanovují pravidla chování
- upřednostňujeme pozitivní hodnocení
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturních aktivit školy, obce a regionu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky ocenit jak svoji práci, tak práci druhých

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME 4

výstupy	konkretizované učivo	učivo
<p>určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky</p> <p>vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního</p> <p>rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<p>-zná a vysvětlí polohu svého bydliště</p> <p>-vyhledává z informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, kultury</p> <p>-posuzuje možnosti zlepšení životního prostředí své obce</p> <p>-rozlišuje aktivity, které mohou prostředí podporovat nebo poškozovat</p> <p>-řeší dopravní situace ve své obci</p> <p>-určí polohu svého bydliště v krajině</p> <p>-vyhledává a pojmenuje řeky, jezera a ostatní přírodní zvláštnosti a kulturní památky</p> <p>-vyhledá Prahu na mapě ČR</p> <p>-najde své bydliště na mapě</p> <p>-interpretuje některé regionální pověsti</p> <p>-zná některé postavy ze Starých pověstí českých</p> <p>Pojmenuje významné osobnosti a památná místa regionu</p> <p>-rozliší děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • škola - bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace • okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod • naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR • mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS 4

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo

<p>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p> <p>rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení</p> <p>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p> <p>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy</p>	<p>-sestaví s pomocí učitele základní pravidla soužití se spolužáky</p> <p>-projeví toleranci k odlišnostem spolužáků</p> <p>-vysvětlí základní lidská práva a povinnosti</p> <p>-rozpozná chování, které porušuje lidská práva a demokratické principy</p> <p>-rozliší vlastnictví soukromé, veřejné, osobní a společné</p> <p>-používá peníze v běžných situacích</p> <p>-zkontroluje cenu nákupu a vrácených peněz</p> <p>-vysvětlí proč spořit a kdy si půjčovat peníze a jak vrátet dluhy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, pomoc nemocným, sociálně slabým • chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie • právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání • kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce
---	--	---

LIDÉ A ČAS 4

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p> <p>rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p> <p>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a</p>	<p>-interpretuje některé regionální pověsti</p> <p>-používá časové údaje k pochopení vztahů mezi ději, orientuje se v čase. Vysvětlí sled událostí.</p> <p>-využívá jako zdroj informací knihovny, muzea a galerie</p> <p>-uvede některé postavy ze Starých pověstí českých</p> <p>-orientuje se v hlavních reáliích minulosti</p> <p>-pojmenuje významné osobnosti a památná místa regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim dne, roční období • současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • pověsti - minulost předků, domov, vlast, rodný kraj

<p>současnosti s využitím regionálních specifík</p> <p>objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>-rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>-uvede význam státních svátků</p>	
--	---	--

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME 5

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</p> <p>vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</p> <p>zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>	<p>-zařazuje obec do vyššího správního celku, přiřazuje zeměpisnou polohu</p> <p>-vysvětlí pojmy domov, vlast, národ, cizina a vysvětlí význam</p> <p>-vyjmenuje a popíše státní symboly</p> <p>-rozliší hlavní orgány státní moci</p> <p>-popíše polohu jednotlivých oblastí</p> <p>-vyhledá je na mapě ČR</p> <p>-nachází významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech</p> <p>-s pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl</p> <p>-seznámí se se zemědělskými oblastmi a jejich plodinami</p> <p>-zná přírodní bohatství a kulturní památky</p> <p>charakterizuje chráněné a rekreační oblasti</p> <p>-vyhledává střediska cestovního ruchu</p> <p>-orientuje se na mapě Evropy</p> <p>-určí polohu ČR</p> <p>-dokáže stručně charakterizovat státy EU, jejich polohu a přírodní podmínky</p> <p>-zprostředkuje ostatním zkušenosti z vlastních cest, seznamuje se se středisky cestovního ruchu</p> <p>-orientuje se na mapách různého druhu</p> <p>-používá měřítko mapy</p> <p>-pracuje s vysvětlivkami a využívá značení k poznávání odlišností krajiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod • naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR • Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování • mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS 5

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská</p>	<p>-pozoruje a porovnává příklady vztahů mezi spolužáky, ve svém okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie • právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků

<p>práva nebo demokratické principy</p> <p>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</p>	<p>-rozlišuje soukromé, veřejné, osobní a společné vlastnictví</p> <p>-aplikuje znalosti do běžného nákupu – zkontroluje cenu a vrácené peníze</p> <p>-uvědomuje si proč je důležité spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>-využívá poznatků z televizních a rozhlasových pořadů</p> <p>-vyhledává informace v knihovně</p> <p>-pracuje s rozmanitými obrazovými materiály</p> <p>-využívá internetových stránek</p> <p>-rozliší globální problémy a s tím související problémy v nejbližším okolí a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí</p>	<p>školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky • kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura • základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí
---	--	---

LIDÉ A ČAS 5

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p> <p>rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p> <p>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p> <p>Přibližuje žákům úkoly a činnosti armády,</p>	<p>-charakterizuje a srovnává způsob života předků v minulosti a současnosti</p> <p>-objasní historické důvody pro zařazení státních svátků</p> <p>-popíše období husitských válek</p> <p>-časově zařazuje pojmy Velká Morava, Přemyslovci, Habsburkové apod</p> <p>-zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období Karel IV., Jan Hus, T.G.Masaryk</p> <p>-popíše ve způsobu života v minulosti a dnes</p> <p>-uvedet charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes</p> <p>-charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti</p> <p>-popíše způsob života lidí v různých etapách historie</p> <p>-orientuje se ve vývoji ČR po druhé světové válce</p> <p>-uvede důvody zařazení státních svátků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace • současnost a minulost v našem životě - státní svátky a významné dny • regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj <p>armáda ČR</p>

5.5. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobností druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Součástí jsou i témata finanční gramotnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevnování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku

- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv
- získání přehledu a znalostí z finanční oblasti

5.5.1. Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Dějepis je vyučovací předmět, který přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů. Výuka dějepisu seznamuje žáky s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu a dějin místní oblasti.

Ve svém obsahu prohlubuje a rozšiřuje poznatky z tematického okruhu Lidé a čas ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Dějepis je vyučován s touto časovou dotací:

6. ročník 2 hodiny týdně

7. ročník 2 hodiny týdně

8. ročník 2 hodiny týdně

9. ročník 2 hodiny týdně

Předmět Dějepis je realizován prostřednictvím vyučovacích hodin se začleněním krátkodobých projektů, návštěv historických expozic, výstav, muzeí a kulturních památek v rámci školních exkurzí. Při výuce jsou používány texty, poznámkové sešity (příp. pracovní sešity), dějepisné atlasy, nástěnné mapy a encyklopedie, úryvky z historické beletrie a divadelních her, přístupné historické dokumenty, audionahrávky a videosnímky, výukové programy na PC, informační a vzdělávací portály na internetu. Výuka probíhá v kmenových třídách, vybrané úkoly se realizují při školních exkurzích. Výrazně se uplatňuje práce ve dvojicích a ve skupinách.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Prostřednictvím výuky Dějepisu vedeme žáka:

- k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevnování vědomí přináležetosti k evropské kultuře

- k odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- k hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- k utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- k rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti

Kompetence k učení

- učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit jejich učení.
- umožňujeme žákům vytváření vlastního systému vědomostí a dovedností porovnáváním historických událostí a vlastní zkušenosti.
- zadáváme žákům referáty, k nimž samostatně vyhledávají, zpracovávají a používají informace o postupných změnách ve vývoji lidské společnosti.
- odlišujeme základní a rozšiřující učivo, čímž u žáka podporujeme schopnost rozlišovat podstatné a podružné.

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky poznat a pochopit problém, promyslet a naplánovat způsob řešení.
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému.
- při řešení problémů podporujeme samostatnost i spolupráci.
- vytváříme situace, které umožňují žákům na základě porovnávání historického a současného stavu argumentovat a obhajovat svá stanoviska

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky.
- vedeme žáky k tomu, aby kultivovaně vyjadřovali své myšlenky a názory a otevřeně je prezentovali před okolím..

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k pochopení efektivní spolupráce a osvojení pravidel týmové práce.
- rozdělujeme vybrané činnosti do skupin, hodnotíme výsledky činnosti skupin i jednotlivců.
- vedeme žáky k obhajování stanoviska skupiny a prezentace výsledků její práce před ostatními s vědomím odpovědnosti za společnou práci

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat druhého člověka.
- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a kulturních památek.
- pomáháme žákům poznávat naše kulturní tradice a kulturní i historické dědictví.
- klademe důraz na vytváření povědomí o specifice národního vývoje

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme je ocenit jejich práci i práci ostatních a podporujeme u žáků zájem o historii a profese spojené s historií.

6. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

ČLOVĚK V DĚJINÁCH 6

Výstupy	Konkrétní výstup	učivo
uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	<ul style="list-style-type: none"> • chápe důležitost dějepisu a je schopen ji obhájit • uvede příklady dopadu historie na konkrétní život člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny • historický čas a prostor

<p>uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenujte instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen se poučit z historie a nechat se jí inspirovat • rozlišuje prameny a sekundární literaturu • je schopen s dávkou objektivitě zhodnotit různé interpretace historie v médiích a literatuře • je si vědom interpretačních rizik historie • zná funkci muzeí, archívů a podobných institucí • rozumí podstatě práce historika i archeologa • rozlišuje mapu historickou od zeměpisné a orientuje se na ní • pochopil logiku časové osy a přiřazuje k letopočtům století • rozlišuje historické epochy a je schopen je chronologicky zařadit 	
---	---	--

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI 6

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</p> <p>objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • má základy antropologie člověka v době kamenné, rozlišuje vývojová stadia člověka • zná základní nástroje člověka doby kamenné • má reálnou představu o životě člověka v paleolitu • rozlišuje duchovní kulturu člověka od materiální a zná její počátky, chápe náboženskou stránku člověka • pochopil první neolitickou revoluci a uvede příklady jejích výhod i nevýhod • zná nejstarší lidská řemesla • vysvětlí význam a zpracování bronzu a železa • zná nejstarší kultury doby bronzové a železné • odlišuje rozdílný vývoj jednotlivých geografických oblastí, zná specifika České kotliny 	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a lidská společnost v pravěku

<p>uveďte příklady archeologických kultur na našem území</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech ukáže změny kultury doby bronzové na našem území • orientuje se ve způsobu života, myšlení a památkách Keltů na našem území 	
---	--	--

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY 6

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uveďte konkrétní příklady vlivu přírodních podmínek na vznik prvních civilizací • přiřazuje klíčové řeky k nejstarším civilizacím • má bazální přehled o vývoji, obdobích a nejvýznamnějších vládících nejstarších civilizacích • má v mysli mapu starověkého Egypta, Mezopotámie, Indie a Číny s jejich nejvýznamnějšími řekami, centry a památkami • je si vědom významu náboženství pro starověkého člověka a zná některé starověké bohy, odlišuje judaismus a je si vědom jeho významu a vývoje • uvědomuje si význam jednotlivých vynálezů a památek starověkých civilizací a je schopen je přiřadit ke správné říši • je inspirován některými starověkými památkami a je motivován k jejich dalšímu studiu • orientuje se na mapě antického Řecka a Říma • přiřazuje řecké a římské bohy k oblasti jejich působnosti • vysvětlí rysy antického umění • orientuje se v antické architektuře, sochařství a malířství a zná nejvýznamnější památky 	<ul style="list-style-type: none"> • nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • antické Řecko a Řím • střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

<p>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pochopil smysl helénismu a uvede příklady jeho dějinného významu • je si vědom významu a inspiruje se nejvýznamnějšími antickými osobnostmi • dobře zná osobnost a učení Ježíše Krista a zdůvodní jeho význam a výjimečnost • orientuje se v počátcích církve, jejím rozšíření a hlavních osobnostech • zhodnotí dějinný význam křesťanství • odlišuje starověké despotie od antiky • orientuje se v postavení společenských skupin v antickém světě • rozlišuje různé formy vlády v antickém Řecku, jejich výhody a nevýhody • popíše vznik a vývoj demokracie v Athénách • pochopil fungování republiky a císařství v antickém Římě • pohovoří o postupném dobývání světa Alexandrem Velikým i Římany • zhodnotí klady a zápory demokracie a římského zřízení • uvede několik prvků, které přispěly k rozpadu Římského impéria 	
<p>porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>		

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA 7

Výstupy	Konkrétní výstup	učivo
<p>popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí podstatu romanizace barbarů a uvede příklady • rozpozná různá barbarská etnika a vyzná se na mapě raně středověké Evropy • popíše způsob života prvních Slovanů a jejich duchovní kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> • nový etnický obraz Evropy • utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj

porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti

objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech

vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám

- popíše průběh christianizace Evropy
- dobře zná vývoj západoevropské a středoevropské oblasti ve středověku
- popíše na konkrétních příkladech rysy jednotlivých latinských kulturních slohů
- orientuje se v byzantské a arabské kulturní oblasti, včetně jejich významu a vývoji
- velmi dobře zná vývoj Velkomoravské říše a českého státu
- do určité míry chápe postavení českého státu v rámci Svaté říše římské i celé latinské Evropy
- jmenuje hlavní české panovníky spolu s jejich významem
- jmenuje a inspiruje se nejvýznamnějšími českými i evropskými středověkými osobnostmi
- pochopil fungování středověké latinské církve a její úlohu v životě člověka
- pokusí se vžít do vnímání středověkého člověka a jeho duchovního pohledu na svět
- charakterizuje konflikt mezi světskou a duchovní mocí v rámci latinského Západu a zaujme k němu svůj postoj
- pokusí se pochopit vztah křesťanství k jiným náboženstvím a herezím, definuje husitství a je si vědom jeho roztržičnosti a různé interpretace
- vysvětlí lenní vztah a středověké dělení společnosti
- popíše způsob života šlechty, kléru, mnišstva a poddaných, včetně jejich kultury

- islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)
- Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
- křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
- struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev
- kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost

<p>ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • je si vědom mezi prostupnosti středověké společnosti 	
--	--	--

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY 7

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <p>vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přednese myšlenky humanismu a uvede základní rysy renesance na příkladech • uvede myšlenky reformace včetně osobností a jejich různých pohledů • popíše rysy reformy katolické církve, jmenuje opory protireformace a je schopen rozlišit katolickou církev od protestantismu • dobře zná osobnost Jana Husa a jeho rozporuplnost • uvědomuje si význam husitství pro českou tradici, je schopen ji objektivně posoudit a zhodnotit 	<ul style="list-style-type: none"> • renesance, humanismus, husitství a jejich šíření Evropou • český stát a velmoci v 15. století

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY 8

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zná hlavní světové objevitele a jejich objevy • jmenuje hlavní příčiny i důsledky zámořských objevů • je si vědom významu a základních rysů evropské civilizace v konfrontaci s odlišnými civilizacemi • jmenuje zápory kolonizace • orientuje se na mapě raného novověku a popíše vývoj nejmocnějších evropských říší • nastíní vývoj Českého království pod vládou 	<ul style="list-style-type: none"> • reformace a jejich šíření Evropou • zámořské objevy a počátky dobývání světa • český stát a velmoci v 16. – 17. století

<p>objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p>	<p>Habsburků a vnitřní situaci království</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopil význam Rudolfa II. a Rudolfinské Prahy • vysvětlí příčiny, průběh a důsledky třicetileté války, včetně dopadu na České království • jmenuje hlavní představitele a bitvy třicetileté války, velmi dobře zná průběh bitvy u Jankova i její význam 	
---	---	--

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI 8

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus</p> <p>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p> <p>vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chápe podstatu absolutismu, konstituční monarchie a parlamentarismu a uvede příklady z různých říší • popíše nevolnictví a robotu a život v nevolnickém systému • popíše rysy baroka a rokoka na příkladech, jmenuje hlavní české i světové představitele • je si vědom věhlasu českého baroka a zdůvodní ho, vyhledá barokní památky ve svém okolí • vysvětlí proces modernizace společnosti • uvede stěžejní vynálezy průmyslové revoluce i jejich tvůrce a popíše průběh průmyslové revoluce • orientuje se v proměnách evropské kultury 18. a 19. století, charakterizuje základní rysy • má základní přehled politického vývoje evropských velmocí, popíše proces emancipace 	<ul style="list-style-type: none"> • český stát a velmoci v 17. - 19. století • barokní kultura a osvícenství • Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA • industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka • národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa • revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, • politické strany, občanská práva • kulturní rozrůzněnost doby • konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé

porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů

charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky

- USA, sjednocení Itálie a Německa
- jmenuje nové sociální skupiny společnosti v procesu modernizace
- uvede hlavní rysy osvícenství a jeho různé projevy v osvícenském absolutismu, VFR a vzniku USA
- charakterizuje občanskou společnost vzniklou po VFR a uvede základní práva občanů
- alespoň povrchně se orientuje v průběhu VFR, zhodnotí ji včetně kladů i záporů
- dobře zná osobnost Napoleona Bonaparte, uvede některé bitvy Napoleonských válek, charakterizuje průběh a význam bitvy u Slavkova
- popíše průběh na jednotlivých fázích českého národního obrození
- uvede příklady zemí s podobným průběhem národního obrození
- popíše fenomén nacionalismu i vlastenectví a je schopen se k němu vyjádřit a přihlásit, buduje si národní vědomí
- charakterizuje situaci a postavení českého národa i jiných národů v rámci Habsburské monarchie
- popíše vybrané sociální proudy 19. století, především dělnické hnutí a liberalismus
- uvědomuje si klady i zápory revolucí, uvede příklady a popíše jejich průběh, shrne revoluční rok 1848
- jmenuje některé nově vzniklé politické strany a uvede hlavní myšlenku jejich programu
- chápe nové politické pojmy, především pojem

<p>formulované ve vybraných evropských revolucích</p> <p>na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy</p> <p>vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p>	<p>ústavy, uvede některé odlišnosti ústav evropských velmocí</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na mapě světových velmocí a jejich kolonií • jmenuje odlišnosti mezi modernizací evropského západu, východu a jihu a zhodnotí důsledky • zhodnotí význam roboty, nevolnictví a urbanizace v procesu modernizace • pochopil význam kolonií a demonstuje ho na příkladech • uvede některé konflikty mezi velmocemi, dobře zná sedmiletou válku včetně zásadních bitev na českém území 	
--	---	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MODERNÍ DOBA 9

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí vztahům velmocí a jejich aliancím před 1. i 2. světovou válkou, jmenuje hlavní příčiny i záminky těchto válek • podrobně popíše průběh a významné bitvy obou světových válek včetně významných osobností • uvede základní myšlenky důležitých mírových konferencí, orientuje se na mapě 1. poloviny 20. století a popíše její proměny • jmenuje hlavní vynálezy obou světových válek, zhodnotí jejich užitek i rizika 	<ul style="list-style-type: none"> • mezinárodní vztahy v předvečer první světové války • první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy - • komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro ČSR a svět

rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu

na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

- má představu o životě lidí během světových válek, jejich utrpení a ztrátách na životech
- dobře zná demokratický politický systém na příkladu ČSR mezi válkami, jmenuje jeho rysy a hlavní politické strany
- s jistou dávkou objektivitu posoudí demokratický systém a vyjádří svůj názor, jmenuje příklady jeho kladů i záporů
- uvede rysy totalitního systému s konkrétními příklady
- jmenuje hlavní příčiny nastolení komunismu v Rusku, fašismu v Itálii a nacismu v Německu, rozliší tyto systémy s uvedením hlavních idejí a popíše jejich krutost v jednotlivých oblastech života společnosti
- velmi dobře zná základní pojmy spojené s nacismem a komunismem
- zhodnotí důsledky vlády totalitních systémů, je si vědom jejich nebezpečí a utopie jejich myšlenek
- jmenuje znaky rasismu a antisemitismu včetně ideologií, které je vyznávají
- je si vědom utrpení, které tyto pojmy provázejí, má představu o životě lidí v koncentračních a jim podobných táborech
- obhájí nepřijatelnost rasistických a antisemitistických myšlenek z hlediska lidských práv, je ochoten se nasadit ve prospěch lidských práv
- velmi podrobně zná vývoj ČSR v 1. polovině 20. století, zhodnotí její mezinárodní postavení
- uvědomuje si trauma Mnichovské dohody a

- druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

<p>zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>	<p>postihne další klíčové okamžiky v ČSR</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v problému německé menšiny v ČSR i v problému emancipace slovenského národa • popíše vývoj hospodářství ČSR včetně důsledků krize roku 1929 • jmenuje základní české politické strany a hlavní české osobnosti, vyloží přínos T. G. Masaryka, E. Beneše i T. Bati, reprodukuje některé myšlenky T. G. Masaryka • uvede některé rysy české meziválečné kultury včetně základních osobností • je si dobře vědom utrpení českého národa v době protektorátu a uvede příklady, popíše odbojovou činnost a zhodnotí atentát na Heydrycha 	
--	---	--

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT 9

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vznik a průběh studené války, uvede jednotlivá bojiště a krize • popíše politický vývoj USA a SSSR, charakterizuje jednotlivé politické vůdce obou zemí • vyloží nástup komunismu k moci v ČSR • charakterizuje jednotlivá komunistická období ČSR, především pražské jaro, a jednotlivé prezidenty ČSR • má představu o životě a utrpení lidí v komunistickém Československu, popíše komunistický pracovní tábor a další krutosti režimu • kriticky zhodnotí dopady komunistického totalitního režimu v ČSR na život lidí, aktivně odmítá komunistický totalitní 	<ul style="list-style-type: none"> • studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; • politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření • vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) • Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik ČR • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • problémy současnosti • věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

<p>vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p> <p>posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<p>režim a vysvětlí jeho utopičnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše rozpad komunistického bloku, podrobně rozebere rok 1989 v ČSR včetně jeho zhodnocení a dopadů na dnešní společnost • vyloží vznik NATO a EU a orientuje se v jejich postupném vývoji, uvede hlavní důvody spolupráce • vysloví vlastní názor na smysl NATO a EU a kriticky zhodnotí jejich činnost • jmenuje hlavní místa angažovanosti NATO, orientuje se ve válce v Jugoslávii • popíše proces dekolonizace a uvede příklady • zhodnotí další vývoj rozvojových zemí v kontextu zemí vyspělých • popíše vznik státu Izrael a vysloví k němu svůj názor podpořený dobrými argumenty, orientuje se ve vývoji palestinsko-izraelského konfliktu • rozebere rivalitu západního a arabského světa, uvede příklady konfliktů a vysloví svůj pohled na problém • uvede další problémy současného světa, obhájí jejich aktuálnost a pokusí se odhadnout jejich průběh • na základě svých dějepisných znalostí se pokusí zhodnotit současný svět a jeho vývoj včetně ČR, zkusí odhadnout další vývoj 	
---	---	--

5.5.2. Výchova občanství

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Občanská výchova odpovídá svým obsahem vzdělávacímu oboru Výchova k občanství a je povinnou součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, s činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat

mrvní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Vzdělávání vede k tomu, aby se žáci naučili orientovat ve společenském životě a reagovat na změny, které život přináší, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství.

Občanská výchova navazuje na poznatky vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (zvláště v tematických okruzích Místo, kde žijeme a Lidé kolem nás). Mezipředmětové souvislosti se promítají i do jiných vyučovacích předmětů, např. do Zeměpisu, Dějepisu, Výchovy ke zdraví. Otázky související s volbou povolání se odráží ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, v okruhu Svět práce. Součástí jsou i témata finanční gramotnosti.

Vzdělávací obor Výchova k občanství, resp. předmět Občanská výchova, velmi úzce souvisí s průřezovými tématy Výchova demokratického občana a Osobnostní a sociální výchova. Další průřezová témata mají k Občanské výchově také blízké vazby.

Samostatnému předmětu Občanská výchova je v učebním plánu vymezena tato časová dotace:

6. ročník 1 hodina týdně

7. ročník 1 hodina týdně

8. ročník 1 hodina týdně

9. ročník 1 hodina týdně

Občanská výchova je uspořádána do pěti tematických okruhů. Některá témata se v průběhu 6.-9. ročníku opakují s tím, že učivo bude ve vyšším ročníku navazovat vhodně na již probranou látku nižších ročníků a bude ji dále rozvíjet.

Předmět Občanská výchova je realizován prostřednictvím vyučovacích hodin se začleněním krátkodobých projektů, her, školních diskuzí, třídních konferencí a besed se zajímavými hosty. Při výuce jsou používány pracovní texty, grafy, tabulky, propagační materiály institucí, webové stránky a příležitostně denní tisk. Výuka probíhá v kmenových třídách, vybrané úkoly se realizují při školních exkurzích. Vybrané úkoly plní žáci v menších pracovních týmech, příp. ve dvojicích.

Předmět svým charakterem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP ZV a do doporučeného tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací“.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacního předmětu

Prostřednictvím Občanské výchovy vedeme žáka:

- k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- k utváření vědomí vlastní identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- k utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- k rozpoznání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému organizování různých akcí, umožňujeme jim realizovat jejich nápady
- učíme žáky samostatně vyhledávat, zpracovávat a používat informace
- motivujeme žáky k učení a posilujeme jejich pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme praktické problémové úlohy a problémové situace
- umožňujeme žákům poznat a pochopit problém, promyslet a naplánovat jeho řešení
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáky ke schopnosti vyjednávat, hledat kompromisní řešení, komunikovat bez konfliktů i přes názorové rozdíly
- podporujeme žáky v obhajování a prezentování svých názorů a myšlenek před okolím

- učíme žáky zapojovat se do diskuse a dodržovat pravidla diskuse
- vedeme žáky k předcházení konfliktním situacím a k uplatňování zásad účinného řešení konfliktů
- podporujeme řešení případných konfliktů nenásilným způsobem
- pomáháme žákům rozumět různým komunikačním prostředkům

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci žáků, práci ve dvojicích a v týmech
- vedeme žáky k vytváření pravidel týmové práce, podporujeme ohleduplnost, respekt a příjemnou atmosféru
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat různé role

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání důležitosti dodržování předpisů a pravidel v lidské společnosti
- klademe důraz na respektování názorů, postojů, požadavků a zájmů druhých lidí, přestože v některých situacích žák nesouhlasí s jejich názorem
- rozvíjíme u žáků schopnost empatie
- pomáháme žákům odmítat útlak, hrubé chování a podporujeme u žáků schopnost „říkat ne“
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturních aktivit školy, obce a regionu
- vedeme žáky k respektování našich kulturních tradic a k ochraně kulturního a historického dědictví
- vedeme žáky k orientaci ve finančních podmínkách nutných pro život

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s různými profesemi
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k posuzování vlastních možností a schopností při rozhodování o svém budoucím povolání

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI 6

Výstupy	konkretizovaný výstup	Učivo
<p>posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>	<p>uvědomuje si hodnotu domova, má konkretizovaný pohled na domov a vztahuje ho k vlasti, regionu, obci i své rodině</p> <p>velmi dobře zná svou obec, region a kraj, vyzná se v ochraně kulturních památek a přírodních objektů, uvědomuje si přírodní i kulturní bohatství svého okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku
<p>objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p>	<p>má národní a vlastenecké uvědomění, je si vědom kulturního i přírodního bohatství své vlasti</p> <p>dobře zná významné osobnosti vlasti, státní svátky, významné dny, velmi dobře zná a chápe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny

rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	státní symboly a je na ně náležitě hrdý
	konkrétně uvede příklady projevů nacionalismu a vlastenectví je schopen se přihlásit ke své formě vlastenectví a zdůvodnit svůj názor

ČLOVĚK JAKO JEDINEC 6

Výstupy	konkretizovaný výstup	Učivo
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	posoudí odlišnosti i podobnosti lidí jmenuje rozličné prvky osobnosti člověka na svém příkladu	<ul style="list-style-type: none"> • podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál • vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí • osobní rozvoj – vývoj jedince, životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	poznává vnitřní svět člověka, je schopen reflexe svého vlastního života a své osobnosti vybírání si své životní hodnoty a učí se je správně rozlišovat, snaží se objektivně posuzovat druhé lidi	
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	chápe význam vůle a životních cílů, je schopen sebeovládání a práce na sobě chce se rozvíjet a je k tomu motivován	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka za mimořádných událostí
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	je si vědom svých předností i nedostatků, jmenuje je uvede svůj konkrétní způsob, jak pracuje na rozvoji své osobnosti a řádně ho zdůvodní	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI 7**

Výstupy	konkretizovaný výstup	Učivo
	stává se kulturním člověkem, je si vědom kulturnosti národa	<ul style="list-style-type: none"> • kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice;

<p>zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p>	<p>inspiruje se kulturou jiných oblastí a národů, má kulturní hodnoty, zná kulturní tradici svého národa i regionu</p>	<p>kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia</p>
<p>zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</p>	<p>rozliší umění od vandalismu</p> <p>projeví aktivitu v potírání a odmítání vandalismu, prokáže, že si váží kulturního dědictví</p>	<p>naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekt Unplugged- prevence proti rizikovému chování
<p>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>	<p>vyzná se v problému objektivnosti médií a je schopen objektivně vybrat věrohodné informace z médií</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti
<p>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p>	<p>zhodnotí dopad reklamy a médií na život člověka</p> <p>prokáže v různých komunikačních hrách dovednost kvalitní a nenásilné komunikace i schopnost řešit správně konflikty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti • sociální skupiny a sociální problémy • ochrana člověka za mimořádných událostí
<p>rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>uvede různé způsoby řešení konfliktů a je schopen zvolit ten správný</p> <p>rozlišuje rasismus, xenofobii a extremismus</p>	
<p>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p>	<p>zdůvodní nepřístojnost těchto směrů a aktivně proti nim vystupuje</p> <p>prokáže v modelových situacích schopnost respektovat různé názory i způsoby chování</p> <p>jmenuje české menšiny a vyjádří svůj postoj a vztah k nim, zdůvodní potřebu tolerance</p>	
<p>posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a</p>	<p>orientuje se ve složitosti rodinných vztahů a v modelových příkladech prokáže schopnost řešení rodinných konfliktů</p>	

<p>dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</p>	<p>jmenuje cíle a funkce rodiny a školy, je si vědom jejich důležitosti</p> <p>v modelových příkladech prokáže schopnost spolupráce ve třídě a zhodnotí vztahy ve třídě i svůj přínos</p> <p>zhodnotí různé projevy solidarity a nastíní svůj způsob solidarity s potřebnými lidmi</p> <p>uvede konkrétní způsoby, jak pomoci lidem v nouzi i v situacích ohrožení a obrany státu</p> <p>chápe význam morálky a chce být morálním vzorem, uvědomuje si svobodu svého jednání a rizika s ní spojená</p> <p>je solidární a chce pomáhat potřebným a ví jak</p> <p>popíše situace, kdy je třeba bránit stát</p>	
---	--	--

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ 7

Výstupy	konkretizovaný výstup	Učivo
<p>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se</p>	<p>uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví</p> <p>uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji</p> <p>rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci</p> <p>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví • peníze – funkce a podoby peněz, formy placení; rozpočet rodiny, státu; význam daní • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; inflace • banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků

<p>rizikům v hospodaření s penězi</p>	<p>na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem</p> <p>navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje</p> <p>navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje</p> <p>vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti</p> <p>vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost • principy tržního hospodářství nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání • práva spotřebitele
<p>na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p>	<p>uvede příklady různých způsobů hotovostního placení</p> <p>uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení</p> <p>posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci</p> <p>na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet</p> <p>na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou</p> <p>na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým</p> <p>uvede možnosti různých typů pojištění</p>	
<p>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p>	<p>uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků</p> <p>porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků</p> <p>na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při</p>	

<p>uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p>	<p>nakládání s volnými finančními prostředky</p>	
<p>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<p>porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků</p> <p>na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH</p> <p>na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz</p> <p>na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena</p> <p>hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů</p>	
<p>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p>	<p>dokáže uvést v součinnost výrobu, obchod a služby a je si vědom jejich úlohy</p> <p>popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby</p>	
<p>rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p>	<p>na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</p>	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

STÁT A PRÁVO 8

Výstupy	konkrétní výstup	Učivo
<p>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na</p>	<p>uvede hlavní typy států a jejich formy</p>	<ul style="list-style-type: none"> právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní

<p>příkladech porovná jejich znaky</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu</p> <p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv</p>	<p>je schopen porovnat typy států v konkrétních příkladech</p> <p>rozlišuje úkoly jednotlivých složek státu, kraje i obce</p> <p>vyzná se v jejich institucích</p> <p>konkrétně uvede výhody i rizika demokratického způsobu vlády</p> <p>je schopen uplatnit demokracii v praktickém životě</p> <p>chápe volební systémy a uvědomuje si dopady voleb na praktický život</p> <p>posoudí smysl a význam voleb</p> <p>zná svá práva a je schopen je uplatnit ve společnosti, respektuje práva druhých, vytváří si vlastní kladný vztah k ochraně lidských práv a svobod</p> <p>chápe rozpor ve vztahu svých práv a práv druhých, je schopen ustoupit druhým, aktivně chrání lidská práva a svobody</p> <p>na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu</p> <p>navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení</p> <p>uvědomuje si podstatu pojmů vlastnictví, práce a manželství</p> <p>zná také jejich právní stránku</p> <p>orientuje se v právních vztazích</p>	<p>občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <ul style="list-style-type: none"> • státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly • principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev • lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace • právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů • protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich
---	---	--

<p>upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>	<p>umí pochopit a zhodnotit smlouvu týkající se občanskoprávních vztahů</p> <p>přesně ví, která právní ustanovení se ho mohou týkat a jakým způsobem</p> <p>zná tresty za jejich porušení</p> <p>uvědomuje si význam soudů, policie a dalších institucí právní ochrany</p> <p>na příkladech je schopen demonstrovat jejich smysl, činnost i spolupráci</p> <p>zná hierarchii trestných činů a přestupků</p> <p>dovede ohodnotit příklady zákonným trestem</p> <p>aktivně odmítá korupční jednání</p> <p>má snahu změnit korupční prostředí</p>	<p>vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>
--	--	---

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK JAKO JEDINEC 9

Výstupy	konkretizovaný výstup	Učivo
<p>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat</p>	<p>usiluje o sebepoznání</p> <p>jmenuje některé světově významné myslitele a jejich základní myšlenky i pohledy na život</p> <p>vytváří si životní hodnoty, zamýšlí se nad smyslem života i světa a zdůvodní svou životní filozofii</p> <p>jmenuje a správně chápe základní etické hodnoty, ctnosti a prokáže snahu o jejich osvojení a získání</p>	<p>Učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí • osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji <ul style="list-style-type: none"> • logické myšlení a věda, základy myšlení a

osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	jmenuje a správně chápe hlavní mravní poklesky a neřesti, je motivován se jim vyhnout prokáže snahu korigovat své chování a jednání rozvíjí své logické myšlení a sebereflexi	přemýšlení o životě a jeho smyslu
--	---	-----------------------------------

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI 9

Výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	jmenuje hlavní pravidla etiky a zamýšlí se nad jejich smyslem prokáže respekt k rozdílným názorům a způsobům chování charakterizuje rozdílné kultury světa a jejich zvláštnosti velmi dobře chápe a charakterizuje hlavní světová náboženství i jejich hodnoty, jmenuje některá rizika sekt a buduje si svůj náboženský postoj	<ul style="list-style-type: none"> • zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí, etické problémy

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT 9

Výstupy		Učivo
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR	uvede konkrétní případy vlivu EU na ČR orientuje se v právním řádu EU a v případném uplatňování svých práv v EU zná a orientuje se v poslání organizací, do nichž je ČR zapojena, nebo jsou celosvětově významné je schopen tento význam zhodnotit a popsat výhody do jejich zapojení uvede příklady zahraničních misí Armády ČR orientuje se v různých původcích terorismu a jejich idejích, má	<ul style="list-style-type: none"> • evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR • mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) • globalizace - projevy, klady a zápory; významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

<p>při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p> <p>· · ·</p> <p>uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <p>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p>	<p>k nim negativní postoj a hledá prostředky jejich potírání</p> <p>na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR</p> <p>popíše projevy globalizace</p> <p>srovná klady a zápory globalizace</p> <p>jmenuje současné hlavní globální problémy</p> <p>buduje si názor na problémy spojené s globalizací, uvede některé příčiny a důsledky</p> <p>rozumí procesu globalizace a je schopen se do něj zapojit</p> <p>navrhuje řešení globálních problémů a aktivně se snaží je prosadit, ví, jak se o ně zasadit</p>	<ul style="list-style-type: none"> světová náboženství a sekty
--	--	---

5.6. Člověk a příroda

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch

ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi. Součástí jsou témata možného ohrožení plynoucího z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.6.1. Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně či písemně interpretovat.

Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět Fyzika seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci v 6., 7. a 9. ročníku a v 1 hodinové týdenní dotaci v 8. ročníku. Vyučovací předmět Fyzika je zpravidla vyučován v kmenových třídách nebo v odborné učebně fyziky. Výuka fyziky ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy. Ve vyučovacím předmětu Fyzika je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru RVP ZV

Výchova ke zdraví. Předmět svým charakterem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP ZV (Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.) a do doporučeného tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací“.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

V předmětu Fyzika jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány strategie (postupy), které mají žákům umožnit:

- samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy i jejich vlastnosti a měřit různé fyzikální vlastnosti těles, výsledky svých pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení
- potvrzují vyslovované hypotézy nebo slouží jako základ pro odhalování fyzikálních zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách
- vyslovovat v diskusích hypotézy o fyzikální podstatě studovaných jevů či jejich průběhu, ověřovat různými prostředky jejich pravdivost a využívat získané poznatky k rozšiřování vlastního poznávacího potenciálu
- vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívat je efektivně ve svém dalším studiu
- poznávat souvislosti fyzikálního zkoumání s ostatními oblastmi zkoumání

V předmětu Fyzika:

- vedeme žáky k samostatnému organizování zkoumání daných jevů, umožňujeme jim realizovat jejich postupy zkoumání
- umožňujeme žákům experimentovat a porovnávat získané výsledky

Kompetence k řešení problémů

V předmětu Fyzika jsou pro rozvíjení této klíčové kompetence využívány následující strategie (postupy), které mají žákům umožnit:

- rozpoznávat problémy v průběhu jejich fyzikálního vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež mají v daném okamžiku k dispozici (dostupné metody pozorování, měření, experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky apod.)
- vyjádřit či formulovat problém, na který narazí při svém fyzikálním vzdělávání
- hledat, navrhnout či používat různé další metody, informace nebo nástroje, které by mohly přispět k řešení daného problému, jestliže dosavadní metody, informace a prostředky nevedly k cíli
- posuzovat řešení daného fyzikálního problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti a z těchto hledisek porovnávat i případná různá řešení daného problému
- korigovat chybná řešení problému
- používat osvojené metody řešení fyzikálních problémů i v jiných oblastech jejich vzdělávání, pokud jsou tyto metody v těchto oblastech aplikovatelné

V předmětu Fyzika:

- vytváříme praktické problémové úlohy
- učíme žáky poznat a pochopit problém
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací vhodných k řešení problému, hledat a zkoušet různé způsoby řešení problému
- učíme žáky pracovat s chybou
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností
- při řešení problémů podporujeme samostatnost i spolupráci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně a kultivovaně vyjadřovali svůj názor
- učíme žáky obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat a zároveň naslouchat názoru druhých
- učíme žáky zapojovat se do diskuze a dodržovat pravidla diskuse
- učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky před třídou

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce

- podporujeme práci ve dvojicích, v týmech
- učíme žáky hodnotit práci týmu, zároveň jejich přínos a práci ostatních členů týmu
- vedeme žáky k vytváření pravidel práce v týmu
- integrujeme žáky s SVP

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat druhého člověka, přestože nesouhlasí s jeho názorem
- vedeme žáky k ochraně jejich zdraví při práci na praktických úlohách a laboratorních pracích

Kompetence pracovní

Učíme žáky bezpečně používat nástroje, pomůcky a materiál při praktických úlohách, dodržovat daná pravidla, dbát na bezpečnost svoji i druhých.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

LÁTKY A TĚLESA 6

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</p> <p>předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p> <p>využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p>	<p>Rozliší na příkladech těleso a látku</p> <p>Určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) pevná, kapalná či plynná.</p> <p>Pozná fyzikální těleso.</p> <p>Porovná vlastnosti látek (pevnost, křehkost, pružnost, tvárnost, tekutost, stlačitelnost).</p> <p>Uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky.</p> <p>Změří danou délku a zapíše výsledek (odchylka).</p> <p>Určí aritmetický průměr.</p> <p>Dokáže převádět jednotky délky</p> <p>Uvede hlavní jednotky hmotnosti, její násobky</p> <p>Zváží dané těleso na rovníramenných vahách.</p> <p>Vyjádří daný výsledek čís. hodnotou a jednotkou.</p> <p>Dokáže převádět jednotky hmotnosti.</p> <p>Uvede hlavní jednotku objemu a její násobky</p> <p>Změří objem pevného a kapalného tělesa, pomocí odměrného válce.</p> <p>Vyjádří výsledek čís. hodnotou a jednotkou.</p> <p>Dokáže převádět jednotky objemu.</p> <p>Uvede jednotku hustoty a převede na jinou.</p> <p>Experimentálně určí hustotu látky</p>	<p>měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas</p> <p>hustota z tabulek, výpočet hustoty</p>

	<p>Dokáže hustotu vypočítat ($\rho = m : V$)</p> <p>Vyhledá hustotu látky v tabulkách.</p> <p>Rozliší změnu objemu při změně teploty.</p> <p>Popíše princip teploměru</p> <p>Uvede některé typy teploměru.</p> <p>Zná jednotky teploty.</p> <p>Změří teplotu a zapíše ji.</p> <p>Uvede hlavní jednotky času</p> <p>Změří čas a výsledek zapíše.</p> <p>Urcí aritmetický průměr.</p> <p>Dovede převádět jednotky času.</p> <p>Pozná fyzikální veličinu</p> <p>Zná základní jednotky SI</p>	
--	--	--

POHYB TĚLES - SÍLY 6

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>změří velikost působící síly</p> <p>určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p> <p>využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích</p> <p>aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</p>	<p>Doloží na příkladech vzájemné působení sil.</p> <p>Charakterizuje gravitační sílu.</p> <p>Objasní pojem gravitační pole Země.</p> <p>Urcí směr gravitační síly.</p> <p>Vypočítá velikost gr.síly ($F_g = m \cdot g$)</p> <p>Rozliší účinky síly (deformace, pohyb)</p> <p>Zná jednotky síly a čím se síla měří.</p> <p>Zná násobky jednotky síly.</p> <p>Používá a využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s drsností stykových ploch.</p> <p>Změří velikost třecí síly.</p> <p>Na konkrétních příkladech objasní využití třecí síly.</p> <p>Urcí těžiště tělesa.</p> <p>Doloží na příkladech využití rovnováhy na páce (i výpočtem)</p>	<p>gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa</p> <p>třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi</p> <p>výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</p> <p>Newtonovy zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí</p> <p>těžiště tělesa</p> <p>rovnováha na páce a pevné kladce</p>

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

LÁTKY A TĚLESA 7

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p>	<p>Objasní stavbu atomu, molekuly</p> <p>Charakterizuje látky krystalické a amorfní</p> <p>Na konkrétních příkladech objasní souvislost skupenství</p>	<p>skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze</p>

	látek s jejich částicovou stavbou - pojem difuze, tekutost, stlačitelnost	
--	---	--

POHYB TĚLES - SÍLY 7

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p> <p>využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p>	<p>Objasní klid a pohyb tělesa (relativnost)</p> <p>Objasní pojmy trajektorie a dráha</p> <p>Podle tvaru trajektorie rozezná druhy pohybů</p> <p>Popíše pohyb posuvný a otáčivý</p> <p>Používá s porozuměním vztah $v = s : t$</p> <p>Experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu</p> <p>Vyjádří rychlost při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti</p> <p>Vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti</p> <p>Používá s porozuměním vztah mezi tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí a vztah $v = F:S$</p>	<p>pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý</p> <p>tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí</p>

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN 7

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p> <p>předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p>	<p>Na konkrétních příkladech objasní Pascalův zákon</p> <p>Používá vztah $p = h\rho g$ pro výpočet hydrostatického tlaku</p> <p>Charakterizuje atmosférický tlak</p> <p>Objasní princip rtuťového tlakoměru, aneroidu</p> <p>Objasní pojem vztlaková síla v kapalině a atmosféře - potápění, vznášení se a plování těles</p> <p>Určí, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak</p> <p>Uvede, k čemu se používá manometr</p>	<p>Pascalův zákon - hydraulická zařízení</p> <p>hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře</p> <p>Archimédův zákon - vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách</p>

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE 7

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona</p>	<p>Charakterizuje zdroj světla</p> <p>Rozliší bodový a plošný zdroj světla</p>	<p>vlastnosti světla - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín,</p>

<p>odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<p>Na konkrétních příkladech rozliší různá optická prostředí</p> <p>Objasní vznik stínu za tělesem</p> <p>Objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce</p> <p>Vysvětlí zákon odrazu</p> <p>Aplikuje tento zákon u rovinného zrcadla</p> <p>Rozpozná kulová zrcadla</p> <p>Vysvětlí princip zobrazení předmětu kulovým zrcadlem, čočkou</p> <p>Objasní nápravu čočkou při krátkozrakosti a dalekozrakosti</p>	<p>zatmění Slunce a Měsíce;</p> <p>zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem</p>
---	---	---

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ENERGIE 8

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa</p> <p>využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p> <p>využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p>	<p>Uvede hlavní jednotku práce a výkonu</p> <p>Dokáže vypočítat práci a výkon</p> <p>Umí převádět příslušné jednotky</p> <p>Objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií tělesa</p> <p>Objasní práci na páce a kladce</p> <p>Objasní práci na nakloněné rovině a kladkostroji</p>	<p>formy energie - pohybová a polohová energie</p>

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE 8

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>obvodu sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p> <p>rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p> <p>Popíše magnet a jeho póly</p>	<p>Uvede hlavní jednotku elektrického náboje</p> <p>Rozliší kladný a záporný náboj</p> <p>Objasní pojem elektrování těles</p> <p>Zná zákl. princip chemických zdrojů napětí</p> <p>Ověří tepelné účinky el. proudu</p> <p>Vysvětlí funkci pojistky a jističe</p> <p>Ověří pokusem podmínky vedení el. proudu</p> <p>Stanoví podmínky vodivosti pevných, kapalných a plyných látek</p> <p>Zná schéma sériového a paralelního obvodu</p> <p>Umí sestavit sériový obvod</p>	<p>elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač</p> <p>elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla;</p> <p>elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p>

<p>Popíše elektromagnet a jeho použití</p>	<p>Umí sestavit paralelní el. obvod Porovná celkový odpor při paralelním, sériovém zapojení odporů Objasní Ohmův zákon Uvede hlavní jednotku el. odporu V konkrétních úlohách použije vztah $R = U:I$ Odvodí, na čem závisí velikost odporu vodiče Umí zapojit reostat jako dělič proudu a napětí Při řešení konkrétních úloh použije vztahy pro elektrickou práci a příkon Zná převody jednotek příkonu a el. práce Stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými Popíše póly magnetu, vysvětlí pojem magnetické pole Popíše mag. pole Země Popíše elektromagnet, zná jeho použití Zná princip funkce stejnosměrného elektromotoru Zná bezpečné chování při práci s elektřinou</p>	
---	---	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ENERGIE 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p> <p>určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p> <p>zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>Zná podstatu jaderné energie Objasní princip jaderné elektrárny Charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii částic Vysvětlí rozdíl mezi teplem a teplotou Zná jednotky tepla a teploty Dokáže určit množství tepla Vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity Objasní zákon zachování energie Rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedení, proudění, záření) Rozpozná základní skupenské poměry (tání, tuhnutí, zkapalnění,</p>	<p>formy energie - pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením</p> <p>přeměny skupenství - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p> <p>obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>

	vypařování, sublimace, desublimace, var) Určí skupenské teplo tání tělesa Vysvětlí, na čem závisí vypařování, var Vymezí podmínky, za nichž nastává zkapalnění Uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin	
--	--	--

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
rozezná stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí rozezná vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívkou s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní zapojí správně polovodičovou diodu	Objasní elektromagnetickou indukci Popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí) Rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu Určí periodu stř. proudu (napětí) z kmitočtu Objasní činnost transformátoru Používá s porozuměním transformační vztah Zná pojem polovodič a jeho závislost na teplotě - užití Umí vysvětlit vznik polovodiče typu P a N a funkci polovodičové diody	elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními polovodičová dioda

ZVUKOVÉ DĚJE 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Uvede příklady periodických dějů z praxe a přírody a správně k nim určí periodu Vysvětlí pojmy frekvence perioda Popíše, z čeho se skládá matematické kyvadlo a na čem závisí jeho perioda (frekvence) Objasní podstatu vzniku zvuku Vysvětlí princip šíření zvuku Zná rychlost zvuku Rozliší tón a hluk Objasní odraz zvuku (dozvuk, ozvěna) Uvede zdroje zvuku ve svém okolí Uvede některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrného hlasitého zvuku na člověka	vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu

VESMÍR 9

výstupy	Konkretizované výstupy	učivo
<p>objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p> <p>odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>	<p>Vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami</p> <p>Objasní střídání dne a noci</p> <p>Objasní vznik měsíčních fází</p> <p>Charakterizuje jednotlivé planety</p> <p>Vysvětlí rozdíl mezi hvězdou a planetou</p> <p>Zná jednotky délky v astronomii</p> <p>Použije mapu hvězdné oblohy k vyhledávání a pozorování blízkých vesmírných těles</p>	<p>sluneční soustava - její hlavní složky; měsíční fáze</p> <p>hvězdy - jejich složení</p>

5.6.2. Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi.

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět Chemie může být vyučován v učebně chemie i v kmenových třídách. Ve vyučovacím předmětu Chemie je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Předmět svým charakterem a vzdělávacím obsahem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Přírodopis, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.) a do doporučeného tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací“.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému organizování zkoumání daných jevů, umožňujeme jim realizovat jejich postupy zkoumání
- umožňujeme žákům experimentovat a porovnávat získané výsledky

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme praktické problémové úlohy
- učíme žáky poznat a pochopit problém
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací vhodných k řešení problému, hledat a zkoušet různé způsoby řešení problému
- učíme žáky pracovat s chybou
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností
- při řešení problémů podporujeme samostatnost i spolupráci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně a kultivovaně vyjadřovali svůj názor
- učíme žáky obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat a zároveň naslouchat názoru druhých
- učíme žáky zapojovat se do diskuze a dodržovat pravidla diskuze
- učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky před třídou

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce
- podporujeme práci ve dvojicích, v týmech
- učíme žáky hodnotit práci týmu, zároveň jejich přínos a práci ostatních členů týmu
- vedeme žáky k vytváření pravidel práce v týmu
- integrujeme žáky s SVP

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat druhého člověka, přestože nesouhlasí s jeho názorem
- vedeme žáky k ochraně jejich zdraví při práci na praktických úlohách a laboratorních pracích

Kompetence pracovní

- učíme žáky bezpečně používat nástroje, pomůcky a materiál při praktických úlohách, dodržovat daná pravidla, dbát na bezpečnost svoji i druhých

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>určí společné a rozdílné vlastnosti látek</p> <p>pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p>	<p>-využívá vlastnosti látek</p> <p>-rozliší hustotu, rozpustnost, tepelnou a elektrickou vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti látek</p> <p>- aplikuje zásady bezpečné práce ve školní pracovně i běžném životě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek. • zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě

SMĚSI 8

výstupy		učivo
<p>rozlišuje směsi a chemické látky</p> <p>vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</p> <p>vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek</p> <p>navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</p>	<p>-určí směsi různorodé a stejnorodé</p> <p>- vypočítá hmotnostní zlomek</p> <p>- udá koncentraci roztoku</p> <p>- vysvětlí pojmy jako koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok</p> <p>- objasní vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku</p> <p>- aplikuje oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • směsi - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) • voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody

<p>rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</p> <p>uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</p>	<p>- vysvětlí co je voda destilovaná, pitná, odpadní</p> <p>- objasní výrobu pitné vody</p> <p>- uvede složení vzduchu, jeho čistotu</p> <p>- objasní vznik ozónové vrstvy</p> <p>- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu</p> <p>- aplikuje způsoby ochrany přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> vzduch - složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva
--	--	---

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</p> <p>rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech</p> <p>orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<p>-objasní částicové složení látek</p> <p>-rozliší molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal</p> <p>-používá názvy prvků, jejich značky a vlastnosti</p> <p>- určí, skupiny, periody v periodické tabulce</p> <p>- vyhledá protonové číslo a objasní jeho význam</p> <p>-sestaví chemické sloučeniny</p> <p>-udá chemickou vazbu a aplikuje chemické názvosloví</p>	<ul style="list-style-type: none"> částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

CHEMICKÉ REAKCE 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</p> <p>přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu</p> <p>aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>	<p>-odvodí chemické reakce</p> <p>- objasní zákon zachování hmotnosti</p> <p>- vypočítá chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost</p> <p>-rozpozná typ chemické reakce – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní</p> <p>-určí faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplotu, plošný obsah, katalýzu</p> <p>-vysvětlí výrobu elektrického proudu chemickou cestou</p>	<ul style="list-style-type: none"> chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou

ANORGANICKÉ SLOUČENINY 8

--	--	--

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p> <p>vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet</p> <p>orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>-používá názvosloví oxidů -objasní vlastnosti a použití oxidů - určí kyseliny a hydroxidy - vysvětlí kyselost a zásaditost roztoků - odvodí vzorce a názvy</p> <p>-rozliší soli kyslíkaté a bezkyslíkaté -uvede použití vybraných solí -používá názvosloví halogenidů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů • kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů • soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p> <p>objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</p>	<p>-používá zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě -rozliší nebezpečné látky a přípravky</p> <p>-vysvětlí mimořádné události a havárie a objasní jak se v takových situacích zachovat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě • nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam • mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek

ANORGANICKÉ SLOUČENINY 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p>	<p>-používá názvosloví oxidů -objasní vlastnosti a použití oxidů - určí kyseliny a hydroxidy - vysvětlí kyselost a zásaditost roztoků - odvodí vzorce a názvy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů • soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví,

	-rozliší soli kyslíkaté a bezkyslíkaté -uvede použití vybraných solí -používá názvosloví halogenidů	vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
--	---	--

ORGANICKÉ SLOUČENINY 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p> <p>rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů</p> <p>určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu</p> <p>uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>	<p>-určí uhlovodíky a aplikuje jejich význam v praxi</p> <p>-rozliší typy paliv – ropu, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva</p> <p>-uvede příklady významných alkoholů a karboxylových kyselin</p> <p>-vysvětlí funkci bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků • paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva • deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin • přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle

CHEMIE A SPOLEČNOST 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p> <p>aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</p> <p>orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na</p>	<p>-uvede typy chemického průmyslu v ČR- jeho výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím</p> <p>-aplikuje recyklaci surovin</p> <p>-objasní korozi</p> <p>-rozliší průmyslová hnojiva</p> <p>-určí stavební materiály – cement, vápno, sádra, keramiku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze • průmyslová hnojiva • tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika • plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace

životní prostředí a zdraví člověka	-vysvětlí použití plastů a syntetických vláken a jejich likvidaci -uvede význam tříd nebezpečnosti hořlavin -rozliší typy léčiv a návykových látek	<ul style="list-style-type: none"> • detergenty a pesticidy, insekticidy • hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti • léčiva a návykové látky
---	--	---

5.6.3. Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přírodopis je předmět, ve kterém si žáci osvojují základní vědomosti o vztazích, dějích a organizmech v biosféře. Několik let je tento předmět na naší škole vyučován podle osnov tzv. ekologického přírodopisu, v němž je zdůrazněno integrující hledisko zkoumání přírody. Jednotlivé organizmy nejsou probírány izolovaně podle lidmi vytvořeného systému, ale v rámci ekosystémů, tj. včetně vazeb, kterými jsou v přírodě spojeny. Zároveň je vždy zdůrazněn i vztah k člověku a společnosti. Systém organizmů se vyvozuje postupně spolu s poznáváním organizmů a jejich vlastností. Jde o postupné poznávání, uvědomování si a chápání souvislostí, a to v rámci přírodních celků, mezi vnějšími strukturami života a mezi člověkem a přírodou. Předmět Přírodopis na mnoha místech spolupracuje s ostatními přírodovědnými předměty i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Přírodopis je předmět patřící do vzdělávací oblasti Člověk a příroda, ve kterém si žáci osvojují a prohlubují znalosti o organizmech a vztazích mezi nimi a prostředím. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a svět, na předmět Přírodověda. Vyučovací předmět přírodopis přináší základní poznání o přírodě, člověku a vztahy mezi nimi. Žáci si upevňují znalosti o organizmech, rozvíjejí dovednosti při práci s laboratorními pomůckami a mikroskopem, rozšiřují a prohlubují si poznatky o dějích v ekosystémech a vlivu lidské činnosti na biosféru. Učí se dívat na vlastní činnosti z hlediska jejich vlivu na prostředí a život. Vzhledem k tématu je vzdělávací předmět Přírodopis velmi úzce propojen s průřezovým tématem Environmentální výchova.

Pro vyučovací předmět Přírodopis je vymezena časová dotace **dvou** hodin v každém ročníku 2. stupně mimo 9. ročník, tam je dotace **jednohodinová**. Při výuce žáci používají texty přírodopisu, odbornou a populárně naučnou literaturu, pracovní listy, přírodniny nebo jejich ukázky, určovací klíče, modely, laboratorní techniku atd. V hodinách žáci často pracují samostatně nebo ve skupinách. Důležitou metodou je pozorování a pokus, cvičení. Dále je využíván i výklad, problémové vyučování, projektové dílny, školní projekty. Při vyhledávání a zpracování dat můžeme využívat internet. Poznatky si žáci ověřují při terénních cvičeních a pozorováních v okolí školy a obce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k učení
- učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit jejich učení, posiluje pozitivní vztah k učení
- vedeme žáky k samostatnému organizování různých činností, umožňujeme jim realizovat jejich nápady
- učíme žáky samostatně vyhledávat, zpracovávat a používat informace
- umožňujeme žákům experimentovat a porovnávat získané výsledky

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme praktické problémové úlohy či využíváme problémové situace
- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problému, hledat a zkoušet různé způsoby řešení problému, nenechat se odradit nezdarem
- učíme žáky pracovat s chybou
- při řešení problémů podporujeme samostatnost i spolupráci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dalšími dospělými
- podporujeme přátelské vztahy mezi žáky

- učíme žáky obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat a zároveň naslouchat druhým lidem a snažit se jim porozumět
- učíme žáky zapojovat se do diskuse a dodržovat její pravidla
- učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky před okolím
- učíme žáky rozumět různým komunikačním prostředkům

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce
- podporujeme práci ve dvojicích a v týmech
- učíme žáky stanovit si vlastní roli v týmu a rozvíjíme schopnost zastávat různé role
- učíme žáky hodnotit práci týmu, zároveň jejich vlastní přínos a práci ostatních členů
- vedeme žáky k vytváření pravidel práce v týmu, podporujeme příjemnou atmosféru, ohleduplnost, respekt

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání důležitosti pravidel chování a k jejich dodržování
- vedeme žáky k chápání jejich práv a povinností
- učíme žáky respektovat druhého člověka
- vedeme žáky k sebeúctě
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí (spolupráce s Ochranou fauny a s Podblanickým ekocentrem)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky ocenit jak svoji práci, tak práci druhých
- učíme žáky bezpečně používat nástroje a materiály, dodržovat daná pravidla, dbát na bezpečnost svoji i druhých, dbát na ochranu materiálních hodnot a ochranu životního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Základní podmínky života

6. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA 6

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
rozezná základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	-určí základní projevy života -vysvětlí význam výživy, dýchání, růstu a rozmnožování -orientuje se v názorech na vznik života	<ul style="list-style-type: none"> • vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	-využívá zásady třídění organismů -třídí viry a bakterie, objasní jejich výskyt a praktické využití	<ul style="list-style-type: none"> • význam a zásady třídění organismů • viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	-vysvětlí funkci základních orgánů a orgánových soustav rostlin a živočichů	

<p>třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	<p>-aplikuje třídění organismů do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>-objasní význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	
---	--	--

BIOLOGIE HUB 6

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p>objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</p>	<p>-rozliší houby bez plodnic, uvede jejich základní charakteristiku</p> <p>-objasní pozitivní i negativní vliv na člověka a živé organismy</p> <p>-rozliší houby s plodnicemi, jejich stavbu, výskyt, význam</p> <p>- využívá zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami</p> <p>- popíše stavbu lišejníků</p> <p>- objasní symbiózu, výskyt a význam lišejníků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé Organismy • houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami • lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam

BIOLOGIE ROSTLIN 6

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p>	<p>-uvede základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ 6

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich</p>	<p>-popíše stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla</p> <p>-popíše živočišnou buňku, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné</p> <p>-objasní rozmnožování</p> <p>-rozliší vývoj, vývin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování • vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci,

<p>způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p>	<p>- třídí významné zástupce živočichů do jednotlivých skupin</p> <p>- aplikuje zásady bezpečnosti při styku s živočichy</p> <p>-třídí živočichy do jednotlivých taxonomických skupin</p>	<p>bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)</p> <p>•druhy živočichů a taxonomické skupiny</p>
---	---	---

NEŽIVÁ PŘÍRODA 6

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</p> <p>uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</p>	<p>-rozpozná vznik a stavbu Země</p> <p>-aplikuje vliv podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Země - vznik a stavba Země • podnebí a počasí ve vztahu k životu

ZÁKLADY EKOLOGIE 6

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody</p>	<p>-objasní vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím a</p> <p>-objasní vzájemné vztahy mezi organismy</p> <p>- rozliší populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy</p> <p>-sestaví potravní řetězce</p> <p>- vysvětlí rovnováhu v ekosystému</p> <p>-třídí a umí poznávat organismy</p> <p>-aplikuje základní pravidla bezpečnosti při poznávání živé a neživé přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému • druhy organismů •základní pravidla bezpečnosti

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů</p>		

(orgánových soustav) rostlin i živočichů	-objasní základní struktury života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy -rozliší organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	• základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné
---	---	---

BIOLOGIE HUB 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	-popíše stavbu lišejníku -vysvětlí symbiózu -určí výskyt a význam	• lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam

BIOLOGIE ROSTLIN 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>	<p>-uvede anatomii a morfologii rostlin -objasní stavbu a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin</p> <p>-určí základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p> <p>-aplikuje a umí zařazovat běžné druhy krytosemenných, jednoděložných a dvouděložných rostlin</p> <p>-vysvětlí jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>-objasní význam rostlin a uvede jejich ochranu</p>	<p>• anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>• fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p> <p>• systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>• význam rostlin a jejich ochrana</p>

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na</p>	<p>-využívá třídění do systému živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>-uvede rozšíření, význam a ochranu živočichů</p>	<p>• vývoj, vývin a systém živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>• rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy,</p>

<p>příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p>	<p>-určí hospodářsky a epidemiologicky významné druhy</p> <p>- využívá znalosti při péči o vybrané domácí živočichy a živočišná společenstva</p> <p>-rozliší projevy chování živočichů</p> <p>-popíše stavbu těla, živočišnou buňku, tkáň, orgány, orgánové soustavy</p> <p>-vysvětlí rozmnožování</p>	<p>péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <ul style="list-style-type: none"> • projevy chování živočichů • • stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla- živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy a rozmnožování
--	--	---

ZÁKLADY EKOLOGIE 7

výstupy	konkretizované učivo	učivo
<p>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>-vysvětlí vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím</p> <p>-rozliší populace, společenstva, rozpozná přirozené a umělé ekosystémy</p> <p>-objasní potravní řetězce</p> <p>- odvodí vztah mezi rovnováhou v ekosystémech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p> <p>aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>-využívá praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou, mikroskopem, dalekohledem</p> <p>-používá určovací klíče a atlasy</p> <p>-využívá herbáře a sbírky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky

	-uvede významné biology a jejich metody	odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů <ul style="list-style-type: none"> významní biologové a jejich objevy
--	---	---

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</p> <p>uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	<p>-objasní podstatu dědičnosti a proměnlivosti organismů a přenos dědičných informací</p> <p>-vysvětlí gen, křížení</p> <p>-rozpozná viry a bakterie a určí jejich výskyt a praktické využití</p> <p>-aplikuje vědomosti o virech a bakteriích na onemocnění člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití onemocnění člověka

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ 8

výstupy	konkretizované učivo	učivo
<p>odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>-uvede význam a rozšíření živočichů a jejich ochranu</p> <p>-vyjmenuje epidemiologicky významné druhy</p> <p>-aplikuje znalosti při péči o domestikované a chované živočichy</p> <p>-vysvětlí projevy chování živočichů</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva projevy chování živočichů

BIOLOGIE ČLOVĚKA 8

výstupy	konkretizované učivo	učivo
<p>určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztah</p> <p>orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p>	<p>---objasní fylogenezi a ontogenezi člověka</p> <p>---vysvětlí rozmnožování člověka</p> <p>-rozpozná stavbu a funkci jednotlivých částí lidského těla, orgánů a orgánových soustav (opěrné, pohybové, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací a řídicí)</p>	<ul style="list-style-type: none"> fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí),

<p>objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p> <p>rozdělí příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p> <p>aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p> <p>objasní význam zdravého způsobu života</p>	<p>-vysvětlí vyšší nervovou činnost</p> <p>-aplikuje hygienu duševní činnosti</p> <p>-aplikuje postupy při léčení běžných nemocí</p> <p>- rozliší závažná onemocnění a život ohrožující stavy , epidemie</p> <p>-odvodí pozitivní a negativní dopad životního stylu na zdraví člověka</p>	<p>vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných <p>nemoci; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p> <ul style="list-style-type: none"> životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
--	---	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

NEŽIVÁ PŘÍRODA 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>rozdělí důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p> <p>porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</p> <p>rozdělí jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p> <p>uveče na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, doprovodné jevy a možné dopady i ochrana před nimi.</p>	<p>-určí vznik a stavbu Země</p> <p>- třídí nerosty a horniny</p> <p>-rozliší jejich vznik, vlastnosti, praktický význam</p> <p>-určí jejich vzorky</p> <p>-objasní vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky</p> <p>- určí typy půd, jejich složení a vlastnosti pro výživu rostlin</p> <p>- zhodnotí její význam pro společnost</p> <p>-vysvětlí nebezpečí a příklady její devastace a možnosti rekultivace</p> <p>- uvede vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</p> <p>-určí geologické změny, vznik života a výskyt typických organismů a jejich přizpůsobení</p> <p>- vysvětlí geologický vývoj a stavbu</p> <p>-popíše mimořádné události způsobené výkyvy počasí</p> <p>-uvede možné dopady i ochranu před nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Země - vznik a stavba Země nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky půdy - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí geologický vývoj a stavba území ČR - český masiv, Karpaty podnebí a počasí ve vztahu k životu živelné pohromy u nás i ve světě

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo

<p>aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>-využívá praktické metody k poznávání přírody – pozorování lupou, mikroskopem, dalekohledem</p> <p>- umí používat určovací klíče a atlasy</p> <p>-založí herbář, sbírku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
--	--	---

5.6.4. Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis. Integruje také tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Realizuje se v úzké spolupráci s dalšími předměty (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Dějepis, Občanská výchova).

Zeměpis se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím a seznamuje s životem v jednotlivých světadílech, v Evropě, v České republice.

Žáci si osvojují základní vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země. Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a místního regionu. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře z jiných předmětů. V činnosti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými údaji a s informačními materiály. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Naučí se obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení. Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení problémů a úkolů.

Vyučovací předmět je vyučován s touto časovou dotací:

6. ročník 2 hodiny týdně

7. ročník 2 hodiny týdně

8. ročník 1 hodinu týdně

9. ročník 2 hodiny týdně

Předmět Zeměpis je realizován prostřednictvím vyučovacích hodin se začleněním krátkodobých projektů, cvičeními a pozorování v terénu, školními exkurzemi. Při výuce žáci pracují s texty, mapami, atlasem a poznámkovými sešity (příp. pracovními sešity). Některé vyučovací hodiny jsou realizovány v odborné počítačové učebně, kde jsou využívány dostupné výukové programy a internet. Terénní výuka je uskutečňována v podobě zeměpisných cvičení v okolí školy a obce. Vybrané úkoly se realizují při školních exkurzích. Při praktických činnostech ve třídě i v terénu se třída rozděluje na skupiny.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Při realizaci vyučovacího předmětu dochází k uplatňování různých metod (metody motivační: rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuze - metody fixační: procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a přiměřená analýza informací - metody expoziční: pokus a pozorování, porovnávání a posuzování, besedy, popis, imitace a simulace přírodních jevů a procesů).

Při výuce jsou využívány různé učební pomůcky – např. glóbus, školní atlasy, mapy, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, statistiky, fotografie, video, kompas, busola, jízdní řád, turistický průvodce, katalogy cestovních kanceláří, zeměpisné tabulky a grafy, aj.

Zpracování a vyhodnocování geografických informací formou referátů a dalších prací vede žáky k propojování získaných vědomostí, k hledání možných řešení a k vyjádření vlastního stanoviska. Žáci jsou vedeni k jasnému, zřetelnému a srozumitelnému vyjadřování svých vědomostí, názorů a postojů.

Z hlediska praktických činností a dovedností jsou vedeni k utváření pozitivního vztahu ke společenskému a pracovnímu prostředí, k vlastnímu zdraví a zdravému životnímu stylu. Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty osvojované v Zeměpise tvoří nedílné východisko pro vnímání, osvojování klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

- učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit jejich učení.
- zadáváme žákům referáty, k nimž žáci samostatně vyhledávají, zpracovávají a používají geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích.
- získané poznatky propojujeme se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, aby si žáci vytvořili ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím.
- kontrolujeme výsledky pozorování a požadujeme, aby je žáci samostatně zhodnotili a porovnali se svými dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formulovali závěry.

Kompetence k řešení problémů

- usilujeme o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů.
- pojmenujeme podstatné problémy přírodní a společenské sféry, které žáci řeší na úrovni svých znalostí.
- při řešení problémů podporujeme samostatnost i spolupráci.

Kompetence komunikativní

- uskutečňujeme a s žáky vedeme řízený dialog.
- vedeme žáky k formulaci a vyjádření vlastních myšlenek a názorů v logickém sledu a jejich prezentaci před okolím.

Kompetence sociální a personální

- rozdělujeme vybrané činnosti do skupin, hodnotíme výsledky činnosti skupin i jednotlivců. Podporujeme práci ve dvojicích, v týmech.
- ve výuce využíváme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují..
- vedeme žáky k hodnocení práce týmu, k hodnocení jejich vlastního přínosu a práce ostatních členů týmu.
- vedeme žáky k vytváření pravidel týmové práce, podporujeme ohleduplnost a respekt

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat druhého člověka, přestože nesouhlasí s jeho názorem.
- upřednostňujeme pozitivní hodnocení.
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a životního prostředí.
- rozvíjíme u žáků schopnost empatie.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky ocenění své práce i práce druhých.
- dohlížíme na bezpečnou manipulaci s pomůckami a přístroji.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

6. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE 6

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná a klasifikuje informační zdroje geografie, druhy map, grafů atd. 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané

<p>dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p>	<p>dokáže jich použít, zhodnotit a vyčíst potřebné informace</p> <ul style="list-style-type: none"> • perfektně se vyzná v potřebné terminologii k využití geografických pomůcek, což demonstruje v konkrétních pomůckách • dobře se vyzná v různých druzích map, především v mapě turistické, což projeví v terénu • velmi dobře se orientuje v krajině a krajinné sféře, jejich pravidelnostech, zákonitostech, odlišnostech, souvislostech a podmíněnostech • odlišuje hlavní prostorové složky v krajině, což demonstruje především v krajině svého okolí • prokáže prostorové vnímání a schopnost tvořit myšlenkové mapy • zhodnotí různé geografické objekty, místa, jevy i procesy • vytváří si postoj k okolnímu světu pomocí myšlenkových schémat a map 	<p>geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska - uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat</p>
---	---	--

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ 6

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</p>	<p>jmenuje všechny druhy vesmírných těles ve sluneční soustavě a dokáže je popsat, dobře zná planety, slunce a měsíc</p> <ul style="list-style-type: none"> • má základní orientaci ve vesmíru, je schopen jmenovat některé významné vesmírné 	<ul style="list-style-type: none"> • Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas • krajinná sféra - přírodní sféra, společenská a hospodářská

<p>prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p>	<p>útvary, buduje si svůj názor na vznik a zánik vesmíru</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí postavení Země ve vesmíru • vysvětlí všechny pohyby Země i jejich důsledky, je schopen je demonstrovat • pamatuje si základní rozměry Země, popíše její tvar a srovná ji s jinými planetami • vyjmenuje všechny sféry Země, podrobně je zná a demonstrovuje jejich vzájemnou závislost a propojenost • popíše různé tvary zemského povrchu, je schopen je rozeznat v terénu 	<p>sféra, složky a prvky přírodní sféry</p> <ul style="list-style-type: none"> • systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně • systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti
--	---	---

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 6

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</p> <p>uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>jmenuje za pomoci příkladů znaky a funkce různých krajín</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná různé krajiny a specifikuje je • konkretizuje přírodní a kulturní krajinné složky i prvky • prokáže znalost jednotlivých světových biomů a jejich znaků, uvede příklady charakteristických druhů živočichů a rostlin • na mapě ukáže rozmístění světových biomů • rozliší různě ohrožené regiony vlivem zásahů člověka i přírodních činitelů <p>uvědomuje si nebezpečí spojená se zásahem člověka i přírodních činitelů do životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede principy a zásady ochrany přírody a obhájí je • jmenuje některé významné národní parky a významné světové památky 	<ul style="list-style-type: none"> • krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajín • vztah příroda a společnost - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE 6

Výstupy	Konkretizovaný výstup	Učivo
<p>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prokáže orientaci na mapě a perfektní práci s mapou • dokáže v praxi použít mapu, což prokáže v terénu • jmenuje a prokáže porozumění postupům při pozorování a zobrazování krajiny • umí sám zhodnotit krajinu, což aplikuje v terénu • jmenuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v různých druzích krajiny • při terénním cvičení dokáže aplikovat tyto zásady v praxi • jmenuje zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech • na modelových cvičeních dokáže tyto zásady aplikovat 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů bezpečný pohyb a pobyt v přírodě, zásady bezpečného chování a jednání v mimořádných událostech v přírodě • ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

7. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ**REGIONY SVĚTA 7**

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p>	<ul style="list-style-type: none"> • perfektně ovládá orientaci na politické a fyzické mapě světadílů a oceánů, má v mysli představu o poloze jednotlivých států a významných topografických pojmech • jmenuje a na mapě vyhledá světově významná města • je schopen podat výklad o nejvýznamnějších státech světa, jejich společnosti, politice, hospodářství a zvláštnostech • rozezná vlajky významných států světa 	<ul style="list-style-type: none"> • světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti) • světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)

<p>rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen základní charakteristiky jednotlivých světových regionů • jmenuje atributy vymežující a lokalizující regiony světa • pamatuje si jednotlivé světové regiony a jejich rozlišení • prokáže výbornou orientaci na mapě světadílů, oceánů a makroregionů • srovnává jednotlivé regiony vzhledem k jejich postavení a rozvoji • jmenuje jádrové oblasti a periferní oblasti světa i jednotlivých regionů • posoudí změny ve vybraných regionech světa v nedávné době, odhadne, jaké změny mohou dále nastat • zhodnotí příčiny a důsledky změn ve světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> • modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
--	--	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

REGIONY SVĚTA 8

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p>	<ul style="list-style-type: none"> • perfektně ovládá orientaci na politické a fyzické mapě světadílů a oceánů, má v mysli představu o poloze jednotlivých států a významných topografických pojmech • jmenuje a na mapě vyhledá světově významná města • je schopen podat výklad o nejvýznamnějších státech světa, jejich společnosti, politice, hospodářství a zvláštnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • světadílů, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti) • světadílů, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby

<p>rozdělí vlajky významných států světa</p> <p>rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná vlajky významných států světa • je schopen základní charakteristiky jednotlivých světových regionů • jmenuje atributy vymežující a lokalizující regiony světa • pamatuje si jednotlivé světové regiony a jejich rozlišení • prokáže výbornou orientaci na mapě světadílů, oceánů a makroregionů • srovnává jednotlivé regiony vzhledem k jejich postavení a rozvoji • jmenuje jádrové oblasti a periferní oblasti světa i jednotlivých regionů • posoudí změny ve vybraných regionech světa v nedávné době, odhadne, jaké změny mohou dále nastat • zhodnotí příčiny a důsledky změn ve světových regionech 	<p>a souvislosti (jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
--	---	--

ČESKÁ REPUBLIKA 8

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál české republiky v evropském a světovém kontextu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje polohu ČR a zhodnotí její postavení v Evropě a ve světě • jmenuje přírodní bohatství ČR, jednotlivá pohoří, řeky, nížiny atd., výborně se orientuje na fyzické mapě ČR a zná nejvyšší hory jednotlivých pohoří ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry

9. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

ČESKÁ REPUBLIKA 9

--	--	--

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</p> <p>hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</p> <p>hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál české republiky v evropském a světovém kontextu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • velmi podrobně zná a orientuje se v mapě svého regionu, respektive v regionu své školy • zařadí tento region do ČR a vymezí jeho postavení • vymezí a charakterizuje svůj region z hlediska kulturního, hospodářského a přírodního • zhodnotí poměry tohoto regionu a nastíní možnosti dalšího rozvoje • shrne vazby regionu k vyšším územním celkům, zhodnotí dopravní spojení s jinými regiony • charakterizuje polohu ČR a zhodnotí její postavení v Evropě a ve světě • jmenuje přírodní bohatství ČR, jednotlivá pohoří, řeky, nížiny atd., výborně se orientuje na fyzické mapě ČR a zná nejvyšší hory jednotlivých pohoří ČR • zhodnotí hospodářský potenciál ČR a dobře se orientuje v jednotlivých odvětvích hospodářství ČR, je si vědom výjimečností českého hospodářství a zná nejslavnější české produkty • orientuje se v dopravě ČR • charakterizuje obyvatelstvo ČR, pamatuje si hlavní menšiny v ČR, náboženství ČR, velká města, rozlohu a lidnatost ČR • jmenuje a lokalizuje jednotlivé kraje i jádrové a periferní oblasti ČR • charakterizuje jednotlivé kraje ČR z různých hledisek a jedinečností • perfektně se orientuje v mapě jednotlivých krajů ČR • jmenuje mezinárodní organizace, do nichž je zapojená ČR a charakterizuje je 	<ul style="list-style-type: none"> • místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) • Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení české republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu • regiony české republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

<p>lokalizuje na mapách jednotlivé kraje české republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p> <p>uvádí příklady účasti a působnosti české republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích státě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí a zdůvodní tato zapojení ČR • uvede klady a zápory integrace, buduje si a vyjádří svůj názor na EU a její smysl i funkci 	
---	--	--

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ 9

Výstupy	Konkrétní výstup	Učivo
<p>posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí rozmístění obyvatelstva ve světě, pamatuje si největší a nejlidnatější státy světa • vyloží strukturu, růst, pohyby obyvatelstva a jejich dynamiku za pomoci map, grafů a orientace v atlase • orientuje se v multikulturním světě a uvede příklady rozdílných kultur • orientuje se v jazykových skupinách světa včetně druhů písem, ve světových náboženstvích a jejich rozmístění • zhodnotí dopady přírodních podmínek na lidská sídla a jejich vzájemnou souvislost • jmenuje základní geografické znaky sídel a urbanizovaných prostor • posoudí situaci ve své obci i regionu vzhledem k přírodním podmínkám a urbanizaci • orientuje se v rozmístění nerostných surovin za pomoci atlasu i mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky • globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace • světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně • regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části státě, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) státě; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

- jmenuje hlavní světová centra hospodářství i oblasti s nízkou hospodářskou hodnotou, zdůvodní toto rozložení
- za pomoci atlasu popíše jednotlivá průmyslová i zemědělská odvětví a jejich rozmístění ve světě
- orientuje se v dopravní situaci ve světě, zdůvodní používání různých dopravních prostředků v rozličných oblastech
- porovná a zhodnotí různé energetické zdroje a jejich využití ve světě
- jmenuje faktory rozmístění hospodářství, především předpoklady průmyslu
- na příkladech porovná rozličné podmínky států světa vzhledem k rozvoji průmyslu, zemědělství, služeb a vědy

porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

- jmenuje podobnosti a odlišnosti států a regionů světa a jejich orientaci
- porovná rozličné zájmy hlavních států světa a popíše jejich integraci
- jmenuje a nastíní myšlenky hlavních mezinárodních organizací
- vyjmenuje některé konflikty dnešního světa a prokáže porozumění oběma stranám konfliktu
- na mapě ukáže ohniska dnešních konfliktů

porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

- popíše aktuální politické změny ve světě, určí režimy potlačující lidské svobody
- jmenuje státy vzniklé v nedávné době a určí jejich místo na mapě

lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		
--	--	--

5.7. Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem

Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.7.1. Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hudební výchova vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich užívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka, vedou k rozvoji jeho hudebnosti, jeho hudebních schopností a dovedností - sluchových, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových, hudebně tvořivých a poslechovcích.

Na prvním stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a jazykem hudebního umění a učí se s nimi tvořivě pracovat. S přechodem na druhý stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta k širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti.

Vyučovací předmět Hudební výchova má časovou dotaci **jednu** hodinu týdně ve všech ročnících. Výuka probíhá většinou ve třídě. Třída je vybavena klavírem, k dispozici jsou CD nosiče, rytmické hudební nástroje, obrazy. Při výuce jsou používány texty, zpěvníky a poznámkové sešity. Některé hodiny jsou realizovány formou projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému organizování různých akcí, umožňujeme jim realizovat jejich nápady

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k užívání vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dalšími dospělými ve škole i mimo školu
- organizujeme akce, při kterých spolupracují žáci různých tříd
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně a kultivovaně vyjadřovali svůj názor
- umožňujeme žákům zapojovat se do diskuse a dodržovat pravidla diskuse
- jdeme žákům příkladem svým chováním

Kompetence sociální a personální

- ve škole využíváme a vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporujeme práci ve dvojicích, v týmech
- vedeme žáky k vytváření pravidel práce v týmu, podporujeme příjemnou atmosféru, ohleduplnost, respekt

Kompetence občanské

- vedeme žáky k sebeúctě.
- nabízíme žákům mimoškolní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturních aktivit školy, obce a regionu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k posuzování vlastních možností a schopností při rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>zzpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase A</p> <p>rytmizuje jednoduché texty B</p>	<p>Dbá na správné dýchání a držení těla. Provádí hlasová a dechová cvičení. Zřetelně vyslovuje. Zná význam not.</p> <p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu) • intonace, hudební hry (ozvěna) - tón dlouhý-krátký -hlavový -hlavový tón • hudební rytmus - realizace písní ve 2/4

reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo C	Umí vytleskat rytmus podle vzoru.	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální D	Učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu.	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
rytmizuje jednoduché texty E	Používá základní hudební nástroje k rytmizování jednoduchých textů.	<ul style="list-style-type: none"> rytmizace, hudební hry (ozvěna) -jednoduchý rytmický doprovod ve 2/4 a 3/4 taktu na nástroje z Orffova instrumentáře
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře F	Snaží se doprovodit dětské písně pomocí Orffových nástrojů.	

HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo G	Provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod,...)	<ul style="list-style-type: none"> pohybové vyjádření hudby orientace v prostoru – reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách -hra na tělo,pohybové vyjádření tempa

POSLECHOVÉ ČINNOSTI 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální H	Rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný. Rozlišuje jednotlivé kvality tónů. Pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku. Snaží se odlišovat hudbu vokální a instrumentální.	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů – délka, síla, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, kontrast hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – pochodová, ukolébavka apod. -zvuk-tón -hluboko-vysoko,silně-slabě,pomalú-rychle -rozpoznat hru na flétnu,klavír a housle

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**VOKÁLNÍ ČINNOSTI 2**

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
	Snaží se zpívat na základě svých dispozic intonačně	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu)

<p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</p>	<p>čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</p> <p>Snaží se vytvořit melodii k jednoduchým textům.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dvojhlas - kánon • intonace, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) • hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu • grafický záznam hudby - nota jako grafický znak pro tón -rozvíjení hlavového tónu,měkké nasazení -melodie stoupá-klesá
--	---	--

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</p> <p>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p>	<p>Pokouší se doplnit zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje.</p> <p>Pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – housle, klavír,... Umí užívat dětské hudební nástroje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rytmizace, melodizace, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) • hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře • základní seznámení s hudebními nástroji -hra rytmických doprovodů

HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <p>rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<p>Umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat, při pochodu bubnovat.</p> <p>Snaží se pohybově vyjádřit hudbu.</p> <p>Vyjadřuje metrum, dynamiku, tempo, směr melodie, zpěv s tancem.</p> <p>Pokouší se odlišit tempové a dynamické změny při pohybových činnostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby • orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách -poskočný krok,držení rukou(v bok,vedle sebe,proti sobě) -pohybové vyjádření tempa,dynamiky,stoupání a klesání melodie

POSLECHOVÉ ČINNOSTI 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<p>Zdokonaluje se v rozlišování tónů.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů – délka, síla, výška,crescendo-decrescendo,p-mf-f • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným

<p>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p>Při poslechu hudebního díla vnímá a odlišuje rytmus, melodii,...</p> <p>Podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii.</p> <p>Poznává vybrané hudební nástroje podle zvuku. Snaží se odlišovat hudbu vokální a instrumentální.</p>	<p>sémantickým nábojem – rytmus, melodie, kontrast, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. -poslech hry na trubku, klarinet, kontrabas a buben -
---	---	---

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p>	<p>Dbá na správné dýchání. Snaží se zpívat intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</p> <p>Snaží se vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt. Umí pojmenovat notovou osnovu. Rozlišuje a přečet z notového zápisu takt dvoučtvrteční a tříčtvrteční. Rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrt'ovou.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv) • dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon • intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) • grafický záznam vokální hudby - čtení, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, noty c1- a1, notová osnova, taktovací čára, nota celá • hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné</p>	<p>Rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad. Snaží se doprovázet na rytmické nástroje.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře, rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu

tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Při hře na jednotlivé hudební nástroje se snaží respektovat správné tempo a dynamiku.	<ul style="list-style-type: none"> rytmizace, melodizace, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednoduchá písňová forma (a - b)
---	---	---

HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Snaží se pohybově vyjádřit hudbu. Rozliší rytmus valčíku a polky. Učí se polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá).	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, jednoduché lidové tance, dvoudobá chůze a tanec-přisuvný krok pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby, pohybové vyjádření tempa a dynamiky orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Při poslechu hudebního díla vnímá a odlišuje rytmus, melodii, ... Při poslechu se snaží rozlišit různé hudební nástroje. Poslouchá vážnou, zábavnou a slavnostní hudbu. Snaží se rozpoznat některá díla vybraných autorů.	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů – délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, barva, kontrast, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), rytmické, dynamické změny v hudebním proudu, rozvázně a živě hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, orchestr-sólo hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod., hudba ke slavnostním příležitostem, rozlišování hry na akordeon, tubu, činely

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a	Při zpěvu dbá na hlasovou hygienu.	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvný projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení)

<p>rytmicky přesně v jednohlase v durových tóninách A</p>	<p>Snaží se zpívat intonačně čistě a rytmicky správně v durových tóninách. Umí napsat hudební grafické znaky.</p>	<p>a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.),dvojhlas-Červená,modrá fiala,Utíkej Káčo,utíkej • grafický záznam vokální hudby - zachycení melodie písne pomocí linky, nota jako grafický znak, notový zápis,repeticce,legato,staccato,předvětí,nota s tečkou,předznamenání-posuvky křížky,béčka
--	---	--

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivu skladeb a písni B</p>	<p>Rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad. Snaží se doprovázet na rytmické nástroje. Snaží se rozpoznat jednodílnou písňovou formu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře,doprovod dvěma tóny,taktování 2/4 a 3/4 taktu • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b),tónika

HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků C</p>	<p>Umí pohybově vyjádřit hudbu. Rozliší rytmus valčíku a polky. Učí se polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby • orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách,polka,hra na tělo

POSLECHOVÉ ČINNOSTI 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na tempové, dynamické změny D</p>	<p>Seznamuje se se základními hudebními díly významných autorů. Učí se jejich názvy. Snaží se rozpoznat jednotlivé hudební nástroje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů – délka, síla, barva, výška • vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a

		<p>sestupná), rytmické, dynamické změny v hudebním proudu, předvětí, závětí</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, epizody ze života skladatelů, Smetana, Dvořák; rozlišování durového a mollového akordu <p>písně, poznat pikolu, saxofon; pochod, polka, valčík</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudební formy – malá písňová forma, rondo
--	--	--

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti A</p>	<p>Při zpěvu dbá na hlasovou hygienu. Snaží se zpívat intonačně čistě a rytmicky správně v durových i mollových tóninách. Zkouší zpívat jednohlasně a dvojhlasně. Umí napsat hudební grafické znaky.</p> <p>Zná původ a vznik státní hymny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod., polyfonie • grafický záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí linky, nota jako grafický znak, notový zápis, noty h-d2, šestnáctinová nota, koruna • intonace - hudební hry, česká hymna-vznik
<p>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not B</p>	<p>Snaží se vyjádřit pohybem, tancem a zpěvem jednoduchou zapsanou píseň.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivu skladeb a písní C</p> <p>vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry,</p>	<p>Rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad. Snaží se doprovázet na rytmické nástroje písně a jednoduché skladby.</p> <p>Snaží se tvořit jednoduché přehry, mezihry a dohry.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře

mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace D		<ul style="list-style-type: none"> rytmizace, melodizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher, hudební hry; dominanta
--	--	---

HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace E	Snaží se pohybově vyjádřit nálady. Vytváří pohybové improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> taktování 4/4 taktu, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, pohybové vyjádření populární hudby, pohybové vyjádření charakteru hudby orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách, pohybové prvky menuetu

POSLECHOVÉ ČINNOSTI 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby F rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny G	Poslouchá písně a jednoduché skladby a rozpozná jejich formu. Rozpoznává hudební výrazové prostředky. Snaží se postřehnout v hudební skladbě změny metroritmické, tempové, dynamické. Poslouchá a snaží se rozpoznat různé hudební styly a žánry.	<ul style="list-style-type: none"> hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace vztahy mezi tóny – souzvuk, akord, synkopa hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, kontrast a gradace, rytmické, dynamické změny v hudebním proudu hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, chrámová, koncertní, ukolébavka, apod.; varhany, harfa; dirigent, sbormistr, kapelník, jazzový orchestr, rocková kapela; nabytí povědomí o významu Bacha, Mozarta, Janáčka a Nováka interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba)

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI 6

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>2. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p>	<p>Při zpěvu dbá na hlasovou hygienu. Snaží se zpívat intonačně čistě a rytmicky správně v durových i mollových tóninách. Zkouší zpívat jednohlasně a dvojhlasně. Dokáže vystoupit sólově. Umí ocenit vystoupení spolužáka. Naučí se 6 nových písni.</p> <p>Snaží se vyjádřit píseň pohybem a zpěvem.</p> <p>Zvládne rozebrat notový zápis. Ovládá psaní not, stupnici C dur, napsat noty s předznamenáním a pojmenovat je. Seznámí se se základní hudební teorií.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, dvojhlasý a jednohlasý zpěv • reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) • hudební rytmus – využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu, rytmická cvičení • orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie, notový zápis jako opora při realizaci písně • rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů • sluchová cvičení - dur, moll, jeden tón, akord • hudební teorie - lidová píseň, tempo, kontrast

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI 6

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
3. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Dokáže zopakovat a naučit se jednoduchý doprovod na Orffovy nástroje. Orientuje se v notovém zápise. Pochopí písňovou formu. Snaží se tvořit jednoduché přehledy, mezihry a dohry.	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písni, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře • záznam hudby – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby, stupnice C dur, předznamenání • písňová forma – a, ab, aba • duo - duet

HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI 6

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
5. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Pozná polku, valčík, jejich taneční kroky, taktuje $\frac{3}{4}$ a $\frac{2}{4}$ takt. Vytváří pohybové improvizace, zvládne pohybový kánon.	<ul style="list-style-type: none"> • pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky • pohybové vyjádření hudby - kánon

POSLECHOVÉ ČINNOSTI 6

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
6. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky	Poslouchá písňe a jednoduché skladby a rozpozná nástroje, zná složení orchestru. Umí pojmenovat výrazové prostředky a poznat je v ukázkách. Upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny. Poslouchá a snaží se rozpoznat různé hudební styly a žánry. Seznámí se s vybranými hudebními skladateli.	<ul style="list-style-type: none"> • nástroje, dělení, partitura, dirigent, orchestr • výrazové prostředky - melodie, rytmus, gradace harmonie, dynamika, barva, jejich význam pro pochopení hudebního díla • hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí - opera, muzikál, balet, koncert, filmová hudba • životopisy hudebních skladatelů

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI 7

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>2. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p>	<p>Snaží se zpívat intonačně čistě a rytmicky správně. Pozná dělení lidských hlasů, dokáže je pojmenovat a identifikovat v ukázce. Seznámí se s obdobím mutace, s tím, co hlasu škodí.</p> <p>Naučí se 6 nových písní.</p> <p>Dokáže vytleskat a zapsat složitější rytmus, zvládá hodnoty not, umí používat rytmické kostky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, dvojhlasý a jednohlasý zpěv • lidský hlas, mutace, hlasová hygiena, nešvary v hudbě • hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu • záznam hudby - noty a hodnoty not – celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, rytmické kostky

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI 7

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p>	<p>Doprovodí píseň na Orffovy nástroje, včetně přede hry, mezihry a dohry.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře

<p>4. realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písň a skladby různých stylů a žánrů</p>	<p>Pozná funkce lidové písň. Dokáže srovnat dvě lidové písň.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, srovnávání ukázek • lidová písň - funkce, inspirace pro skladatele
--	--	---

HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI 7

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>5. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p>	<p>Seznámí se s různými druhy tanců, tanečním uměním. Jeden druh tance se naučí. Taktuje 4/4 a 3/8 takt. Zkouší jednoduchou improvizaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky • druhy tance • pohybové vyjádření hudby – pantomima, improvizace

POSLECHOVÉ ČINNOSTI 7

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>6. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>Rozezná homofonní a polyfonní skladby.</p> <p>Seznámí se s nejvýznačnějšími díly velkých forem a jejich autory, zvládne rozpoznat nástroje skladeb.</p> <p>Vytvoří prezentaci muzikálu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hudební teorie- homofonie, polyfonie • hudební nástroje • hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) • hudební formy - kánon, fuga, sonáta, rondo, koncert, symfonie, symfonická báseň • životopisy hudebních skladatelů • muzikál

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI 8

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>1. využívá své individuální hudební schopnosti a</p>	<p>Dodržuje hlasovou hygienu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu,

<p>dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>2. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>3. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>Snaží se zpívat intonačně čistě a rytmicky správně, umí zařadit recitativ. Naučí se 6 nových písní.</p> <p>Vytleská a zapíše rytmy více taktů za sebou. Neúplné takty správně doplní. Rozpozná předtaktí.</p> <p>Orientuje se v zápisu dvojhlasé písně.</p>	<p>dvojhlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu, předtaktí • rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu
---	--	---

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI 8

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>3. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>Dokáže zahrát krátkou melodii na klavír. Používá Orffovy nástroje podle vlastní invence jako doprovod k písním.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orfeova instrumentáře • hudební nástroje

HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI 8

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>5. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p>	<p>Dokáže pohybově reagovat na změny v hudbě. Sestaví krátkou choreografii na jednoduchou píseň. Zvládne pohyb una battuta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky • vlastní pohybové ztvárnění hudby - country tance • pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko-metrické, harmonické

POSLECHOVÉ ČINNOSTI 8

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>6. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>7. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>8. vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>Seznámí se s ukázkami hudby různých období. Dokáže ukázky popsat, vyjádřit na ně svůj názor, zařadit je do období.</p> <p>Poslouchá ukázky moderní hudby, popíše je, charakterizuje, rozezná žánr, vyjádří názor na videoklip.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hudební teorie - artificální, nonartificální • hudba v pravěku, starověku, středověku, renesanci, baroku • interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí • moderní hudba a její vývoj • hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>4. realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <p>1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>2. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p>	<p>Snaží se zpívat intonačně čistě a rytmicky správně. Dokáže sám zazpívat píseň s náležitým přednesem. Dokáže vymyslet text k dané melodii. Naučí se 5 nových písní. Sestaví vystoupení na slavnostní závěr školního roku.</p> <p>Zvládne rytmický diktát, tečkovaný a synkopický rytmus.</p> <p>Zdokonaluje sluch pomocí sluchových cvičení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvný projev - rozšiřování hlasového rozsahu, vícehlasy a jednohlasy zpěv • intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových toninách, improvizace jednoduchých hudebních forem • hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu • rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné

		polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu
--	--	--

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>3. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>Zdokonaluje používání nástrojů k doprovodu písní, zkouší aranže doprovodů.</p> <p>Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální hudební teorie hudební nástroje orientace v notovém zápisu - notový zápis jako opora při realizaci složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí nástrojů – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální

HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>5. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p>	<p>Učí se moderní tance. Zvládne zadirigovat mateník.</p>	<ul style="list-style-type: none"> pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky pohybové vyjádření hudby orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybu prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>6. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho</p>	<p>Seznámí se s ukázkami hudby různých období. Dokáže ukázky popsat, vyjádřit na ně svůj názor, zařadit je do období.</p>	<ul style="list-style-type: none"> klasicismus, romantismus, hudba 20.století moderní hudba a její vývoj divadla malých forem hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem

<p>přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>7. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>8. vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>Seznámí se s různými nosiči hudby.</p>	<p>k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudě a preferencí • hudba v médiích
---	---	--

5.7.2. Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přístupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Obsahově je výtvarná výchova postavena na tvůrčích a experimentálních činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčím rozvíjením smyslové citlivosti-činnostmi, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření, uplatňováním subjektivní-činnostmi, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření a ověřováním komunikačních účinků-činnostmi, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií, je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Časově je výtvarná výchova na 1. stupni dotována v 1., 3. a 5. ročníku **jednou** vyučovací hodinou týdně, ve 4. a 2. ročníku **dvěma** vyučovacími hodinami týdně, v 6. a 7. ročníku **dvěma** vyučovacími hodinami týdně a v 8. a 9. ročníku **jednou** vyučovací hodinou týdně.

Základní organizační jednotkou jsou vyučovací hodiny, ale s možností přesahů a rozšiřování v rámci mezipředmětových vztahů a aktuálně vhodně a účelně volených projektů a akcí k různým příležitostem.

Akce veřejně společenského charakteru, výstavy, výzdoby, možnosti webových stránek poslouží jako významný motivační prvek, k otevírání školy veřejnosti, k rozvíjení komunikačních možností a k příležitosti veřejné prezentace prací jednotlivých žáků a reprezentace školy a obce.

Prostorově bude nejvíce využito možností školních budov a pozemků – učeben, chodeb, školního pozemku, školní jídelny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky plánovat, organizovat, vedeme žáky k samostatnému organizování různých akcí, umožňujeme jim realizovat jejich nápady
- umožňujeme žákům experimentovat a porovnávat získané výsledky

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky hledat a zkoušet různé způsoby řešení problému, nenechat se odradit nezdarem
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností
- při řešení problémů podporujeme samostatnost i spolupráci
- učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- podporujeme originální způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dalšími dospělými ve škole i mimo školu
- podporujeme přátelské vztahy mezi žáky ve třídách a mezi třídami
- organizujeme akce, při kterých spolupracují žáci z různých tříd (školní výstavy...)
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně a kultivovaně vyjadřovali svůj názor
- učíme žáky obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat a zároveň naslouchat druhým lidem a snažit se jim porozumět
- učíme žáky zapojovat se do diskuse a dodržovat pravidla diskuse
- učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky před okolím (třída, škola, tisk...)
- učíme žáky rozumět různým komunikačním prostředkům verbálním i nonverbálním
- vedeme žáky k chápání umění jako specifického způsobu dorozumívání
- rozvíjíme u žáků dovednosti důležité pro dialog či diskusi o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

- ve škole využíváme či vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce
- podporujeme práci ve dvojicích, v týmech
- učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako přínos pro spolupráci
- učíme žáky stanovit si vlastní roli v týmu a rozvíjíme schopnost zastávat různé role
- učíme žáky hodnotit práci týmu, zároveň jejich vlastní přínos a práci ostatních členů týmu
- integrujeme žáky se SVP

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání důležitosti pravidel chování a k jejich dodržování
- rozvíjíme u žáků schopnost empatie
- učíme žáky respektovat druhého člověka, přestože nesouhlasí s jeho názorem
- učíme žáky „říkat ne“, odmítat útlak, agresi a hrubé chování
- vedeme žáky k sebeúctě (nepoužíváme „nálepky“, upřednostňujeme pozitivní hodnocení, všímáme si pokroků)
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům mimoškolní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturních aktivit školy, obce a regionu
- seznamujeme žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory, podporujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky ocenit jak svoji práci, tak práci druhých
- učíme žáky bezpečně používat nástroje a materiály, dodržovat daná pravidla, dbát na bezpečnost svoji i druhých, dbát na ochranu materiálních hodnot a ochranu životního prostředí

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI 1**

výstupy	konkretizované výstupy	učivo

<p>rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<p>Využívá a kombinuje se záměrem vizuálně obrazné prvky a prostředky (linie, tvary, objemy, barvy, objekty).</p> <p>Sestaví předměty do neobvyklých souvislostí. Vlastním originálním způsobem kombinuje linie, tvary, objemy, barvy, objekty a jejich kombinace.</p> <p>Vyjadřuje se výtvarně na základě svého vlastního vnímání (pohybové a sluchové). Vnímá událost dalšími smysly, uvědomuje si podíl zraku na vnímání okolního světa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama)
--	---	---

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<p>Na základě svých vjemů, představ, zkušeností a zážitků rozlišuje a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření. Podle svého citového vnímání je třídí a porovnává.</p> <p>Své životní zkušenosti a zážitky uplatňuje ve výtvarné tvorbě. Sestaví předměty do neobvyklých souvislostí na základě svého vnímání. Vlastním originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu....</p> <p>Zapojuje své smysly při vnímání událostí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama

vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Rozdíly při vnímání těchto událostí dokáže obrazně vyjádřit různými výtvarnými prostředky.	
--	--	--

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<p>Využívá a kombinuje se záměrem vizuálně obrazné prvky a prostředky (linie, tvary, objemy, barvy, objekty). Sestaví předměty do neobvyklých souvislostí. Vlastním originálním způsobem kombinuje linie, tvary, objemy, barvy, objekty a jejich kombinace.</p> <p>Vyjadřuje se výtvarně na základě svého vlastního vnímání (pohybové a sluchové). Vnímá událost dalšími smysly, uvědomuje si podíl zraku na vnímání okolního světa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<p>Na základě svých vjemů, představ, zkušenosti a zážitků rozlišuje a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření. Své životní zkušenosti a zážitky uplatňuje ve výtvarné tvorbě. Vlastním originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu....</p>	<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo

<p>rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<p>Své životní zkušenosti a zážitky uplatňuje ve výtvarné tvorbě. Komunikuje na základě své zkušenosti. Do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil.</p> <p>Své vlastní životní zkušenosti využívá k hodnocení tvorby své i jiných.</p> <p>Porovnává způsoby svého výtvarného vyjádření s výtvarným vyjádřením ostatních. Citlivě vnímá věci, které ho obklopují a snaží se je výtvarně vyjádřit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
--	--	---

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ A</p> <p>vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky B</p>	<p>Využívá a kombinuje se záměrem vizuálně obrazné prvky a prostředky (linie, tvary, objemy, barvy, objekty). Sestaví předměty do neobvyklých souvislostí. Vlastním originálním způsobem kombinuje linie, tvary, objemy, barvy, objekty a jejich kombinace.</p> <p>Vyjadřuje se výtvarně na základě svého vlastního vnímání (pohybové a sluchové). Vnímá událost dalšími smysly, uvědomuje si podíl zraku na vnímání okolního světa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

<p>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností C</p>	<p>Dokáže se výtvarně vyjádřit na základě svých zkušeností. Odlišná výtvarná vyjádření porovnává se svými.</p>	
--	--	--

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace D</p> <p>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil E</p>	<p>Na základě svých vjemů, představ, zkušenosti a zážitků rozlišuje a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření. Podle svého citového vnímání je třídí, porovnává a kombinuje. Vlastním originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu....</p> <p>Své životní zkušenosti a zážitky uplatňuje ve výtvarné tvorbě. Dokáže popsat svoji tvorbu na základě citového vnímání. Zapojuje své smysly při vnímání událostí. Rozdílů při vnímání těchto událostí dokáže obrazně vyjádřit různými výtvarnými prostředky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, reklama

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ F</p> <p>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně</p>	<p>Své životní zkušenosti a zážitky uplatňuje ve výtvarné tvorbě. Komunikuje na základě své zkušenosti. Do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil.</p> <p>Své vlastní životní zkušenosti využívá</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák

obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil G	k hodnocení tvorby své i jiných. Porovnává způsoby svého výtvarného vyjádření s výtvarným vyjádřením ostatních. Citlivě vnímá věci, které ho obklopují a snaží se je výtvarně vyjádřit.	pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
--	---	--

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p> <p>užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p> <p>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p>	<p>Prohlubuje a zdokonaluje techniku kresby a malby z prvního období. Pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy.</p> <p>Prohlubuje a zdokonaluje znalosti z prvního období pro prostorové ztvárnění objektů. Využívá zkušenosti získané pohybem a hmatem.</p> <p>Hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání. Uplatňuje je pro vyjádření svých prožitků a pocitů. Využívá vlastní zkušenosti. Se svými vrstevníky dokáže komunikovat o své tvorbě. Hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních. Toleruje jejich výtvarné práce a inspiruje se jimi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama)

<p>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>Zvládá různé techniky. Využívá výrazové možnosti barev na základě vlastního zrakového vnímání okolí. Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady.</p>	
---	---	--

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p> <p>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>Snaží se vyjádřit realitu na základě svého vnímání a vizuálně obrazného vyjádření. Dokáže svobodně volit a kombinovat výtvarné prostředky. Všimá si současného výtvarného umění.</p> <p>Snaží se hodnotit výtvarná díla a pojímá je jako zdroj inspirace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Komunikuje na základě své zkušenosti. Do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil. Své vlastní životní zkušenosti využívá k hodnocení tvorby své i jiných. Porovnává způsoby svého výtvarného vyjádření s výtvarným vyjádřením ostatních. Citlivě vnímá věci, které ho obklopují a snaží se je výtvarně vyjádřit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p> <p>užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p> <p>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p> <p>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>Prohlubuje a zdokonaluje techniku kresby a malby z prvního období. Pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy.</p> <p>Prohlubuje a zdokonaluje znalosti z prvního období pro prostorové ztvárnění objektů. Využívá zkušenosti získané pohybem a hmatem.</p> <p>Hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání. Uplatňuje je pro vyjádření svých prožitků a pocitů. Využívá vlastní zkušenosti. Se svými vrstevníky dokáže komunikovat o své tvorbě. Hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních. Toleruje jejich výtvarné práce a inspiruje se jimi.</p> <p>Zvládá různé techniky. Využívá výrazové možnosti barev na základě vlastního zrakového vnímání okolí. Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo

<p>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p> <p>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>Hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svojí výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních. Toleruje a inspiruje se výtvarnými projevy ostatních. Zajímá se o současné výtvarné umění.</p> <p>Sleduje práce svých vrstevníků a inspiruje se jimi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
---	--	---

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Komunikuje na základě své zkušenosti. Do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil. Své vlastní životní zkušenosti využívá k hodnocení tvorby své i jiných. Porovnává způsoby svého výtvarného vyjádření s výtvarným vyjádřením ostatních. Citlivě vnímá věci, které ho obklopují a snaží se je výtvarně vyjádřit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI 6

výstupy	konkretizované výstupy	učivo

<p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie A</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření B</p>	<p>Využívá prvky vizuálně obraz. vyjádření v dekorativních pracích (pozná kvalitu čáry a barvy při dekorativním členění plochy), používá výrazových prostředků v prostoru při zobrazení věcí denní potřeby, jednoduchého zátiší a při kresbě pohádkových postav.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostí, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
--	--	---

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY 6

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků C</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření D</p> <p>rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu E</p> <p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské</p>	<p>Učí se vnímat prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností při kresbě a malbě přírodnin a zobrazení jevů ze života dětí.</p> <p>Dokáže vytvořit plastiku z papíru jako prostorovou záležitost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace • typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém

a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů F	vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
--	--

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI 7

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie A</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření B</p> <p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků C</p>	<p>Využívá prvky vizuálně obrazného vyjádření v dekorativních pracích, při zobrazení věcí denní potřeby a v přírodních motivech. Rozvíjí zobrazení prostoru při osvojení perspektivy (obraz kvádrů a krychle v průčelné poloze).</p> <p>Na základě vlastního vnímání se výtvarně vyjadřuje, uplatňuje vjemy pohybové i statické. Na vnímání okolního světa zapojuje zrak i další smysly. Vychází ze svých vlastních zážitků, zkušeností a prožitků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostí, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY 7

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů,</p>	<p>Své životní zkušenosti a zážitky využívá ve výtvarné tvorbě. Prostředky pro vyjádření emocí uplatňuje při malování zátiší s ovocem a při tematických pracích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby,

<p>představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků D</p> <p>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace. E</p> <p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. F</p> <p>Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. G</p> <p>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů H</p>	<p>Pozná kvalitu barev při jejich míchání a využívá ji k vyjádření emocí, nálad, fantazie a představ. Na základě svých vjemů, představ, zkušenosti a zážitků rozlišuje a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření. Podle svého citového vnímání je třídí, porovnává a kombinuje. Vlastním originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu....</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření uplatňuje při zhotovování polomakety náměstí z papíru.</p> <p>Typické znaky místní krajiny dotváří při zobrazování okolí školy (pohled z okna třídy).</p>	<p>uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace</p> <ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
---	---	---

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI 8

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie A</p> <p>vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a</p>	<p>Uplatňuje základní techniku kresby při výtvarném zpracování výpisků z hodiny přírodopisu a také při návrhu na poštovní známku.</p> <p>Kresby využívá při práci se symboly a informativní funkci umění (piktogramy z oblasti sportu, cestování, ochrany přírody; popis kamaráda).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně

<p>hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření B</p> <p>rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu C</p> <p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků D</p>	<p>Kresba krabice v nárožní poloze dál rozvíjí představu žáků o perspektivě.</p> <p>Vyjadřuje se výtvarně na základě svého vlastního vnímání (pohybové a sluchové). Vnímá událost dalšími smysly, uvědomuje si podíl zraku na vnímání okolního světa.</p> <p>Dokáže se výtvarně vyjádřit na základě svých zkušeností. Odlišná výtvarná vyjádření porovnává se svými.</p>	<p>obrazném vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostí, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
---	--	--

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY 8

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků E</p> <p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie F</p> <p>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace G</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a</p>	<p>Uplatňuje subjektivitu při práci op-artu (dekorativní kompozici na základě kontrastu barevných ploch).</p> <p>Při kresbě figurální kompozice a při výtvarném pojetí domova uplatňuje osobité vnímání.</p> <p>Při práci s barvou vychází ze svých životních pocitů, zkušeností a zážitků.</p> <p>Dokáže popsat svoji tvorbu na základě citového vnímání. Zapojuje své smysly při vnímání událostí.</p> <p>Rozdíly při vnímání těchto událostí dokáže obrazně vyjádřit různými výtvarnými prostředky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace • typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém

<p>hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření H</p> <p>rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu CH</p> <p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků I</p> <p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů J</p> <p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci K</p>	<p>vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p>
--	---

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ 8

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci L</p>	<p>Své životní zkušenosti a zážitky uplatňuje ve výtvarné tvorbě. Komunikuje na základě své zkušenosti.</p> <p>Různé pojetí výtvarných prací vnímá při besedách o umění. Učí se porovnávat práci umělců s danou tematikou.</p> <p>Své vlastní životní zkušenosti využívá k hodnocení tvorby své i jiných.</p> <p>Porovnává způsoby svého výtvarného vyjádření s výtvarným vyjádřením ostatních.</p> <p>Citlivě vnímá věci, které ho obklopují a snaží se je výtvarně vyjádřit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie A</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření B</p> <p>rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu C</p>	<p>Hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání. Uplatňuje je pro vyjádření svých prožitků a pocitů. Využívá vlastní zkušenosti.</p> <p>Rozvíjí smyslovou citlivost na další vnímání prostoru a přenášení přírodních a technických motivů do plochy (kolorovaná kresba větvičky s ovocem, obrázek půdorysu bytu, mapa místní krajiny, technický výkres strojní součásti, kresba břízy z okna školy).</p> <p>Zvládá různé techniky. Využívá výrazové možnosti barev na základě vlastního zrakového vnímání okolí. Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostí, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků D</p> <p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností,</p>	<p>Snaží se vyjádřit realitu na základě svého vnímání a vizuálně obrazného vyjádření.</p> <p>Subjektivitu uplatňuje při malování podzimní a zimní krajiny, při kresbě lidské hlavy, při dotváření "oken plných barvy" a v návrhu zdobné iniciály.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace • typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty,

<p>zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie E</p> <p>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace F</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření G</p> <p>rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu H</p> <p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů CH</p>	<p>Všimá si současného výtvarného umění.</p> <p>Ve své tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění.</p> <p>Vlastní osobitá vyjádření kombinuje s již existujícími a užívanými vizuálně obraznými vyjádřeními.</p> <p>Snaží se hodnotit výtvarná díla a pojímá je jako zdroj inspirace.</p>	<p>ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</p> <ul style="list-style-type: none"> • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
---	--	---

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci I</p>	<p>Hodnotí výtvarná díla a pojímá je jako zdroj inspirace. Snaží se pochopit různé směry výtvarného umění při besedách nad reprodukcemi obrazů výtvarníků moderní doby. Hodnotí, zdůvodňuje a obhájí svojí výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování

	<p>Zajímá se o současné výtvarné umění. Sleduje práce svých vrstevníků a inspiruje se jimi. Komunikuje na základě své zkušenosti. Své vlastní životní zkušenosti využívá k hodnocení tvorby své i jiných. Porovnává způsoby svého výtvarného vyjádření s výtvarným vyjádřením ostatních. Se svými vrstevníky dokáže komunikovat o své tvorbě. Toleruje jejich výtvarné práce a inspiruje se jimi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti
--	---	--

5.8. Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si

poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitky z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- ochranu zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

5.8.1. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si

poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi. Učí se dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. **obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je** velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. **Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.** Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je vyučován na 2. stupni v 7. - 9. ročníku v časové dotaci **jedné** hodiny týdně. Mimo jiné se věnuje 6 hodin v každém ročníku i **ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.**

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k učení a hledáme spolu s nimi smysl učení, posilujeme pozitivní vztah k učení
- umíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit jejich učení, vedeme žáky k sebehodnocení
- umožňujeme žákům realizovat jejich nápady
- učíme žáky samostatně vyhledávat, zpracovávat a používat informace
- jdeme žákům příkladem – sami se dále vzděláváme

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme praktické problémové, využíváme problémové situace
- učíme žáky pracovat s chybou
- učíme žáky poznat a pochopit problém, promyslet a naplánovat způsob řešení
- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problému, hledat a zkoušet různé způsoby řešení, nenechat se odradit nezdarem
- při řešení problému podporujeme samostatnost i spolupráci
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dalšími dospělými ve škole i mimo školu
- podporujeme přátelské vztahy mezi žáky ve třídách a mezi třídami
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně a kultivovaně vyjadřovali svůj názor
- učíme žáky obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat a zároveň naslouchat druhým lidem a snažit se jim porozumět
- umíme žáky zapojovat se do diskuse a dodržovat pravidla diskuse
- učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky
- učíme žáky rozumět různým komunikačním prostředkům

Kompetence sociální a personální

- využíváme či vytváříme situace, kdy se žáky vzájemně potřebují
- vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce
- podporujeme práci ve dvojicích, v týmech
- učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako přínos pro spolupráci
- učíme žáky stanovit si vlastní role v týmu a rozvíjíme schopnost zastávat různé role
- učíme žáky hodnotit práci v týmu, zároveň jejich vlastní přínos a práci ostatních členů týmu
- vedeme žáky k vytváření pravidel práce v týmu, podporujeme příjemnou atmosféru, ohleduplnost a respekt

- integrujeme žáky se SVP

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání důležitosti pravidel chování a k jejich dodržování
- vedeme žáky k chápání jejich práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozvíjíme u žáků schopnost empatie

- učíme žáky respektovat druhého člověka, přestože nesouhlasím s jeho názorem
- učíme žáky „říkat ne“, odmítat útlak, agresi a hrubé chování
- vedeme žáky k sebeúctě
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky ocenit jak svoji práci, tak práci druhých
- vedeme žáky k posuzování vlastních možností a schopností při rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Kooperace a kompetice
- Seberegulace a sebeorganizace

- Mezilidské vztahy

- Sebepoznání a sebepojetí

7. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)</p> <p>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <p>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>- respektuje přijatá pravidla mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <p>-podílí se na programech podpory zdraví. Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, dospívání a pravidlům zdravého životního stylu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, kriminalita mládeže, obrana a sebeobrana

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo

<p>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p>	<p>- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - umí vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny
---	--	--

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>-dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí - v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky -používá zásady tělesné a duševní hygieny -vysvětlí význam pohybu pro zdraví, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy, pitný režim • tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví • režim dne • vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>-projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy</p> <p>- aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí</p> <p>- v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p> <p>- svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • civilizační choroby - zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče • auto-destruktivní závislosti - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem; návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, psychická onemocnění, násilí, alkohol, kouření, dopink ve sportu) • bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost

<p>projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>přenosnými, civilizačními a jinými chorobami</p> <p>- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech</p>	<p>v konfliktních a krizových situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu, postup v případě dopravní nehody • ochrana člověka za mimořádných událostí - živelní pohromy, terorismus
---	---	--

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>-dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podpora zdraví v komunitě - programy podpory zdraví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)</p>	<p>-dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sebezpoznání a sebezpojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebezpojetí • utváření vědomí vlastní identity • zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování • dopad vlastního jednání a chování

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	-respektuje přijatá pravidla mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none"> vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	<ul style="list-style-type: none"> dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými	- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - umí vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm -svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); zdravotní preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavě (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita,

<p>chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami</p> <p>- projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech</p>	<p>problémy těhotenství a rodičovství mladistvých</p> <p>• cesty přenosu nálezů a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzem a stykem se zvířaty</p>
--	--	---

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>- samostatně využívá kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>- uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka</p> <p>- uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni</p> <p>- v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>- vysvětlí rizika zneužívání návykových látek na zdraví jedince</p> <p>- využívá sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</p> <p>- v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>- chová se odpovědně v situacích ohrožení zdraví při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci • manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt • ochrana člověka za mimořádných událostí - živelní pohromy, terorismus, varovný signál základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, prevence vzniku mimořádných událostí • základy 1. pomoci • rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
		<ul style="list-style-type: none"> • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví

<p>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p>	<p>-vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - umí vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm</p>	<p>a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)</p>
--	---	---

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>-respektuje přijatá pravidla mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - využívá komunikace a kooperace při jednání s ostatními lidmi (asertivitu) -aplikuje rozhodovací dovednosti a postoje při řešení problémů -využívá morální rozvoj, pomáhající a prosociální chování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení • psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích • morální rozvoj - cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
---------	-----------------------	-------

<p>respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)</p>	<p>respektuje přijatá pravidla mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
--	--	---

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <p>optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p> <p>v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</p>	<p>- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</p> <p>- dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <p>- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p> <p>- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sexuální dospívání a reprodukční zdraví - předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím</p> <p>- vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p> <p>- dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p> <p>- umí vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm</p> <p>- sestaví vyvážený denní režim</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy • bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); zdravotní preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavě (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) • vlivy vnějšího prostředí na zdraví – kvalita ovzduší, hluk, osvětlení, teplota

<p>projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>		<p>•denní režim – vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim</p>
--	--	---

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - využívá bezpečné chování v rizikovém prostředí - rozpozná a řeší konfliktní situace <p>-rozpozná mimořádné události a ví jak se v takových případech chránit</p> <p>-objasní vliv stresu na zdraví a uvede kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy a posilování duševní odolnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • auto-destruktivní závislosti - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem; návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu) • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci • bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích • ochrana člověka za mimořádných událostí - živelní pohromy, terorismus • stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a 	<ul style="list-style-type: none"> • podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví •podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	
---	--	--

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - využívá komunikace a kooperace při jednání s ostatními lidmi (asertivitu) - aplikuje asertivní pravidla v běžném životě - přijme názor druhého člověka, využívá empatie, aktivního naslouchání v dialogu - procvičuje zaujímání hodnotových postojů a rozhodovací dovednosti v mezilidských vztazích - rozliší pomáhající a prosociální chování 	<ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení • psychohygienu - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích • morální rozvoj - cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování

5.8.2. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního

pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je členěna do třech základních, na sebe navazujících etap, ty se však meziročníkově značně prolínají. První etapa zahrnuje 1. až 3. ročník, druhá 4. a 5. ročník a třetí 6. až 9. ročník. I když je vzdělávací obsah předmětu rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tematických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují.

Na 1. stupni ZŠ se vyučovací předmět Tělesná výchova vyučuje jako povinný předmět v základní **dvou** hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. Do výuky Tělesné výchovy na 1. stupni / ve 2. a 3. ročníku / je zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn "smluvně" s plaveckou školou. Rodiče se budou podílet na finanční úhradě za dopravu na plavání. Na 2. stupni ZŠ se vyučovací předmět Tělesná výchova vyučuje rovněž jako povinný předmět v základní **dvou** hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. V 7. ročníku absolvují žáci týdenní lyžařský kurz, pokud bude počet přihlášených žáků minimálně 15. Na doplnění skupiny je možné vybrat i zájemce z dalších tříd 2. stupně. Rodiče se budou finančně podílet na realizaci kurzu.

Pokud to umožní počet dětí, výuka na 1. stupni probíhá koedukovaně v rámci jedné třídy, na 2. stupni odděleně /dívky a chlapci/.

Výuka je organizována v tělocvičně u budovy školy. Současně je využíváno venkovní hřiště a hřiště TJ Sokol Postupice.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky plánovat a organizovat sportovní hry a soutěže, hodnotit výkony. Vedeme žáky k sebehodnocení
- vedeme žáky k samostatnému organizování různých sportovních akcí, umožňujeme jim realizovat jejich nápady
- umožňujeme žákům porovnávat získané výsledky z různých disciplín

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky hledat a zkoušet různé způsoby řešení problému, nenechat se odradit nezdarem
- vybízíme žáky k využívání vlastních zkušeností
- při řešení problémů podporujeme samostatnost i spolupráci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dalšími dospělými ve škole i mimo školu
- podporujeme přátelské vztahy mezi žáky ve třídách a mezi třídami
- organizujeme akce, při kterých spolupracují žáci z různých tříd / Školní olympiáda, dopravní závod, sportovní soutěže,.../
- vybízíme žáky k tomu, aby otevřeně a kultivovaně vyjadřovali a obhajovali svůj názor, vhodně argumentovali a zároveň naslouchali druhým lidem a snažili se jim porozumět
- učíme žáky dodržovat pravidla
- podněcujeme žáky k tomu, aby prezentovali své názory a myšlenky před okolím /třída, škola, tisk/
- pomáháme žákům rozumět různým komunikačním prostředkům – verbálním i nonverbálním
- jdeme žákům příkladem vlastním chováním

Kompetence sociální a personální

- využíváme i vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- pomáháme žákům pochopit potřeby efektivní spolupráce
- podporujeme práci ve dvojicích, v týmech
- učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako přínos pro spolupráci
- umožňujeme žákům stanovit si vlastní roli v týmu a rozvíjíme schopnost zastávat různé role
- necháváme žáky hodnotit práci týmu, zároveň jejich vlastní přínos a práci ostatních členů týmu
- podněcujeme žáky k vytváření pravidel práce v týmu, podporujeme příjemnou atmosféru, ohleduplnost a respekt

- integrujeme žáky se SVP

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání důležitosti pravidel chování a k jejich dodržování
- vedeme žáky k chápání jejich práv povinností ve škole i mimo školu
- vybízíme žáky k odmítání útlaku, agrese a hrubého chování
- pomáháme žákům získat sebeúctu / nepoužíváme „nálepky“, upřednostňujeme pozitivní hodnocení, všímáme si pokroků /
- motivujeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- nabízíme žákům mimoškolní aktivity tělovýchovného zaměření

Kompetence pracovní

- učíme žáky ocenit jak svůj výkon, tak výkon druhých
- učíme žáky bezpečně používat náčiní a pomůcky, dodržovat daná pravidla, dbát na bezpečnost svoji i druhých, dbát na ochranu materiálních hodnot a ochranu životního prostředí
- umožňujeme žákům posoudit vlastní možnosti a schopnosti

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ 1

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
<p>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p>	<p>Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)</p> <p>Uvede příklady své pohybové aktivity během dne a projeví zájem alespoň o nějaký druh pohybové aktivity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody • zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
<p>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a
<p>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a</p>	<p>Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru</p>	

její organizaci prostorech školy	Reaguje na základní pokyny a gesta učitele	umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
---	--	--

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ 1

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p>	<p>Zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem</p> <p>Zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků z gymnastiky</p> <p>Prokáže osvojení driblingu</p> <p>Zvládá základní gymnastické držení těla</p> <p>Zvládá kotoul vpřed</p> <p>Zvládá základy gymnastického odrazu</p> <p>Zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele</p> <p>Zvládá základy šplhu s dopomocí učitele</p> <p>Osvojí si, alespoň pasivně, znalost kliku, dřepu i lehsedu</p> <p>Zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV</p> <p>Zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náradí)</p> <p>Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>Zvládá základní koordinaci pohybu při vybraných kolektivních sportech-fotbalu, basketbalu a florbalu.</p> <p>Prokáže spolupráci při vybraných kolektivních sportech- fotbalu, basketbalu a florbalu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - s různým zaměřením; využití hraček při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky - průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly - přetahy a přetlaky • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem • základy sportovních her - manipulace s míčem, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ 1

	Konkretizovaný výstup	
--	-----------------------	--

výstupy		učivo
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci prostorech školy	<p>Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru</p> <p>Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele</p> <p>Zvládá se soustředit na cvičení</p> <p>Zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená</p>	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování - fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA 1

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	<p>Uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze</p> <p>Zvládá základní estetické držení těla</p> <p>Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení a vnímání pocitů při cvičení

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ 2

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<p>Jmenuje alespoň tři oblíbené sporty a prokáže jejich bazální znalost</p> <p>Uvede, jak sport ovlivňuje zdraví</p> <p>Popíše, jakou pohybovou činnost pěstuje ve svém volném čase</p>	<ul style="list-style-type: none"> význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla; průpravná, relaxační cvičení
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje</p> <p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a</p>	<ul style="list-style-type: none"> hygiena při TV - vhodné oblečení a obutí bezpečnost při pohybových činnostech - bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

	rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje	
	Uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje	
	Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ 2

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<p>Předvede nízký a polovysoký start</p> <p>Zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků z gymnastiky</p> <p>Předvede kotoul vpřed i vzad</p> <p>Zvládá základy chůze na lavičce</p> <p>Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem</p> <p>Zvládá základy šplhu</p> <p>Prokáže osvojení driblingu</p> <p>Prokáže aktivní znalost kliku, dřepu i lehsedu</p> <p>Prokáže alespoň pasivní znalost plavacích technik a pobytu v bazénu před specializovaných instruktorem plavání</p> <p>Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>Zvládá základní koordinaci pohybu při vybraných kolektivních sportech-fotbalu, basketbalu a florbalu.</p> <p>Prokáže spolupráci při vybraných kolektivních sportech- fotbalu, basketbalu a florbalu</p> <p>Velmi dobře ovládá míč a prokáže přesnost hodů i obratnost při vybíjení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - s různým zaměřením • základy gymnastiky - průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly - přetahy a přetlaky • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem • základy sportovních her - manipulace s míčem, spolupráce ve hře, průpravné hry • turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody • plavání - (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení		
adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady		

vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		(plavecká technika), prvky sebezáchrany, bezpečnost • bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu bruslích
---	--	--

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ 2

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	Reaguje na základní pokyny a gesta učitele Je si vědom nebezpečí při neuposlechnutí povelu cvičitele Zvládá se soustředit na cvičení Zvládá základní pojmy označující Prokáže při hře fair-play	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely • organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování - fair play • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA 2

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	Uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze Zvládá základní estetické držení těla Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.)	<ul style="list-style-type: none"> • prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení a vnímání pocitů při cvičení

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ 3

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Popíše význam pohybu pro zdraví Předvede rozcvičku a vydýchání Jmenuje sport, kterému se aktivně ve svém volném čase věnuje Uvede vhodné oblečení pro TV a používá ho při TV	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné

<p>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických, gymnastických i ostatních disciplínách</p>	<p>zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití</p> <ul style="list-style-type: none"> • turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
---	---	---

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ 3

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>Prokáže zlepšování výkonů ve vybraných pohybových hrách</p> <p>Předvede kotoul vpřed i vzad a různé druhy přeskoků přes švédskou bednu</p> <p>Zvládá jednoduché lidové tance za pomoci učitele</p> <p>Prokáže růst své síly v přetahu i přetlaku</p> <p>Prokáže osvojení základní sprintové techniky a předvede sprint na 50 metrů</p> <p>Prokáže osvojení techniky při vytrvalostním běhu</p> <p>Prokáže osvojení základní techniky skoku do dálky i hodů míčkem</p> <p>Prokáže aktivní znalost různých technik plavání před</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly - přetahy a přetlaky • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem • základy sportovních her - manipulace s míčem, či jiným herním náčiním odpovídající

<p>adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p>	<p>specializovaným instruktorem plavání</p> <p>Má základy bruslení a různých jeho technik</p>	<p>velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <ul style="list-style-type: none"> plavání - (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany, bezpečnost
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>Prokáže schopnost periferního vidění při kolektivních sportech</p> <p>Předvede základní techniku obrany, střelby a útoku ve florbale, fotbale, basketbale, házené a přehazované</p> <p>Předvede přesnost driblingu a přihrávky</p>	<ul style="list-style-type: none"> bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na bruslích další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ 3

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
<p>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</p>	<p>Je schopen si zapamatovat pravidla sportovních a pohybových her</p> <p>Prokáže znalost všech druhů náradí používaných při TV</p> <p>Je schopen změřit si svůj výkon a srovnat ho s ostatními</p>	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování - fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA 3

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
<p>uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy</p>	<p>Uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze</p> <p>Zvládá základní estetické držení těla</p> <p>Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení a vnímání pocitů při cvičení

Uvede některá dechová cvičení a předvede je

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ 4

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Popíše základní hygienická pravidla při hře i sportu Prokáže pohotovou reakci při úrazu spolužáka	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ 4

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	<p>Zlepšuje se v pohybových hrách a dalších činnostech v TV</p> <p>Předvede kotoul vpřed i vzad a různé druhy přeskoků přes švédskou bednu i stoj na hlavě</p> <p>Samostatně zvládá jednoduché lidové tance</p> <p>Prokáže růst své síly v přetahu i přetlaku</p> <p>Prokáže osvojení základní sprintové techniky a předvede sprint na 50 metrů</p> <p>Prokáže osvojení techniky při vytrvalostním běhu na 200 metrů</p> <p>Prokáže osvojení základní techniky skoku do dálky i hodu míčkem</p> <p>Má základy bruslení, různých jeho technik a předvede je</p> <p>Prokáže schopnost periferního vidění při kolektivních sportech</p> <p>Předvede základní techniku obrany, střelby a útoku ve florbale, fotbale, basketbale, házené a přehazované</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly - přetahy a přetlaky • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her - manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při

jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka	<p>Předvede přesnost driblingu a přihrávky</p> <p>Změří a spočítá spolužákovi čas i jiné parametry</p> <p>Zhodnotí kvalitu spolužákova výkonu s dávkou objektivit i taktu k němu</p>	<p>přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na bruslích • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)
--	--	---

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ 4

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
<p>jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví</p>	<p>Je schopen si zapamatovat pravidla sportovních a pohybových her</p> <p>Je schopen změřit si svůj výkon a srovnat ho s ostatními</p> <p>Prokáže fair-play při hře i sportu</p> <p>Je schopen být rozhodčím při některých hrách a sportech</p> <p>Adekvátně reaguje na přestupky proti pravidlům</p> <p>Chová se s respektem a taktem k opačnému pohlaví při TV pokud se účastní TV</p> <p>Prokáže znalost všech druhů náradí používaných při TV</p> <p>Používá tělocvičné názvosloví při TV a manipuluje s náradím na pokyn učitele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy • zdroje informací o pohybových činnostech • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA 4

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
<p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a</p>	<p>Dlouhodobě ukazuje správné držení těla</p> <p>Samostatně předvíčuje ostatním a vede rozvíčku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

<p>vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení</p>	<p>Zvládá vytrvalostní běh i různé formy kondičního cvičení</p> <p>Projevuje snahu o zlepšení svých pohybových výkonů</p> <p>Jmenuje formy korektivního cvičení</p> <p>Alespoň pasivně ovládá různé formy korektivního cvičení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
--	--	---

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ 5

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
<p>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<p>Popíše základní hygienická pravidla při hře i sportu</p> <p>Prokáže pohotovou a vhodnou reakci při úrazu spolužáka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ 5

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>	<p>Zlepšuje se v pohybových hrách a dalších činnostech v TV</p> <p>Předvede kotoul vpřed i vzad a různé druhy přeskoků přes švédskou bednu i stoj na hlavě</p> <p>Předvede základní druhy přeskoků přes kozu</p> <p>Samostatně zvládá jednoduché lidové tance</p> <p>Prokáže růst své síly v přetahu i přetlaku</p> <p>Prokáže osvojení základní sprintové techniky a předvede sprint na 50 metrů</p> <p>Prokáže osvojení techniky při vytrvalostním běhu na 200 metrů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly - přetahy a přetlaky

<p>jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p>	<p>Prokáže osvojení základní techniky skoku do dálky i hodu míčkem</p> <p>Má základy bruslení, různých jeho technik a předvede je</p> <p>Prokáže schopnost periferního vidění při kolektivních sportech</p> <p>Předvede základní techniku obrany, střelby a útoku ve florbale, fotbale, basketbale, házené a přehazované</p> <p>Předvede přesnost driblingu a přihrávky</p> <p>Změří a spočítá spolužákovi čas i jiné parametry</p> <p>Zhodnotí kvalitu spolužákova výkonu s dávkou objektivitu i taktu k němu</p> <p>Reaguje na pokyny vyučujícího vykonáním předepsaného cvičení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her - manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody • bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na bruslích • další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)
--	--	---

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ 5

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
<p>jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<p>Je schopen si zapamatovat pravidla sportovních a pohybových her</p> <p>Je schopen změřit si svůj výkon a srovnat ho s ostatními</p> <p>Prokáže fair-play při hře i sportu</p> <p>Je schopen být rozhodčím při některých hrách a sportech</p> <p>Adekvátně reaguje na přestupky proti pravidlům</p> <p>Chová se s respektem a taktem k opačnému pohlaví při TV pokud se účastní TV</p> <p>Prokáže znalost všech druhů náradí používaných při TV</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy • zdroje informací o pohybových činnostech • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru,

<p>užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví</p>	<p>Používá tělocvičné názvosloví při TV a manipuluje s náradím na pokyn učitele</p>	<p>bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p>
<p>zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy</p>	<p>Vymyslí pohybovou aktivitu pro spolužáky</p> <p>Vysvětlí a objasní spolužákům pravidla</p> <p>Zorganizuje soutěž nebo závod pro spolužáky</p>	
<p>změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p>	<p>Změří a porovná spolužákům čas i jiné hodnoty výkonu</p> <p>Porovná výkony spolužáků a jejich postupný vývoj</p>	
<p>orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště</p>	<p>Jmenuje pravidelné i výjimečné sportovní a pohybové akce ve svém okolí</p> <p>Zná výborné výkony žáků své školy</p> <p>Prokáže orientaci v pohybových aktivitách pomocí různých informačních zdrojů</p>	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA 5

výstupy	Konkretizovaný výstup	učivo
<p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p>	<p>Dlouhodobě ukazuje správné držení těla</p> <p>Samostatně předvádí ostatním a vede rozvíčku</p> <p>Zvládá vytrvalostní běh i různé formy kondičního cvičení</p> <p>Projevuje snahu o zlepšení svých pohybových výkonů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) • význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
<p>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení</p>	<p>Jmenuje formy korektivního cvičení</p> <p>Alespoň pasivně ovládá různé formy korektivního cvičení</p>	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ 6

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>-usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p> <p>-uplatňuje vhodné a bezpečné chování při sportovní činnosti</p> <p>-předvede odmítání návykových látek, vysvětlí neslučitelnost užívání návykových látek se sportovní etikou</p> <p>-aplikuje pravidla bezpečného chování v nejrůznějších prostředí a posoudí možná nebezpečí vzniku úrazu</p> <p>-využívá znalostí o první pomoci při ošetřování úrazů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ 6

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>-ovládá základní pravidla her uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech</p> <p>-provede kotouly, přemet stranou, stoj na ruku, roznožku přes náradí, základní cvičební prvky na kladině a kruzích</p> <p>-ukáže gymnastické prvky a užívá je při krátké sestavě, šplhá na tyči</p> <p>-předvede základy aerobního cvičení s hudbou</p> <p>-používá správnou techniku</p> <p>-používá průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti</p> <p>-zvládá techniky atletických disciplín</p> <p>-užívá a rozpozná základní startovní povely</p> <p>-ovládá základní pravidla her</p> <p>-uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky - dívky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků • atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní

	-chová se vhodně a bezpečně i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) -zvládá základní pravidla silničního provozu -dovede se orientovat podle mapy a buzoly	kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace • turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce • bruslení (podle podmínek školy)
--	--	---

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ 6

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	-umí komunikovat se spolužáky při skupinových hrách -dodržuje pravidla her a disciplín a hraje fair play -orientuje se v posuzování pohybových dovedností a měření výkonů -aplikuje do sportu práva a povinnosti vyplývající z role hráče i diváka	• komunikace v TV - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	-vysvětlí význam pohybu pro zdraví -dramatizací předvede omítání návykových látek a vysvětlí neslučitelnost se sportovní etikou -využívá znalosti o životním prostředí a vhodnosti v něm sportovat -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) -zvládá základní pravidla silničního provozu	• význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických

	-dovede se orientovat podle mapy a buzoly	podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
--	---	--

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>-ovládá základní pravidla her -uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech -provede kotouly, přemet stranou, stoj na ruku, roznožku přes náradí, základní cvičební prvky na kladině a kruzích, šplhá na tyči -ukáže gymnastické prvky a užívá je při krátké sestavě -předvede základy aerobního cvičení s hudbou -používá správnou techniku používá průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti -zvládá techniky atletických disciplín -užívá a rozpozná základní startovní povely -ovládá základní pravidla her -využívá zkušenosti z míčových her v dalších sportech</p> <p>-uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) -zvládá základní pravidla silničního provozu -orientuje se podle mapy a buzoly -zvládá základní techniky bruslení a lyžování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky - dívky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků • atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace • turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce • bruslení (podle podmínek školy) • lyžování

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ 7

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k</p>	<p>-hraje fair play, dodržuje základní olympijské myšlenky, -soupeří čestně, umí pomoci handicapovaným, respektuje opačné pohlaví a chrání přírodu během sportování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech

<p>opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p>	<p>-využívá spolupráci a taktiku při hře</p> <p>-aplikuje do sportu práva a povinnosti vyplývající z role hráče i diváka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence
--	--	---

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly</p> <p>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>-aktivně využívá pohybu ke zlepšení zdraví a kondice.</p> <p>-využívá sportovní aktivity při prevenci a korekci jednostranného zatížení</p> <p>-používá kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení.</p> <p>-dramatizací předvede odmítání návykových látek a vysvětlí neslučitelnost se sportovní etikou</p> <p>-využívá znalosti o životním prostředí a vhodnosti v něm sportovat</p> <p>-uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz)</p> <p>-zvládá základní pravidla silničního provozu</p> <p>-dovede se orientovat podle mapy a buzoly</p>	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců • zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady</p>	<p>-ovládá základní pravidla her</p> <p>-uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity

<p>osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>-provede kotouly, přemet stranou, stoj na ruce, roznožku, skrčku přes nářadí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině a kruzích, šplhá na tyči</p> <p>-ukáže gymnastické prvky a užívá je při krátké sestavě</p> <p>předvede základy aerobního cvičení s hudbou</p> <p>-používá správnou techniku</p> <p>-aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti</p> <p>zvládá techniky atletických disciplín</p> <p>-užívá a rozpozná základní startovní povely</p> <p>-ovládá základní pravidla her</p> <p>-využívá zkušenosti z míčových her v dalších sportech</p> <p>-uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz)</p> <p>-zvládá základní pravidla silničního provozu</p> <p>- orientuje se podle mapy a buzoly</p> <p>-zvládá základní techniky bruslení a lyžování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky - dívky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce • bruslení (podle podmínek školy)
--	--	--

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ 8

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role</p>	<p>-komunikuje se znalostí tělocvičného názvosloví, rozliší a využívá smluvené povely, signály, gesta a značky</p> <p>-hraje fair play, dodržuje základní olympijské myšlenky,</p> <p>-soupeří čestně, umí pomoci handicapovaným, respektuje opačné pohlavní a chrání přírodu během sportování</p> <p>-využívá spolupráci a taktiku při hře</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování • historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta

<p>hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>-aplikuje do sportu práva a povinnosti vyplývající z role hráče i diváka</p> <p>-hraje fair play, dodržuje základní olympijské myšlenky,</p> <p>-soupeří čestně, umí pomoci handicapovaným, respektuje opačné pohlaví a chrání přírodu během sportování</p> <p>-sestaví týmy a zorganizuje jednoduché turnaje na úrovni školy</p> <p>-využívá spolupráci a taktiku při hře</p> <p>-porovná a sestaví naměřená data a podílí se na jejich prezentaci</p> <p>-aplikuje do sportu práva a povinnosti vyplývající z role hráče i diváka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování
--	--	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly</p> <p>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>-organizuje svůj volný čas, využívá v něm rekreační a výkonnostní sport</p> <p>-aktivně využívá pohybu ke zlepšení zdraví a kondice</p> <p>-využívá sportovní aktivity při prevenci a korekci jednostranného zatížení</p> <p>-připraví se před pohybovou činností – zahřeje, rozcvičí a protáhne si svaly</p> <p>-dramatizací předvede omítání návykových látek a vysvětlí neslučitelnost se sportovní etikou</p> <p>-využívá znalosti o životním prostředí a vhodnosti v něm sportovat</p> <p>-uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců • zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

	(příroda, silniční provoz) zvládá základní pravidla silničního provozu -dovede se orientovat podle mapy a buzoly	
--	--	--

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>-ovládá základní pravidla her s různým zaměřením -provede kotouly, přemet stranou, stoj na ruce, roznožku, skrčku přes náradí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině a kruzích, šplhá na tyči -ukáže gymnastické prvky a užívá je při krátké sestavě -předvede základy aerobního cvičení s hudbou -používá správnou techniku</p> <p>-používá průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti -zvládá techniky atletických disciplín -užívá a rozpozná základní startovní povely</p> <p>-ovládá základní pravidla her -využívá zkušenosti ze sportovních her v dalších sportech</p> <p>-uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) -zvládá základní pravidla silničního provozu -dovede se orientovat podle mapy a buzoly -zvládá základní techniky bruslení a lyžování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky - dívky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • bruslení (podle podmínek školy)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ 9

výstupy	konkretizovaný výstup	učivo
<p>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře</p>	<p>-komunikuje se znalostí tělocvičného názvosloví, rozliší a využívá smluvené povely, signály, gesta a značky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály,

<p>novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>-hraje fair play, dodržuje základní olympijské myšlenky, -soupeří čestně, umí pomoci handicapovaným, respektuje opačné pohlaví a chrání přírodu během sportování</p> <p>-využívá spolupráci a taktiku při hře</p> <p>-aplikuje do sportu práva a povinnosti vyplývající z role hráče i diváka</p> <p>-hraje fair play, dodržuje základní olympijské myšlenky, -soupeří čestně, umí pomoci handicapovaným, respektuje opačné pohlaví a chrání přírodu během sportování</p> <p>-sestaví týmy a zorganizuje jednoduché turnaje na úrovni školy</p> <p>-využívá spolupráci a taktiku při hře</p> <p>-porovná a sestaví naměřená data a podílí se na jejich prezentaci</p> <p>-aplikuje do sportu práva a povinnosti vyplývající z role hráče i diváka</p>	<p>gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování • historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta • pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování
---	--	--

5.9. Člověk a svět práce

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1. Pracovní činnosti

Předmět naplňuje základní východiska charakteristiky vzdělávací oblasti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Člověk a svět práce je obsahově rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Časově je učivo na 1. i 2. stupni dotováno vždy **jednou** hodinou týdně v každém ročníku.

Organizačně bude na 1. stupni nejvíce využito možností školních budov a pozemků – učeben, chodeb, školní kuchyňky, školního pozemku, školních okrasných záhonů. Dále lze příležitostně využít veřejně přístupné obecní prostory, blízké okolí školy a cíleně vhodně zvolená místa školních exkurzí a výletů. Základní časovou jednotkou budou vyučovací hodiny s možností přesahů a rozšiřování v rámci mezipředmětových vztahů a aktuálně vhodně a účelně volených projektů a akcí k různým příležitostem.

Pestré akce veřejně společenského charakteru poslouží jako významný motivační prvek, k propojování školy a veřejnosti, k rozvíjení komunikačních možností a k příležitosti veřejné prezentace jednotlivých žáků, školy i obce.

Na 2. stupni je vyučovací předmět Člověk a svět práce obsahově rozdělen na čtyři tematické okruhy Pěstitelské práce, chovatelství, Příprava pokrmů, Provoz a údržba domácnosti a Svět práce. Do 6. ročníku je zařazen tematický okruh Příprava pokrmů a Provoz a údržba domácnosti. Okruh Příprava pokrmů je povinný v plném rozsahu. V 7., 8. a 9. ročníku zařazujeme tematický okruh Pěstitelské práce, chovatelství v plném rozsahu. V 8. a 9. ročníku zařazujeme tematický okruh Svět práce. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu.

Vzdělávací obsah oblasti je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v

týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k plánování, k samostatnému organizování různých akcí, umožňujeme jim realizovat jejich nápady
- umožňujeme žákům experimentovat a porovnávat získané výsledky

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky hledat a zkoušet různé způsoby řešení problému, nenechat se odradit nezdarem
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností
- při řešení problémů podporujeme samostatnost i spolupráci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dalšími dospělými ve škole i mimo školu
- podporujeme přátelské vztahy mezi žáky ve třídách a mezi třídami
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně a kultivovaně vyjadřovali svůj názor
- učíme žáky obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat a zároveň naslouchat druhým lidem a snažit se jim porozumět

Kompetence sociální a personální

- ve škole využíváme či vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce
- podporujeme práci ve dvojicích, v týmech
- učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako přínos pro spolupráci
- učíme žáky stanovit si vlastní roli v týmu a rozvíjíme schopnost zastávat různé role
- učíme žáky hodnotit práci týmu, zároveň jejich vlastní přínos a práci ostatních členů týmu
- integrujeme žáky se SVP

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání důležitosti pravidel chování a k jejich dodržování
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturních aktivit školy, obce a regionu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky ocenit jak svoji práci, tak práci druhých
- učíme žáky bezpečně používat nástroje a materiály, dodržovat daná pravidla, dbát na bezpečnost svoji druhých, dbát na ochranu materiálních hodnot a ochranu životního prostředí
- seznamujeme žáky s různými profesemi

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů A	Umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír Dokáže stříhat textil a nalepit textilii.	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití • lidové zvyky, tradice, řemesla

pracuje podle slovního návodu a předlohy B	Řídí se pokyny učitele, snaží se pracovat podle slovního návodu a předlohy.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
---	---	---

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi C	Dovede sestavovat stavebnicové prvky. Montuje a demontuje stavebnici.	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
provádí pozorování přírody D	Provádí pozorování přírody a zhodnotí výsledky pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
pečuje o nenáročnou rostlinu E	Seznamuje se se základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání.	<ul style="list-style-type: none"> • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ 1

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
chová se vhodně při stolování F	Zná základy správného stolování a společenského chování.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM 2**

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Zvládá jednoduché činnosti při práci s papírem, textilem, ... Umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru. Dovede navlékat, aranžovat, dotvářet a třídit přírodní materiál. Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy.	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj.)

zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	Pokouší se navléknout jehlu, udělat uzlík, stříhat textil. Zvládá techniku šití základních stehů.	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití • jednoduché pracovní operace a postupy
--	--	---

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Dovede sestavovat stavebnicové prvky. Montuje a demontuje stavebnici.	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • montáž a demontáž jednoduchých předmětů

PĚSTITELSKÉ PRÁCE 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
provádí pozorování přírody	Provádí pozorování přírody a zhodnotí výsledky pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování
pečuje o nenáročné rostliny v bytě i zahradě	Seznamuje se se základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání.	<ul style="list-style-type: none"> • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • zásady bezpečné práce s rostlinami

PŘÍPRAVA POKRMŮ 2

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
chová se vhodně při stolování	Zná základy správného stolování a společenského chování. Snaží se správně připravit tabuli pro jednoduché stolování. Dokáže připravit jednoduchý pokrm (studená kuchyně).	<ul style="list-style-type: none"> • výběr, nákup • pravidla správného stolování

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM 3**

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Umí mačkat, thnat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír. Dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat, třídít při sběru přírodní materiál.	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, textil aj.) • pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití

pracuje podle slovního návodu a předlohy	Umí si zorganizovat práci. Dokáže pracovat podle návodu učitele.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché pracovní operace a postupy
---	---	---

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Dovede sestavovat stavebnicové prvky. Montuje a demontuje stavebnici. Využívá získaných dovedností při práci se stavebnicí.	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (prostorové, konstrukční), sestavování modelů • montáž a demontáž jednoduchých předmětů

PĚSTITELSKÉ PRÁCE 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny v bytě i zahradě	Provádí pozorování přírody a zhodnotí výsledky pozorování. Umí zasít semena. Seznamuje se se základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání.	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • zásady bezpečné práce s rostlinami

PŘÍPRAVA POKRMŮ 3

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
připraví tabuli pro jednoduché stolování připraví samostatně jednoduchý pokrm chová se vhodně při stolování	Snaží se správně připravit tabuli pro jednoduché stolování. Dokáže připravit jednoduchý pokrm (studená kuchyně). Zná základy správného stolování a společenského chování. Dbá na udržování pořádku a čistoty pracovních ploch.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • výběr, nákup a skladování potravin

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM 4**

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
---------	------------------------	-------

<p>vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p>	<p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla
<p>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii</p>	<p>Dokáže pomocí své představivosti vytvořit různé výrobky z daného materiálu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití
<p>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p>	<p>Využívá pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vhodné k použitému materiálu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití
<p>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Dbá na udržování pořádku a hygienických zásad při práci. Dbá na bezpečnost svou a ostatních. Dokáže ošetřit drobná poranění.</p>	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p>	<p>Dovede sestavovat stavebnicové prvky. Montuje a demontuje stavebnici. Využívá získaných dovedností při práci se stavebnicí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • montáž a demontáž jednoduchých předmětů
<p>pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Pracuje podle návodu učitele, pláneků a náčrtů.</p> <p>Dbá na hygienu a bezpečnost práce. Je schopen poskytnout první pomoc při drobném poranění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Dodržuje hygienické návyky. Dbá na bezpečnost svou i ostatních. Je schopen poskytnout první pomoc při drobném poranění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

<p>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p>	<p>Zná základy péče o pokojové rostliny. Zná rozdíl mezi setím a sázením. Zná množení rostlin odnožemi a řízkováním. Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin
<p>volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p>	<p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti. Umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí.</p>	

PŘÍPRAVA POKRMŮ 4

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>připraví samostatně jednoduchý pokrm</p>	<p>Dokáže připravit jednoduchý pokrm (studená kuchyně).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • výběr, nákup a skladování potravin
<p>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p>	<p>Snaží se správně připravit tabuli pro jednoduché stolování. Zná základy správného stolování a společenského chování.</p>	
<p>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>	<p>Dbá na udržování pořádku a čistoty pracovních ploch. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Je schopen poskytnout první pomoc při drobném úrazu v kuchyni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • technika v kuchyni

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p>	<p>Dovede pracovat s různými druhy materiálů na základě své představivosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla

využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	Dokáže pomocí své představivosti vytvořit různé výrobky z daného materiálu.	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Využívá pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vhodné k použitému materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<p>Dbá na udržování pořádku a hygienických zásad při práci.</p> <p>Dbá na bezpečnost svou a ostatních.</p> <p>Dokáže ošetřit drobná poranění.</p>	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<p>Dovede sestavovat stavebnicové prvky. Montuje a demontuje stavebnici.</p> <p>Využívá získaných dovedností při práci se stavebnicí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • montáž a demontáž jednoduchých předmětů
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Pracuje podle návodu učitele, plánek a náčrtů.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<p>Dbá na hygienu a bezpečnost práce.</p> <p>Je schopen poskytnout první pomoc při drobném poranění.</p>	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<p>Dodržuje hygienické návyky.</p> <p>Dbá na bezpečnost svou i ostatních.</p> <p>Je schopen poskytnout první pomoc při drobném poranění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	<p>Zná základy péče o pokojové rostliny.</p> <p>Zná rozdíl mezi setím a sázením.</p> <p>Zná množení rostlin odnožemi a řízkováním.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo

<p>volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p>	<p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny.</p> <p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti. Umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin
--	--	--

PŘÍPRAVA POKRMŮ 5

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>	<p>Dokáže připravit jednoduchý pokrm (studená kuchyně).</p> <p>Snaží se správně připravit tabuli pro jednoduché stolování. Zná základy správného stolování a společenského chování.</p> <p>Dbá na udržování pořádku a čistoty pracovních ploch. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Je schopen poskytnout první pomoc při drobném úrazu v kuchyni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni - bezpečná obsluha spotřebičů

6. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

PŘÍPRAVA POKRMŮ 6

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<p>- umí pojmenovat pracovní prostředky - ví, jak správně prac. prostředky používat</p> <p>- umí pojmenovat a vysvětlit základní postupy při přípravě pokrmů - rozezná zdravé od nezdravého - připraví jednoduché pokrmy - připraví jednoduchý jídelníček</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu • potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku • příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy,

dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- chápe zásady správného stolování	základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- zná pravidla chování a bezpečnosti v kuchyni a jídelně - uvědomuje si důležitost hygieny při práci - ovládá první pomoc při zranění v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> • úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole • ošetření jednoduchých úrazů

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI 6

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p> <p>správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením</p> <p>dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</p>	<p>- umí používat i moderní technologie a techniky, seznámí se přístroji ve školní kuchyňce, s jejich obsluhou</p> <p>- umí se chovat tak, aby nenarušil životní prostředí</p> <p>- uvědomuje si důležitost přítomnosti otce i matky v rodině</p> <p>- chápe role matky i otce</p> <p>- uvědomuje si důležitost hospodaření s penězi</p> <p>- zná pravidla bezpečnosti při použití pracovních prostředků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • elektrotechnika v domácnosti - elektrické spotřebiče, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem • úloha matky a otce v rodině <p>FINANČNÍ GRAMOTNOST finanční rozpočet při nákupu potravin rodinný rozpočet</p>

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ 7

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin A</p> <p>používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu B</p>	<p>Je schopen vybrat vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin.</p> <p>Pracuje s vhodnými pracovními pomůckami, provádí jejich údržbu, udržuje je v čistotě. Dbá na pořádek, ukládá nářadí a pomůcky na vyhrazená místa.</p> <p>Dbá na bezpečnost svou i svých spolužáků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy • zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny • okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných

<p>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty C</p>	<p>Dodržuje zásady hygieny. Dokáže poskytnout první pomoc a ošetřit drobné úrazy.</p>	<p>dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin</p>
<p>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty D</p>	<p>Seznámí se se základními podmínkami chovu drobných zvířat, pozná zásady bezpečného kontaktu se zvířaty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chovatelství

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PĚSTITELSKÉ PRÁCE 8

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p>	<p>Je schopen vybrat vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování
<p>pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</p>	<p>Je schopen zvolit vhodnou odrůdu květin pro využití při výzdobě. Dokáže vypěstované květiny připravit pro vazbu. Pozná druhy léčivých rostlin a jejich použití pro zdraví. Je schopen odmítnout drogy. Vyvaruje se rostlin způsobujících alergické reakce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • léčivé rostliny, koření - pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
<p>používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p>	<p>Pracuje s vhodnými pracovními pomůckami, provádí jejich údržbu, udržuje je v čistotě. Dbá na pořádek, ukládá nářadí a pomůcky na vyhrazená místa.</p>	

SVĚT PRÁCE 8

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p>	<p>Je schopen obstarat si informace o různých pracovních činnostech vybraných profesí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce

posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	Je schopen posoudit své možnosti při výběru vhodného povolání. Na základě získaných informací a praktických vědomostí se rozhoduje o svém budoucím povolání. Dokáže vytvořit profesní životopis. Umí prezentovat své schopnosti a vědomosti v případném přijímacím řízení.	<ul style="list-style-type: none"> • volba profesní orientace - základní principy; sebezpoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb • možnosti vzdělávání - naplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
---	--	---

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

SVĚT PRÁCE 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<p>Je schopen posoudit své možnosti při výběru vhodného povolání. Na základě získaných informací a praktických vědomostí se rozhoduje o svém budoucím povolání.</p> <p>Dokáže vytvořit profesní životopis.</p> <p>Umí prezentovat své schopnosti a vědomosti v případném přijímacím řízení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

PĚSTITELSKÉ PRÁCE 9

výstupy	konkretizované výstupy	učivo
<p>Provádí pozorování přírody v ročních obdobích a zpracovává jejich výsledky</p> <p>Podle druhu pěstitelských činností volí správné pomůcky, nástroje a náčiní</p>	<p>Všimá si změn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Svá pozorování zaznamenává a je umí je využít.</p> <p>Při práci na pozemku připraví záhony pro pěstování rostlin. Pomocí vhodných nástrojů ošetřuje a vytvaruje okrasné rostliny a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • agrotechnické a odrůdové pokusy se zeleninou a bramborami • vytyčování pozemku • zpracování osazovacího plánu pro pěstování zeleniny na zahradě • ošetřování okrasných rostlin – tvarování • množení ovocných dřevin

<p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, používá ochranné pomůcky</p> <p>Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p>	<p>provede řez ovocných stromů. Pracuje s vhodnými pracovními pomůckami, provádí jejich údržbu, udržuje je v čistotě. Dbá na pořádek, ukládá nářadí a pomůcky na vyhrazená místa.</p> <p>Dbá na bezpečnost svou i svých spolužáků. Dodržuje zásady hygieny. Používá vhodné ochranné pomůcky. Dokáže poskytnout první pomoc a ošetřit drobné úrazy.</p> <p>Je schopen vybrat vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rychlení okrasných dřevin (bříza, forzytie) • ošetřování ovocných stromů (řezem) • chemická ochrana rostlin
--	--	---

6. Hodnocení žáků

6.1. Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Účelem vzdělávání žáků v základní škole je vybavit žáka „klíčovými kompetencemi“. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích a jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě.

Základní otázkou pro hodnocení (úspěšnosti) žáka je otázka: „Do jaké míry je žák po ukončení základního vzdělání těmito klíčovými kompetencemi vybaven?“ Pravdivá odpověď na tuto „klíčovou evaluační otázku“ je zároveň tím nejsložitějším v hodnocení nejenom úspěšnosti žáka, ale i školy, a zřejmě nelze najít jednoduchý mechanismus, jak na ni spolehlivě, v době vzdělávání v základní škole, přímo odpovědět. Teprve další život žáka ukáže, do jaké míry se podařilo vytčených vzdělávacích cílů dosáhnout.

Podstatou praktického objektivního hodnocení úspěšnosti vzdělávání ve škole tedy nebude hodnocení úspěšnosti dosažení obecných vzdělávacích cílů a úspěšnost vybavení žáka souborem klíčových kompetencí, ale hodnocení úspěšnosti dosažení těch cílů a hodnocení úspěšnosti vybavení žáka těmi kompetencemi, které ve svém souhrnu ke klíčovým kompetencím vedou. Struktura ŠVP (RVP) umožňuje v této souvislosti zaměřit se při evaluaci na očekávané kompetence jednotlivých vzdělávacích oblastí, očekávané kompetence oborů a na „díleční kompetence“ (konkrétní aktivní dovednosti), které tvoří vzdělávací výstup vztažený ke konkrétnímu učivu specifikovaném v jednotlivých ročnících v jednotlivých vzdělávacích předmětech.

Jak již bylo uvedeno výše, hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami, a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující (všude, kde je to jen trochu možné) vytvářet dostatečný prostor.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí podle školského zákona (č. 561/2004 Sb.) a vyhláškou o základním vzdělávání (č. 48/2005 Sb.).

OBSAH

1. Zásady hodnocení prospěchu
2. Zásady hodnocení chování
3. Zásady slovního hodnocení
4. Zásady sebehodnocení
5. Klasifikace chování
6. Celková klasifikace žáka
7. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření
8. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření
9. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření
10. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci
11. Výchovná opatření
12. Klasifikace a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
13. Opravné a komisionální zkoušky

1. Zásady hodnocení prospěchu

1.1. Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků by mělo být jednoznačné, srozumitelné, všestranné a srovnatelné s kritérii, která jsou předem stanovena. Musí být pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné, respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení. Vychází z míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných ve školním vzdělávacím programu. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání. Děje se tak průběžně prostřednictvím žákovské knížky a pravidelně při třídních schůzkách a konzultacích.

1.2. Hodnocení by mělo mít motivační funkci. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani objektivnímu. Postupuje vůči žákovi s taktem. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení. Učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených činností, projevů, výkonů, výsledků. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

1.3. Kritérii pro hodnocení prospěchu jsou: úplnost, přesnost, trvalost osvojení znalostí; kvalita a rozsah získaných dovedností; uplatňování znalostí a dovedností při řešení úkolů; kvalita práce s informacemi; spolupráce s ostatními; píle a přístup ke vzdělání; kvalita myšlení – samostatnost, tvořivost, originalita; kvalita komunikativních dovedností; dovednost umět se učit. Základním způsobem hodnocení je klasifikace, po žádosti zákonných zástupců je možno hodnotit slovně nebo kombinovaně. Na vysvědčení se 1. stupeň hodnotí číslicí, 2. stupeň slovním vyjádřením odpovídající číslicí.

1.4. Přechází-li žák do jiné školy, zašle ředitelka dosavadní školy škole, na niž žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

1.5. U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlídnou k charakteru postižení nebo znevýhodnění. Klasifikace těchto žáků se řídí vyhl. 48/2005 Sb. Ředitelka školy rozhodne o použití slovního hodnocení na základě žádosti zástupce žáka.

1.6. Nadaní žáci jsou hodnoceni podle platné klasifikační stupnice a to průběžně v celém časovém období. Výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů. Kromě klasifikace známkami se využívá slovního hodnocení. Žáci provádějí též sebehodnocení a vzájemné hodnocení.

Každé hodnocení poskytuje žákovi zpětnou vazbu o tom, co se naučil, zvládl a jak postupovat dále. Hodnocení je pro žáka motivací a vede k pozitivnímu vyjádření.

1.7. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v rámci

prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

1.8. Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje.

1.9. Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do 30.září. Do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník. Žák, který nemohl být ze závažných objektivních, zejména zdravotních důvodů, klasifikován ani v náhradním termínu, opakuje ročník. Pokud ředitel školy určil náhradní termín pro hodnocení žáka, je žákovi na konci hodnoceného

pololetí vydán výpis z katalogového listu. Nelze-li žáka v prvním nebo druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, vyplní se rubrika předmětu na vysvědčení výrazem „nehodnocen(a)“. Důvody pro nehodnocení se uvedou v katalogovém listu žáka.

1.10. Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitelku školy o jeho komisionální přezkoušení; je-li vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení příslušného školního inspektora. Ředitelka školy nebo školní inspektor oprávněnost žádosti posoudí a neprodleně zástupci žáka sdělí, zda bude žák přezkoušen.

1.11 Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn/a“.

2. Zásady hodnocení chování

2.1. Hodnocení chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli. Rozhoduje o něm ředitelka po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující.

2.2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během klasifikačního období a dodržování zásad slušného lidského chování.

2.3. K hodnocení chování žáka v průběhu klasifikačního období využívají učitelé výchovná opatření. Jsou to pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně. Při návrhu udělení opatření k posílení kázně nebo snížené známky z chování přihlíží třídní učitel zejména: k závažnosti přestupku, k četnosti a opakování přestupku, k hodnocení žáka ostatními pedagogickými pracovníky, k charakteru a četnosti zápisů v žákovské knížce, které mají vliv na posouzení chování žáka, za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně, třídní učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas prokazatelným způsobem informovat zákonné zástupce o problémech jejich dítěte, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.

2.4. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Učitel pochvalu zaznamená do katalogového listu.

2.5. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit výchovná opatření, která zpravidla předcházejí sníženému stupni z chování: napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy. Třídní učitel může žákovi udělit podle závažnosti provinění napomenutí nebo důtku třídního učitele. Udělení těchto opatření oznámí třídní učitel neprodleně řediteli školy a uvede je včetně data a důvodu udělení ve zprávě o prospěchu a chování žáků své třídy připravované pro jednání nejbližší hodnotící pedagogické rady. Výchovná opatření zaznamená do katalogového listu žáka. Napomenutí a důtky se prokazatelně oznamují zákonnému zástupci žáka prostřednictvím žákovské knížky. Ředitel školy uděluje po projednání v pedagogické radě důtku ředitele školy za hrubé porušení pravidel slušného chování nebo pravidel řádu školy, a to buď na základě vlastního návrhu, nebo na základě návrhu třídního učitele či ostatních vyučujících. Třídní učitel zapíše důtku do katalogového listu žáka a zahrne ji do souhrnného

hodnocení své třídy na nejbližší hodnotící pedagogické radě. Ředitel školy oznamuje zástupci žáka důtku doporučeným dopisem.

3. Zásady slovního hodnocení

3.1. Smyslem slovního hodnocení je odstranění případného stresu žáka z klasického hodnocení výkonu žáka známkou, úsilí o jeho spoluúčast při hodnocení a dovedení žáka k sebehodnocení. Učitel popíše slovním vyjádřením výsledky vzdělávání žáka stanovené školním vzdělávacím programem, chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným školním vzdělávacím programem.

3.2. Učitel zahrne do slovního hodnocení posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, přihlíží ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka, ohodnotí jeho píli a jeho přístup ke vzdělávání, přičemž přihlédně i k souvislostem, které ovlivňují jeho výkon, a naznačí další rozvoj žáka. Učitel uvede zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3.3. Kritériem pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka je porovnání výsledků žáka s očekávanými výstupy formulovanými v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. V naukových předmětech je hodnocena kvalita vědomostí a znalostí, samostatného myšlení, dovedností a návyků, tvůrčího přístupu a zájmu. V předmětech s převahou výchovného zaměření je hodnocena především dovednost, tvořivost, aktivita a tvůrčí schopnosti žáka.

3.4. Při slovním hodnocení se postupuje obdobně podle zásad a kritérií pro klasifikaci, neboť musí být zachována vazba mezi klasifikací (číselným vyjádřením) a slovním hodnocením. O použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace rozhoduje v souladu se školským zákonem ředitelka na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

3.5. Pro zápis širšího slovního hodnocení se používají speciální tiskopisy vysvědčení. Pořadí hodnocených předmětů odpovídá pořadí na klasickém formuláři vysvědčení. Pokud jsou výsledky vzdělávání žáka v jednom nebo více předmětech nebo chování hodnoceny slovně, je v rubrice pro příslušný předmět nebo chování uvedeno „hodnocen/a slovně“. Text slovního hodnocení se uvede na list B. List B je určen pouze pro jedno pololetí a samostatně bez listu A je neplatný. Kopie vysvědčení se slovním hodnocením se zakládá do katalogového listu žáka.

3. 6. Jakmile žák překoná nejnáročnější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci s přihlédnutím ke specifické poruše žáka.

3.7. Pro stanovení výše uvedených stupňů platí tyto zásady převedení slovního hodnocení do klasifikace:

Žák/yně odpovídá stupni "výborný" prospěchu v případě, že: učivo předepsané osnovami bezpečně ovládá, vyjadřuje se poměrně přesně a výstižně, spolehlivě a uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, iniciativně, přesně a s jistotou, je aktivní, pracuje svědomitě a se zájmem, je pohotový(á), bystrý(á), dobře chápe souvislosti.

Žák/yně odpovídá stupni "chvalitebný" v případě, že učivo ovládá, uvažuje celkem samostatně, své myšlenky vyjadřuje celkem výstižně, dovede používat své vědomosti a dovednosti, při řešení úkolů se dopouští malých, nepříliš častých chyb, pracuje pečlivě a svědomitě.

Žák/yně odpovídá stupni "dobrý" v případě, že učivo v podstatě ovládá, má menší samostatnost v myšlení, dovede se dosti přesně vyjádřit, své vědomosti a dovednosti užívá za pomoci učitele, s touto pomocí nedostatky překonává a chyby odstraňuje, v učení a v práci nepotřebuje větších podnětů.

Žák/yně odpovídá stupni "dostatečný" v případě, že ovládá učivo jen částečně, ve vědomostech a dovednostech jsou nedostatky, myslí nesamostatně, vyjadřuje se s obtížemi a nepřesně, je třeba naváděcích otázek, dělá podstatné chyby, které nesnadno překonává, má malý zájem o učení, potřebuje stálou pomoc, motivaci a povzbuzování.

Žák/yně odpovídá stupni "nedostatečný" v případě, že učivo neovládá, odpovídá nesprávně, nepomáhají ani naváděcí otázky, praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele, veškerá pomoc a pobízení jsou zatím neúčinné.

4. Zásady sebehodnocení

4.1. Učitel vytváří dovednost žáka hodnotit sám sebe, podporuje sebehodnocení a vzájemné hodnocení jako přirozenou součást procesu hodnocení. Učitel navyká žáka na situace, kdy bude hodnocení pedagogem, skupinou, či jiným žákem předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení

konfrontováno. Sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací. Sebehodnocení je prostředkem k posílení sebedůvěry a sebevědomí žáka, učí žáka kriticky přemýšlet o jeho práci.

4.2. Každý žák by měl umět kriticky zhodnotit svůj vlastní výkon během vyučovací hodiny, posoudit práci druhých, obhájit svůj názor a podložit ho argumenty, přijmout kritiku a snažit se o nápravu. Žák má právo vyjadřovat se k výsledkům svého vzdělávání.

5. Klasifikace chování

5.1. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Ve škole jsou žáci hodnoceni a klasifikováni za své chování v době vyučování. Porušil-li žák zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování mimo vyučování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka, případně na další žáky.

5.2. Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

1 - velmi dobré

2 - uspokojivé

3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování, ustanovení řádu školy a pravidla společenského chování.

Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními řádu školy. Žák se dopustí závažnějšího přestupku proti pravidlům slušného chování nebo řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Přistupuje k výchovným opatřením s projevenou snahou své jednání napravit nebo zlepšit své chování.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá nebo je vůči nim apatický. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6. Celková klasifikace žáka

6.1. Celkový prospěch žáka je hodnocen stupni:

prospěl/a s vyznamenáním

prospěl/a

neprospěl/a

nehodnocen/a

Prospěl/a s vyznamenáním

Žák není v žádném povinném předmětu stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení při celkové klasifikaci stupněm horším než "2 - chvalitebný", průměr z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem nemá horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré.

Prospěl/a

Žák není v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení při celkové klasifikaci stupněm "5 - nedostatečný"; nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Neprospěl/a

Žák je v některém povinném předmětu stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení při celkové klasifikaci stupněm "5 - nedostatečný" nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho na konci druhého pololetí hodnocen..

Nehodnocen/a

Žák je nehodnocen, jestliže není možné ho hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6.2. Hodnocení zájmových útvarů se na vysvědčení neprovádí. Zapisuje se do katalogových listů a Bakalářů a informace o hodnocení se zapíše do žákovských knížek. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

pracoval/a úspěšně - 1

pracoval/a - 2.

7. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

7.1. Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 - výborný

2 - chvalitebný

3 - dobrý

4 - dostatečný

5 - nedostatečný.

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

7.2. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto stupňů:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Dokáže si zorganizovat vlastní práci. Prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Ty dovede využívat ke svému zlepšení.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně a chápe jejich vzájemné vztahy. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je zpravidla samostatný, pilný, většinou prokazuje snahu a aktivitu. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Dokáže se učit s malou dopomocí. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb, vyžaduje pomoc učitele. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Má problémy si zorganizovat vlastní práci, je méně samostatný, někdy prokazuje píli, snahu a aktivitu. Myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. Při práci s informacemi má častější problémy, nejen při jejich získávání a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Jedině s pomocí učitele je schopen zorganizovat vlastní práci. Málokdy prokazuje píli, snahu a aktivitu. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Napodobuje ostatní, často i chybně, není tvořivý. Některé závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních, nebo je při ní pasivní.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby nebo je nedokáže uplatňovat. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Zpravidla neprokuje píli, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. Nedovede pracovat s informacemi, a to ani při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu. Nedovede se samostatně učit. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky.

8. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

8.1. Převahu praktické činnosti mají na základní škole pracovní vyučování a laboratorní práce.

Při klasifikaci se hodnotí:

vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech, kvalita výsledků činností, organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí, hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci, obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

8.2. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto stupňů:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti.

V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

9. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

9.1. Převahu výchovného zaměření mají výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova.

Při klasifikaci se hodnotí:

stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu, osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace, poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti, kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a zájem o ně, estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti, v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

9.2. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto stupňů:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost.

Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti

a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

10. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

10.1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i s psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

10.2. Žák musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

10.3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

10.4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

10.5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

10.6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

10.7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

10.8. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

10.9. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

10.10. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

10.11. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číselné výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

10.12. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí.

10.13. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultacích, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

10.14. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

10.15. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

10.16. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

10.17. Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů na pedagogické radě.

11. Výchovná opatření

11.1. Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

11.2. Třídní učitel, ředitelka školy, zástupce obce může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění (dále jen "pochvala"). Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel nebo ředitelka školy. Písemná pochvala se uděluje zpravidla formou zápisu do žákovské knížky, na zvláštním formuláři školy, výjimečně v doložce na vysvědčení. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do třídních výkazů.

11.3. Opatření k posílení kázně žáků se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu nebo při porušení obecně daných pravidel chování. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy. Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku; udělení důtky neprodleně oznámí ředitelce školy. Ředitelka školy uděluje důtku po projednání v pedagogické radě. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy.

11.4. Ředitelka školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem zástupci žáka. Opatření se zaznamenává do katalogového listu žáka, nezaznamenává se na vysvědčení.

11.5. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

12. Klasifikace a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

12.1. U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování a u žáků mimořádně nadaných se při jejich hodnocení a klasifikaci přihlédne k vyhl. 73/2005 Sb. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

12.2. Dětem a žákům, u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.

12.3. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Kontrolní práce a diktáty píše tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Klasifikace je provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,

12.4. Děti, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělávání hodnoceny z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U dětí s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Dítě lze hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze i známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce o jeden stupeň, tak i o několik stupňů. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci s rodiči. Tato pravidla platí i u žáků se sociálním znevýhodněním.

12.5. Ředitelka školy může povolit, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i) a rodiči dítěte; vypracovávají se krátce a rámcově v písemné formě. Doporučuje se sdělit odpovídajícím způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a zohledněného přístupu k hodnocení a klasifikaci žáka s postižením nebo znevýhodněním.

12.6. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

13. Opravné a komisionální zkoušky

13.1. Žákovi, který je na konci druhého pololetí klasifikován nejvýše ve dvou předmětech stupněm "nedostatečný", ředitelka školy umožní vykonat opravné zkoušky.

13.2. Žák koná opravné zkoušky nejpozději v posledním týdnu hlavních prázdnin. Termín stanoví ředitelka školy. Nemůže-li se žák z vážných důvodů dostavit k opravným zkouškám, umožní mu ředitelka školy vykonání opravných zkoušek nejpozději do 15. září; do té doby navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník. Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

13.3. Nedostaví-li se žák k opravným zkouškám ve stanoveném termínu bez odůvodněné omluvy, klasifikuje se v předmětu, z něhož měl vykonat opravnou zkoušku, stupněm nedostatečný.

13.4. Opravné zkoušky jsou zkoušky komisionální.

13.5. Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím ředitelka, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná; tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitelka školy nebo jí pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

13.6. Výsledek přezkoušení sdělí ředitelka školy prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka, další přezkoušení žáka je nepřipustné. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

Standardy jsou určeny na pomoc školské praxi a jejich smyslem je účinně napomáhat při dosahování cílů stanovených v RVP ZV.